LFAB 03408 Utg 02

Länsförsäkringar AB 2000

Länsförsäkringar AB

ÅRSREDOVISNING 2000

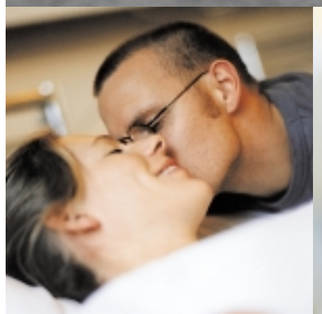

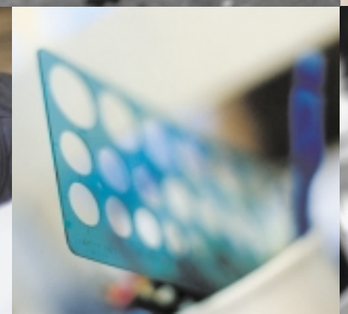

ÖVRIGA TERMER OCH NYCKELTAL

Verkligt värde

Placeringstillgångarna utom aktier i dotter- eller intressebolag värderas i Länsförsäkringar AB till verkligt värde, dvs marknadsvärdet eller försäljningsvärdet. För börsnoterade aktier och räntebärande värdepapper avses senaste betalkurs på balansdagen. För fastigheterna har använts de metoder som marknaden allmänt utnyttjar, såsom diskontering av kassaflöden och prisjämförelse.

Lägsta värdets princip

Även om placeringstillgångarna värderats till verkligt värde i balansräkningen, får dessa tillgångar skattemässigt tas upp till det lägsta värdet av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet.

Konsolideringskapital

I det enskilda skadeförsäkringsbolaget en benämning på summan av eget kapital, obeskattade reserver, latent skatt och förlagslån.

I skadeförsäkringskoncernen består konsolideringskapitalet av eget kapital, inklusive kapitaldelen av obeskattade reserver, latent skatt samt förlagslån. Eventuella övervärden i tillgångar som värderas till anskaffningsvärde inräknas också i konsolideringskapitalet.

Substansvärde

Konsolideringskapital minus latent skatt och latent skatt på övervärden.

Skade- och driftskostnadsprocent

Försäkringsersättningarna respektive driftskostnaderna dividerade med premieintäkten. Avser resultaträkningens poster, dvs total affär och för egen räkning.

Totalkostnadsprocent

Summan av försäkringsersättningar och driftskostnader dividerade med premieintäkten, allt för egen räkning.

Direktavkastningsprocent

Kapitalavkastning, dvs driftsöverskott från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar samt ränteintäkter, i förhållande till genomsnittligt verkligt värde på placeringstillgångar och bankmedel.

Totalavkastningsprocent

Kapitalavkastning är beräknad som direktavkastning ovan, med tillägg för värdeförändringar samt realisationsresultat vid försäljning av placeringstillgångar, i förhållande till genomsnittligt värde på egentliga placeringstillgångar och bankmedel.

Övervärde

Positiv skillnad mellan en tillgångs marknadsvärde och dess bokförda värde enligt balansräkningens tillgångssida.

Adresser

GEMENSAMMA BOLAG

LÄNSFÖRSÄKRINGAR AB
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11-13
Tfn 08-588 400 00
Fax 08-670 48 23
E-post: info@lansforsakringar.se

LÄNSFÖRSÄKRINGAR WASA LIV
173 81 Stockholm
Besök: Hemvärnsgatan 9, Solna
Tfn 08-588 400 00
Fax 08-670 48 08
E-post: info@lansforsakringar.se

LÄNSFÖRSÄKRINGAR WASA FONDLIV
173 81 Stockholm
Besök: Hemvärnsgatan 9, Solna
Tfn 08-588 400 00
Fax 08-670 48 08
E-post: info@lansforsakringar.se

LÄNSFÖRSÄKRINGAR WASA FONDER
Box 7744
103 95 Stockholm
Besök: Kungsgatan 15
Tfn 08-588 400 00
Fax 08-21 74 77
E-post: info@lansforsakringar.se

LÄNSFÖRSÄKRINGAR WASA KAPITALFÖRVALTNING
Box 1424, 111 84 Stockholm
Besök: Kungsgatan 15
Tfn 08-588 409 70
Fax 08-791 87 72
E-post: info.kapital@lansforsakringar.se

LÄNSFÖRSÄKRINGAR BANK
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11-13
Tfn 08-588 400 00
Fax 08-670 48 37
E-post: info@lansforsakringar.se

AGRIA
Box 70306
107 23 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn 020-88 88 88
Fax 08-690 81 80
E-post: info@agria.se

HUMLEGÅRDEN
Box 5182
102 44 Stockholm
Besök: Birger Jarlsgatan 32B
Tfn 08-506 220 50
Fax 08-506 220 99
E-post: info@humlegarden-fastigheter.se

REPRESENTATIONSKONTOR:
LÄNSFÖRSÄKRINGAR AB
Square de Meeûs 29
B-1000 Bryssel
Belgien
Tfn 00 32 2 547 58 22
E-post: info@lansforsakringar.se

LF CAPITAL
437 Madison Avenue
33rd floor
New York
N.Y. 10022
USA
Tfn 00 1 212 64 48 770
Fax 00 1 212 644 90 91

www.lansforsakringar.se

Beställning av verksamhetsberättelser

Fler exemplar av denna årsredovisning beställs från Kommunikationsenheten i Länsförsäkringar AB, tel 08-588 415 38 eller via fax 08-670 40 40.

Verksamhetsberättelser från länsförsäkringsbolagen, Länsförsäkringsgruppen, Länsförsäkringar Wasa Liv, Länsförsäkringar Bank, Länsförsäkringar Kapitalförvaltning, Länsförsäkringar Wasa Fonder kan beställas via adresser ovan, eller på tel 08-588 415 38, fax 08-670 40 40.

Produktion: n3prenör
Länsförsäkringar AB, Kommunikationsenheten
Foto: Mats Lundqvist, Ryno Quantz, Tiofoto, Naturbild
Tryck: Stellan Ströls Grafiska AB

Länsförsäkringar AB

Årsredovisning 2000

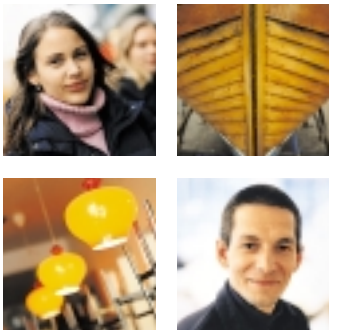

Innehåll

VD-kommentar 4

Ägare, affärsidé och samarbetsformer 6

Riskhantering 10

Omvärld och finansförvaltning 12

Sparandemarknaden 16

Sakförsäkring 20

Livförsäkring 26

Fonder 28

Bank 29

Kapitalförvaltningen 32

Övriga verksamheter 34

Medarbetare 36

Förvaltningsberättelse 38

Femårsöversikt 43

Resultaträkning för koncernen 44

Resultatanalys för koncernen 2000 46

Balansräkning för koncernen 48

Tilläggsupplysningar angående försäkringsrörelsen 2000 för koncernen .. 50

Resultat- och balansräkning för moderbolaget 51

Värderings- och redovisningsprinciper 52

Noter 54

Placeringsaktier och andelar 62

Revisionsberättelse 68

Livkoncernen 69

Styrelse och revisorer 70

Koncernledning och övriga ledande befattningshavare 71

Ord och uttryck 72

Adresser 73

DEFINITIONER

Länsförsäkringsbolag
24 lokala, självständiga och kundägda försäkringsbolag. Bedriver försäkringsverksamhet inom visst geografiskt område. Svarar för praktiskt taget all kundkontakt inom samtliga verksamhetsområden i gruppen.

Länsförsäkringsbolagens förening
Länsförsäkringsbolagens förening är en ideell förening. Medlemmar är de 24 länsförsäkringsbolagen samt tio socken- och häradsbolag. Ändamålet är att tillvarata medlemmarnas intressen och främja den lokala försäkringsidén. Föreningen svarar för gruppens gemensamma strategiska utveckling och marknadsmål.

Länsförsäkringsgruppen/Länsförsäkringar
De 24 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB i samverkan.

Länsförsäkringar AB
Moderbolag i en finansiell koncern som huvudsakligen ägs av de 24 länsförsäkringsbolagen och 10 socken- och häradsbolag (96,5 procent) samt av EurAPCo (3,5 procent). Detta gäller sedan den 31 januari 2001. Vid årsskiftet 2000/2001 pågick ombildningen av koncernen och Länsförsäkringar AB ägdes tillfälligt till 100 procent av de 24 länsförsäkringsbolagen.

Koncernen ger service till länsförsäkringsbolagen inom följande ansvarsområden: Sakförsäkring, livförsäkring, bank, fond, kapitalförvaltning och djurförsäkring. Koncernen ansvarar också för gruppens utvecklingsverksamhet.

Länsförsäkringar Wasa
Bedriver Länsförsäkringar AB-koncernens sakförsäkringsrörelse. Kommer under året att namnändras till Länsförsäkringar Sak AB.

Länsförsäkringar Wasa Liv (Länsförsäkringars livförsäkringsbolag)
Bedriver traditionell livförsäkringsrörelse och genom dotterbolaget Länsförsäkringar Wasa Fondliv livförsäkringsrörelse med fondanknytning. Verksamheten bedrivs enligt ömsesidiga principer, varför resultatet i sin helhet tillfaller kunderna.

Länsförsäkringar Wasa Fonder (Länsförsäkringars fondbolag)
Bedriver fondförvaltning.

Länsförsäkringar Wasa Kapitalförvaltning (Länsförsäkringar Kapitalförvaltning)
Bedriver kapitalförvaltning åt såväl bolag inom Länsförsäkringsgruppen som externa institutionella kunder.

Länsförsäkringar Bank
Bedriver bankrörelse med inriktning mot privatpersoner och lantbruk.

Agria
Försäkringsgivare för djur- och grödaförsäkring.

Humlegården
Handelsbolag som ägs av 22 länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringar AB genom dotterbolag. Äger och förvaltar fastigheter främst inom Stockholm.

Lita
Lita är ett eget varumärke med enkla, prisvärda försäkringar som kan köpas på Posten eller via Internet.

EurAPCo
Europeisk försäkringsallians där Länsförsäkringar ingår som en av sju partners. Samarbetet inom EurAPCo syftar till att skapa förutsättningar för att utbyta kunskap och övriga resurser på det internationella planet. De olika partnerbolagen agerar helt självständigt och suveränt på sina nationella marknader. EurAPCo äger cirka 3,5 procent av aktierna i Länsförsäkringar AB.

Socken- och häradsbolag
Mindre – lokala och kundägda – försäkringsbolag med koncession för sakförsäkring begränsad till vissa försäkringsgrenar och visst geografiskt område. Samverkar primärt med berört länsförsäkringsbolag.

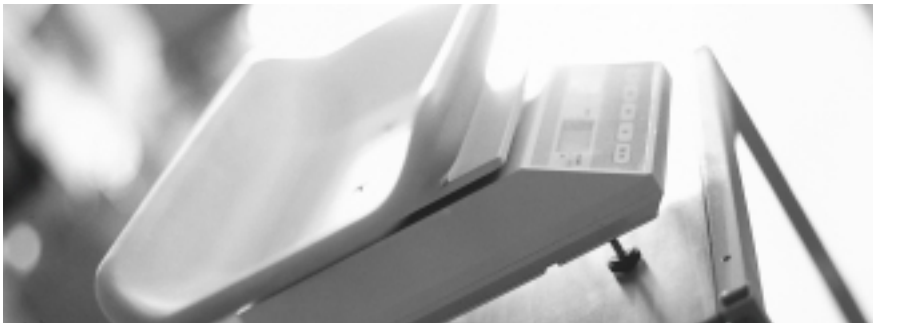

Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar AB är en finansiell koncern och navet i Länsförsäkringsgruppen. Koncernen ägs av de 24 länsförsäkringsbolagen gemensamt och har som främsta uppgift att ge de lokala bolagen förutsättningar för framgång på sina egna marknader. Koncernen ger genom dotterbolag service till länsförsäkringsbolagen inom sak-, djur- och livförsäkring, bank- och fondverksamhet samt inom kapitalförvaltning. Länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsverksamhet drivs i dotterbolaget Länsförsäkringar Utveckling.

LEGAL ORGANISATION 2001-01-31

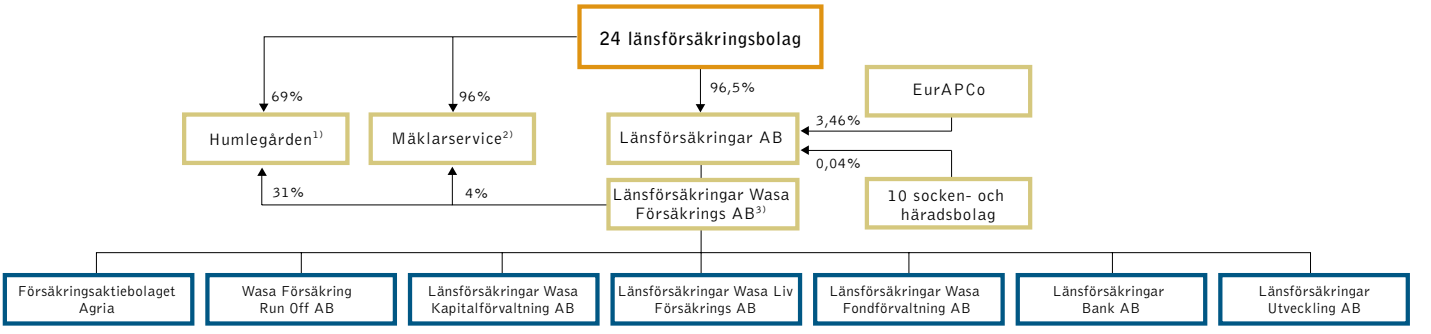

[1] Länsförsäkringsbolagens Fastighetshandelsbolag Humlegården.
[2] Länsförsäkringar Mäklarservice AB.
[3] Länsförsäkringar Wasa Försäkrings AB kommer under 2001 att namnändras till Länsförsäkringar Sak AB och blir då likställt med övriga dotterbolag i Länsförsäkringar AB-koncernen.

Länsförsäkringar AB, som är en finanskoncern och utvecklingsnavet i Länsförsäkringsgruppen, har till uppgift att bidra till länsförsäkringsbolagens framgångar. Under år 2000 förstärkte länsförsäkringsbolagen den marknadsledande positionen inom svensk sakförsäkring. Volymtillväxten inom liv- och pensionsförsäkring var kraftig och innebar att livförsäkringsaffären inom gruppen för första gången blev större än sakförsäkringsaffären, som också växer. Premiepensionsvalet blev en stor framgång och varje länsförsäkringsbolag lanserade Internettjänster inom fond och bank. 2000 var således ett bra år för Länsförsäkringar AB.

VD-kommentar

Länsförsäkringar AB har genomgått en stor strategisk förändring under senare år. Före Länsförsäkringars förvärv av Wasa 1998 var uppgiften i hög grad fokuserad på att ge service och fungera som utvecklingsfunktion till länsförsäkringsbolagens sakförsäkringsverksamhet. Vi tecknade även viss direkt sakförsäkringsaffär (trafik- och industriförsäkring) och skötte gruppens återförsäkringsprogram. Det finansiella området var mycket litet. 1997 var livförsäkringsverksamhetens balansomslutning cirka 15 miljarder och de förvaltade tillgångarna uppgick till 14 miljarder kronor. Lönsamheten var dessutom låg.

Idag är Länsförsäkringar AB till stor del ett annat bolag. De tidigare uppgifterna finns kvar, men bolaget har nu blivit en av de större institutionella förvaltarna i Sverige, totalt förvaltas 193 miljarder kronor. Den övergripande uppgiften kvarstår dock och har förtydligats; Länsförsäkringar AB ska bidra till länsförsäkringsbolagens framgångar med att stärka den lokala närvaron och kundkontakterna. Vi ska skapa utvecklingskraft åt hela Länsförsäkringsgruppen och driva lönsam verksamhet inom försäkring, bank, fond och kapitalförvaltning. För att klara de nya uppgifterna har antalet medarbetare fördubblats sedan 1997 och är nu cirka 1 500.

Länsförsäkringsgruppen räknar med att fortsätta växa inom det finansiella området. Även inom sakförsäkringar räknar vi med fortsatt tillväxt, framför allt i storstäder.

Länsförsäkringar AB har ägarnas uppdrag att med en stark balansräkning initiera och medverka i strukturaffärer. De senaste tre åren har den ömsesidiga försäkringskoncernen Wasa samt det tidigare noterade fastighetsbolaget Humlegården förvärvats. Den 26 februari 2001 lade Länsförsäkringar bud på det noterade försäkringsbolaget Svenska Brand.

Årets resultat, såväl sakförsäkringsrörelsens tekniska resultat som rörelseresultatet, före bokslutsdispositioner och skatt, är positivt. Det tekniska resultatet förbättrades och uppgick till 148 (103) Mkr, vilket bland annat beror på ökad effektivitet genom att driftskostnaderna minskat med cirka 50 Mkr. I årets resultat ingår återbetalning av överskottsmedel från SPP med 102 Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 402 (1 658) Mkr. I förra årets resultat ingår en realisationsvinst om 1 322 Mkr.

Länsförsäkringar AB är ett av Sveriges största utvecklingscenter genom att bolaget sköter all gemensam utvecklingsverksamhet för Länsförsäkringsgruppen. Det ställer höga krav på våra medarbetares kompetens, chefernas ledarskap och bolagets strategi för rekrytering och kompetensutveckling. Omfattande och allt ökande insatser genomförs med att inventera nuvarande kompetenser, ställa dem mot de behov som finns i framtiden och utifrån detta utarbeta åtgärder för utbildning av nuvarande medarbetare och rekrytering av nya medarbetare där behov finns. Stora krav ställs på ledarskapet och särskilda utbildnings- och utvecklingsprogram genomförs löpande för cheferna.

Tommy Persson, VD, Länsförsäkringar AB

För att mäta hur medarbetarna trivs och hur de uppfattar ledarskapet genomförs årligen så kallade NMI-mätningar (NöjdMedarbetarIndex). Sedan starten 1998 har resultaten hela tiden pekat uppåt. Medarbetarna trivs bättre i Länsförsäkringar AB än på jämförbara företag och är nöjda med ledarskapet. För att nå målet med Sveriges nöjdaste medarbetare intensifieras arbetet under kommande år.

Utmaningarna för Länsförsäkringar AB är stora för framtiden. Som ett allt viktigare nav i Länsförsäkringsgruppen handlar det om att driva verksamheten så att Länsförsäkringsgruppens framgångsformel, den lokala närvaron och beslutskraften, förstärks istället för försvagas och centraliseras. Länsförsäkringar AB ska därför i allt ökad utsträckning bli ett kompetens- och utvecklingscenter som utvecklar affär och överför den till länsförsäkringsbolagen när den är mogen. Det ställer höga krav på tydlig strategi, tydliga ägare, stark ekonomi och hög kompetens bland medarbetarna. De förutsättningarna har Länsförsäkringar AB.

Tommy Persson
VD och koncernchef

PREMIEINTÄKT, SAK

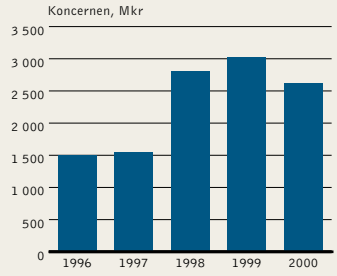

PREMIEINKOMST, LIV[1)]

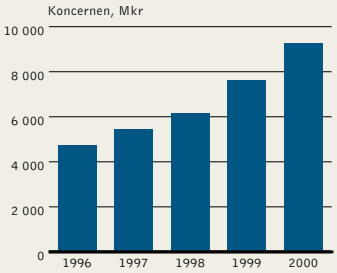

[1)] Traditionell livförsäkring och fondförsäkring

KONSOLIDERINGSKAPITAL

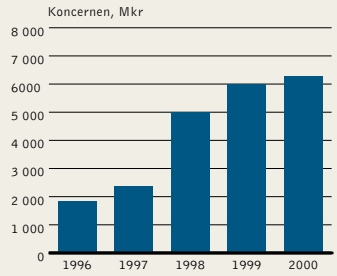

RÖRELSERESULTAT

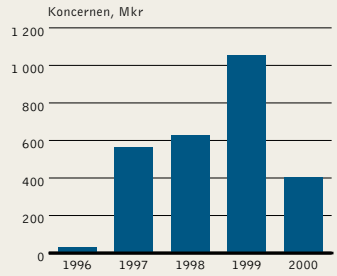

Länsförsäkringsgruppen är en federation bestående av de 24 länsförsäkringsbolagen som tillsammans äger Länsförsäkringar AB med dotterbolag. Gruppens struktur med 24 självständiga länsförsäkringsbolag bygger på att respektive bolag i sin tur är ömsesidigt, det vill säga att det ägs av sina kunder, som via det högsta beslutande organet, stämman, väljer styrelse för länsförsäkringsbolaget. Innebörden av detta är att varje bolag, liksom hela gruppen, endast har en uppdragsgivare – kunden. Kundnyttan är det yttersta målet, det finns inga andra ägare eller någon börskurs att ta hänsyn till.

Finansiellt starka ägare

Varje länsförsäkringsbolag har sin egen resultat- och balansräkning. Detta lokala koncept är grunden för länsförsäkringsbolagens verksamhet och är det som ligger till grund för de avgörande framgångsfaktorerna på marknaden, marknadsanpassning och effektivitet. Genom samverkan med övriga länsförsäkringsbolag förstärker det enskilda bolaget de egna resurserna samtidigt som det medverkar till att länsförsäkringsbolagen som företagsgrupp, federation, utvecklas som ett konkurrenskraftigt alternativ på den svenska marknaden i dess helhet.

Länsförsäkringar AB är navet i denna samverkan. Uppdraget är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader. Föregångaren till Länsförsäkringar AB bildades 1936 för att tillgodose länsförsäkringsbolagens behov av återförsäkring av större risker. Idag bedriver Länsförsäkringar AB en omfattande och mångfacetterad verksamhet för att stödja länsförsäkringsbolagen över ett brett fält av bank- och försäkringstjänster.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR AB ÄGS AV LÄNSFÖRSÄKRINGSBOLAGEN

Länsförsäkringar AB ägs till 96,5 procent av länsförsäkringsbolagen gemensamt och av den europeiska allianspartnern EurAPCo till 3,5 procent. Aktieinnehavet räknas in i bolagens konsolideringskapital och bolagen ställer samma marknadsmässiga krav på avkastning på dessa aktier som på noterade aktier och andra placeringstillgångar.

Värdetillväxten i aktien ökade under år 2000 med 6,2 procent. Sedan 1996 har värdet mer än fördubblats. Ägarnas avkastningskrav på det egna kapitalet för perioden 2001–2003 är i genomsnitt 5 procentenheter över den 5-åriga obligationsräntan.

SUBSTANSVÄRDET PÅ AKTIEN I LÄNSFÖRSÄKRINGAR AB

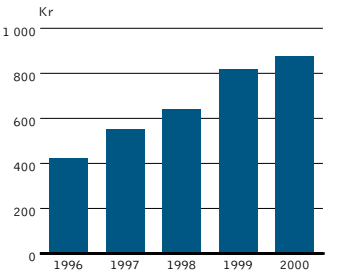

AKTIEÄGARE

Bolag	Antal aktier A	Antal aktier B	Antal aktier C	Andel av kapital
Länsförsäkringar Skåne	141 849	447 476	–	9,4%
Länsförsäkringar Stockholm	129 212	430 441	–	8,9%
Dalarnas Försäkringsbolag	104 708	296 247	–	6,4%
Östgöta Brandstodsbolag	114 155	288 806	–	6,4%
Länsförsäkringar Älvsborg	100 176	297 402	–	6,3%
Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	87 010	278 894	–	5,8%
Länsförsäkringar Jönköping	82 812	242 161	–	5,2%
Länsförsäkringar Bergslagen	86 351	231 626	–	5,1%
Länsförsäkringar Uppsala	73 298	216 943	–	4,6%
Länsförsäkringar Skaraborg	64 058	208 202	–	4,3%
Länsförsäkringar Gävleborg	60 058	162 169	–	3,5%
Länsförsäkringar Södermanland	58 117	164 650	–	3,5%
Länsförsäkringar Västerbotten	57 195	160 015	134	3,5%
Länsförsäkringar Halland	56 785	153 448	–	3,3%
Länsförsäkringar Kalmar län	56 717	149 838	–	3,3%
Länsförsäkringar Västernorrland	50 186	140 461	–	3,0%
Jämtlands Länsförsäkringsbolag	35 795	115 461	–	2,4%
Länsförsäkring Kronoberg	36 701	103 352	–	2,2%
Länsförsäkringar Värmland	31 160	103 833	–	2,1%
Länsförsäkringar Kristianstad	27 258	84 730	–	1,8%
Länsförsäkringar Göinge	22 724	81 512	–	1,7%
Länsförsäkringar Norrbotten	16 960	87 256	–	1,7%
Blekinge Länsförsäkringsbolag	23 088	61 016	–	1,3%
Länsförsäkringar Gotland	16 305	36 654	–	0,8%
European Alliance Partners Company B.V.	–	217 780	–	3,5%
10 socken- och häradsbolag	–	–	2 316	0,04%
Totalt antal aktier	**1 532 678**	**4 760 374**	**2 450**	**100,0%**

EN UNIK AFFÄRSMODELL

Länsförsäkringar har formulerat sin affärsidé som att

”Länsförsäkringsgruppen ska erbjuda privatpersoner, lantbrukare och företag ett heltäckande försäkringsskydd med näraliggande finansiella tjänster till ett fördelaktigt pris och med god service.”
”Grundläggande värderingar för Länsförsäkringsgruppen sammanfattas i begreppen Kundägt, Lokalt, Tillgängligt, Närvaro samt Personligt bemötande”.

Den unika affärsmodell som lett till Länsförsäkringsgruppens framgångar bygger på att

- varje länsförsäkringsbolag och de gemensamma bolagen tillsammans har koncession för i stort sett samtliga försäkringsgrenar samt även oktroj för bankverksamhet.
- kundkontakterna sker hos de lokala bolagen, oavsett vilket bolag som har den formella koncessionen.
- varje länsförsäkringsbolag utnyttjar resurserna i de gemensamma bolagen för att kunna konkurrera så effektivt som möjligt på den lokala marknaden.

Affärsmodellen innebär att det ur kundens synvinkel inte finns någon skillnad mellan lokal och gemensam affär och den har skapat en unik position gentemot konkurrenterna.

ÄGARNA HAR STARKA MARKNADSPOSITIONER OCH STARK EKONOMI

De enskida länsförsäkringsbolagen har en mycket stark, i de flesta fall ledande, marknadsposition på sin respektive marknad. Flera länsförsäkringsbolag har till exempel över 50 procents marknads-

andel inom villa/hemförsäkring. Länsförsäkringsgruppen är marknadsledare inom svensk sakförsäkring, såväl inom privat- som företagssektorn. Att Länsförsäkringsgruppen nu även är på stark frammarsch inom det finansiella området kan exemplifieras av att flera länsförsäkringsbolag uppnådde över 10 procent av placerat fondkapital i premiepensionsvalet.

Länsförsäkringsgruppen har den i särklass starkaste ekonomiska ställningen, mätt i konsolidering, på den svenska sakförsäkringsmarknaden. Konsolideringskapitalet uppgick till närmare 22 miljarder kr, inklusive värdet på aktierna i Länsförsäkringar AB, och konsolideringsgraden var 232 procent. Innebörden av att bolagen är ömsesidiga, kundägda, är att eventuella överskottsmedel kan återbetalas till försäkringstagarna i form av återbäring. Baserat på resultatet 2000 får länsförsäkringsbolagens kunder sammanlagt 265 Mkr i återbäring.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR AB ÄR NAVET I FEDERATIONEN

Det som en gång startade som ett samarbete för att förse länsförsäkringsbolagen med en gemensam återförsäkringslösning är idag utvecklat till en omfattande verksamhet för att på länsförsäkringsbolagens uppdrag bland annat tillvarata stordriftsfördelar och utgöra spjutspetskompetens för stöd till länsförsäkringsbolagen.

Länsförsäkringar AB är alltså den sammanhållande länken i Länsförsäkringsgruppen och har som uppgift att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader, dels genom att ge service och driva gemensamt utvecklingsarbete, dels genom att ansvara för gemensam försäkrings-, bank- och fondverksamhet samt kapitalförvaltning.

Fortfarande är återförsäkringen en viktig del i Länsförsäkringsgruppen. Genom att sprida riskerna för storskador mellan länsförsäkringsbolagen och det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB, behålls en stor del av återförsäkringspremierna inom gruppen. Därmed minskar beroendet av återförsäkring på den internationella marknaden, vilket starkt bidrar till Länsförsäkringsgruppens lönsamhet. Genom det externa återförsäkringsprogrammet är gruppens nettoexponering vid en enskild skadehändelse begränsad till mindre än 2 procent av konsolideringskapitalet.

Ansvaret för den gemensamma utvecklingsverksamheten i gruppen är sedan hösten år 2000 samlat i ett särskilt utvecklingsbolag som är dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Härifrån samordnas inte minst gruppens omfattande IT-utveckling, men också den verksamhetsutveckling som är avgörande för att ständigt utveckla det arbetssätt som ska stödjas av de nya systemen. I de konkreta utvecklingsprojekten samverkar medarbetare från länsförsäkringsbolag, utvecklingsbolaget och produktbolagen inom Länsförsäkringar AB.

På motsvarande sätt har kapitalförvaltningsdivisionen ansvaret för förvaltning av det kapital som kunderna anförtrott fond- och livförsäkringsbolagen. Även länsförsäkringsbolagen utnyttjar naturligtvis denna resurs för förvaltning av hela eller delar av sitt stora kapital.

SAMARBETSFORMER OCH AVTAL

De 24 länsförsäkringsbolagen samverkar i gemensamma strategiska frågor inom ramen för ett ägarkonsortium, vilket regleras av ett konsortialavtal. Härutöver finns en rad samarbetsorgan på olika nivåer inom gruppen. Länsförsäkringsbolagens ordförande och verkställande direktörer samlas regelbundet till överläggningar tillsammans med ledningen i Länsförsäkringar AB. Andra samverkansorgan är Länsförsäkringar ABs styrelse, divisionsstyrelserna inom Länsförsäkringar AB samt olika funktionsråd.

MÅL

På koncernnivå prioriteras tre mål - NLI, NMI samt avkastning på det egna kapitalet. NLI, Nöjd Länsbolags Index, mäter hur väl Länsförsäkringar AB hanterar uppdraget att driva Länsförsäkringsgruppens affärsutveckling och produktion av gemensamma tjänster till länsförsäkringsbolagen. Mätning sker årsvis. Under år 2000 förbättrades totalindex något. Inom starkt växande verksamheter som Livförsäkring och Bank är utfallet ej tillfredsställande.

NMI, Nöjd Medarbetar Index, implementerades år 1998. Indexet mäter till exempel ledarskap, kompetens, utvecklingsmöjligheter och arbetsmiljö. Utfallet har successivt förbättrats sedan 1998 och var för år 2000 bättre än ett genomsnitt för svenska tjänsteproducerande företag.

Avkastningen på Länsförsäkringar AB-koncernens egna kapital ska i genomsnitt vara 5 procent över den 5-åriga obligationsräntan. Avkastningskravet har under de senaste 5 åren endast uppfyllts två gånger. Detta kan i huvudsak förklaras av de förstärkningar av trafikreserven som ägt rum i slutet av 1990-talet och de investeringar Länsförsäkringar AB har gjort inom sparandeområdet.

I den affärsplaneringsprocess som årligen genomförs inom Länsförsäkringar AB-koncernen bryts koncernens mål ner per division. Divisionerna i sin tur bryter ner målen på affärsområde och avdelningar. Styrkan i affärsplaneringsprocessen är organisationens höga delaktighet och engagemang.

Utvecklingsarbetet kommer att fokuseras på en gemensam utvecklingsplan för Länsförsäkringsgruppen i sin helhet samt att säkerställa att utvecklingsarbetet stöder de strategiska marknadsmålen. En hög delaktighet från länsförsäkringsbolagen är ett villkor för ett framgångsrikt arbete. Fokus för framtida NMI-tal är att fortsätta stärka medarbetarnas kompetens och utvecklingsmöjlig-

heter inom koncernen. Ledarskap och affärsmässighet är också nyckelområden.

FÖRÄNDRINGAR I DEN OPERATIVA ORGANISATIONEN

Under 2000 och 2001 genomförs vissa förändringar i Länsförsäkringar ABs operativa organisation. I och med att sakförsäkringsverksamheten bolagiseras och blir ett dotterbolag, renodlas Länsförsäkringar ABs roll och den legala organisationen sammanfaller med den operativa organisationen. Det nya moderbolaget kommer under 2001 att bli direkt ägare av Länsförsäkringar Wasas dotterbolag och ha ett antal staber och koncerngemensamma enheter. Moderbolaget kommer också, precis som tidigare, att ansvara för såväl den sammanhållande affärs- och organisationsutvecklingen inom Länsförsäkringsgruppen som för gruppens strategiska utveckling. Det nya sakförsäkringsbolaget blir försäkringsgivare för trafik- och industriaffären och sköter även återförsäkringsprogrammen.

ÖVERSYN AV DEN FEDERATIVA MODELLEN

Under 2001 kommer länsförsäkringsbolagen att genomföra ett arbete med att se över nuvarande affärsmodell, bland annat rollfördelningen mellan länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB, och regelverket och formerna för beslutsfattande i federationen. Syftet är bland annat att ytterligare tydliggöra Länsförsäkringar ABs uppgifter i federationen samt att effektivisera länsförsäkringsbolagens styrning av den gemensamma verksamheten.

KAPITALALLOKERING

Kapitaleffektiviteten i Länsförsäkringar AB-koncernen kommer att förbättras genom att det kapital som behövs för att driva gemensam sakförsäkringsrörelse skiljs från det kapital som behövs för att driva koncernen. En sådan uppdelning ger också upphov till ett ifrågasättande av samtliga dotterbolags verkliga kapitalbehov, vilket leder till en ökad effektivitet i kapitalanvändningen.

Länsförsäkringar ABs uppgift är att allokera kapital och bedriva gemensam verksamhet. En förändring av den legala strukturen gav en tydligare organisation. När den operativa och legala organisationen sammanfaller blir ansvarsfrågan väsentligt enklare, liksom styrningen av verksamheten. I det nybildade Länsförsäkringar AB kommer det att finnas koncerngemensamma funktioner, men ingen egen rörelse. Bolaget är ett förvaltningsbolag som har till uppgift att äga och leda den koncern som bildas av gruppens gemensamma bolag. Det här har samtidigt skapat en tydlighet och är en fördel i ratingfrågor och upplåning etc. I den senaste

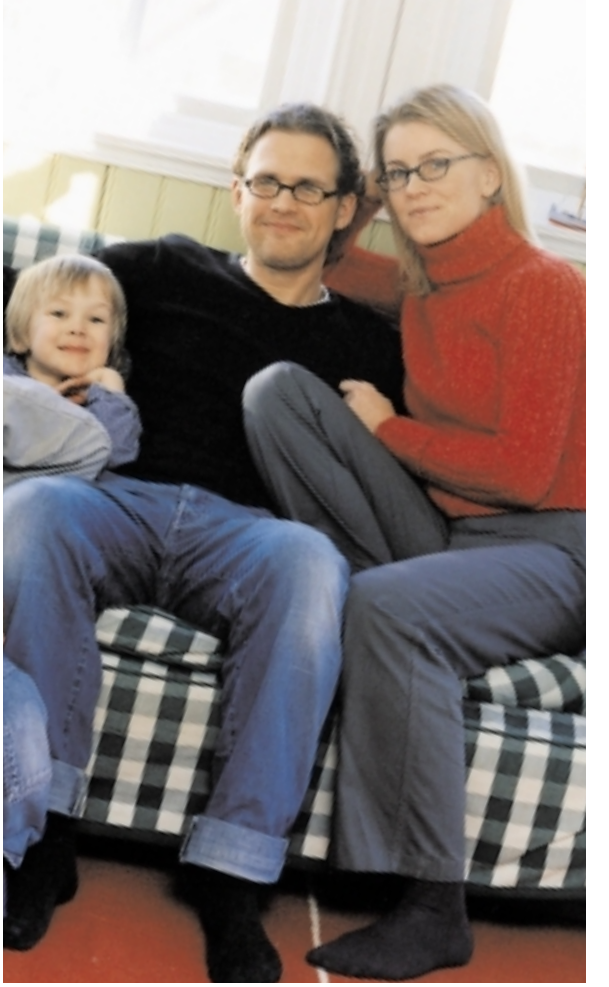

ratingen erhöll Länsförsäkringar Wasa en rating om ”single A”. Länsförsäkringar Wasa har sedan 1997 haft samma rating från Standard & Poor’s. Ratingen återspeglar den centrala roll och styrka som Länsförsäkringar AB får i Länsförsäkringsgruppen.

MATCHNING OCH FINANSIERING

Bolagets övergripande policy, vid val av tillgångar som ska användas för skuldtäckning, är att välja tillgångar med beaktande av skuldernas karaktär (matchning) och sprida riskerna på lämpligt sätt (diversifiering). I första hand väljs räntebärande tillgångar och därefter aktier och fastigheter. De registerförda tillgångarna bör överstiga skulderna med åtminstone 10 procent.

Inom Länsförsäkringar AB-koncernen finns en internfinansiering från Länsförsäkringars livförsäkringsbolag om drygt 1,1 miljard kronor. Det finns även en finansiering från länsförsäkringsbolagen i form av ett förlagslån om 200 Mkr. För att ytterligare stärka och effektivisera den interna likviditetshanteringen, har det från Länsförsäkringar ABs helägda dotterbolag Wasa Försäkring Förvaltnings AB och Wasa Försäkring Run-Off AB lånats upp cirka 230 Mkr. De båda bolagen är förvaltningsbolag och bedriver ingen egen rörelse. Wasa Försäkring Förvaltnings AB ska likvideras under 2001.

I syfte att skapa en meravkastning utöver referensportföljens indexavkastning har en aktiv förvaltning av tillgångarna valts. En förutsättning för en aktiv förvaltning är att den faktiska sammansättningen av tillgångarna tillåts avvika från referensportföljens sammansättning.

Riskhantering

Ramarna som begränsar de avvikelser som den aktiva förvaltningen tillåts ge upphov till finns preciserad i en placeringspolicy. Risken som en aktiv förvaltning medför är att den under vissa perioder kan generera en lägre avkastning än den som skapas i referensportföljen. Detta är en kalkylerad risk som måste accepteras för att på lång sikt erhålla en förväntad högre avkastning.

En viktig komponent i styrningen av risk är tillgången till pålitliga riskprognoser. Målet med sådana prognoser är att fånga de fluktuationer som tillgångsslagen i sig faktiskt är föremål för. Att löpande kunna prognostisera de framtida fluktuationerna och korrelationerna möjliggör att löpande effektivt anpassa tillgångssammansättningen i portföljen.

Derivat används som ett led i värdepappersförvaltningen. Ränteterminer används för att effektivisera hanteringen av ränterisker i den räntebärande portföljen. Aktieindexterminer används till att snabbt och effektivt ändra fördelningen på olika aktiemarknader i aktieportföljen. Normalt används endast derivatinstrument clearade via ett erkänt clearinginstitut varvid motpartsrisken är begränsad.

Vissa värdepappersaffärer innebär att avveckling av affären dröjer längre tid än normalt. Som exempel kan nämnas avistahandel i vissa länder med längre avvecklingsperiod än tre bankdagar eller sådan handel utan avvecklings-/clearingrutiner som de rutiner som gäller i Sverige samt alla derivataffärer. För sådana affärer ska motparten ha en rating som anses tillräcklig. För att ytterligare begränsa riskerna i förvaltningen anges hur stor andel av exempelvis ränteportföljerna som får placeras hos olika emittenter och vilken rating dessa har. I vissa fall anges även en absolut beloppsgräns för respektive emittent. I aktieförvaltningen gäller vissa restriktioner kring aktiv risk samt vissa restriktioner kring länder, bransch samt bolagsrestriktioner. För att ytterligare begränsa riskerna i aktieförvaltningen finns beskrivet i förvaltningsavtalen hur placeringar får ske i onoterade aktier.

FÖRSÄKRINGSRISKER

En mycket viktig del av samarbetet inom Länsförsäkringsgruppen är den gemensamma återförsäkringen. Varje länsförsäkringsbolag är återförsäkrat via Länsförsäkringar AB. Dessa risker sprids i första hand genom intern återförsäkring där samtliga länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringar AB deltar. Stora katastrofer och riskexponeringar är skyddade genom återförsäkring på den internationella marknaden. Genom detta interna återförsäkringssystem utnyttjas gruppens kapitalstyrka optimalt. Därmed minskas beroendet av extern återförsäkring, vilket verksamt har bidragit till Länsförsäkringsgruppens lönsamhet under året.

Under 1999 inträffade flera stora naturkatastrofer i Europa och övriga världen. Detta medförde att priserna på återförsäkring steg kraftigt. Genom det interna återförsäkringssamarbetet gick det dock att undvika höjda kostnader genom att behålla ett större åtagande inom Länsförsäkringsgruppen. Större katastrofskador omfattas dock även fortsättningsvis av extern återförsäkring.

Stormskadorna i Skåne 1999 och översvämningarna i bland annat Västernorrland och Värmland förra året visar fördelarna med ett effektivt återförsäkringsprogram. Länsförsäkringars kunder i Skåne fick ersättningar på totalt 626 Mkr som en följd av stormen. Av detta täckte återförsäkringar hela 616 Mkr. Länsförsäkringsgruppens samlade nettokostnad blev alltså bara 10 Mkr. På motsvarande sätt har Länsförsäkringars kostnader för översvämningarna 2000 begränsats till 30 Mkr av totalt utbetalade 92 Mkr till Länsförsäkringars kunder.

Sakförsäkringsrörelsen i Länsförsäkringar AB består i första hand av olycksfalls-, trafik-, djur- och företagsförsäkring samt av mottagen återförsäkring. Ansvaret för enskilda skador är, för egen räkning, begränsat till 2 procent av konsolideringskapitalet.

Åtagandet för oreglerade skador beräknas uppgå till 10 157 Mkr. De flesta skadorna slutregleras relativt snabbt, medan till exempel personskador inom trafikförsäkringen, i enstaka fall, kan ta flera 10-tal år att slutreglera. Dessa skador påverkas under tiden av inflationseffekter och effekter av förändringar i samhällsskydd m m. Avsättningen för trafikskador uppgår till 7 718 Mkr och en förändring av den årliga inflationen med en procentenhet påverkar avsättningsbehovet med cirka 300 Mkr.

Länsförsäkringar hanterar också en avvecklingsaffär, som främst består av internationella återförsäkringskontrakt. De försäkringstekniska reserverna i denna avvecklingsaffär, som bedöms ta lång tid att avveckla, uppgick per 2000-12-31 till 853 Mkr för egen räkning.

Även om fallande börskurser präglade nyhetsrapporteringen utvecklades den internationella konjunkturen mycket starkt under år 2000. Världens samlade BNP bedöms ha vuxit med omkring 4,5 procent. Den återhämtning som inleddes mot slutet av 1998, då sviterna efter Asienkrisen började ebba ut, kulminerade under året. Tillväxten var även brett fördelad i den meningen att världens alla större regioner, för första gången på ett decennium, samtidigt uppvisade en balanserad tillväxt. Ytterligare en ljuspunkt under året var att den starka konjunkturen kunde kombineras med en fortsatt låg inflation.

Konjunkturtoppen har passerats

Den globala konjunkturtoppen passerades under sommaren och under hösten kom allt fler och allt starkare signaler om att framför allt den amerikanska konjunkturen var på väg att mattas av. Konjunkturutsikterna för den amerikanska ekonomin förmörkades rejält mot slutet av 2000. Som så ofta är fallet när konjunkturen vänder så sker inbromsningen snabbare och starkare än vad som ligger i de flesta bedömares prognoser. Även Federal Reserve (FED) blev denna gång uppenbarligen överraskade av den snabba avmattningen. Efter att så sent som i november 2000 ha gjort bedömningen att sannolikheten var större att nästa ränteförändring skulle bli en höjning än en sänkning, så valde FED den 3 januari 2001 att sänka sin styrränta med 0,5 procentenheter till 6 procent. Sänkningen motiverades med att FED förutsåg en fortsatt avmattning av konsumtions- och produktionsutvecklingen i ljuset av lägre framtidsförväntningar bland konsumenter, en stram kreditmarknad och höga energipriser som reducerar köpkraften hos såväl hushåll som företag. Sedan dess har FED sänkt styrräntan med ytterligare en procentenhet fram till slutet av mars.

Hur djup och långvarig kan då den amerikanska konjunkturnedgången bli? Fördröjda effekter från de senaste årens penningpolitiska åtstramningar, det fortsatt strama läget på kreditmarknaden, vilket bland annat höjer företagens finansieringskostnader samt de höga energipriserna, bör leda till att tillväxten blir mycket svag i USA under 2001. Först mot slutet av året förväntas konjunkturbotten nås och tillväxten bedöms komma att uppgå till omkring 1 procent under helåret 2001. Det är en nedrevidering med omkring 2 procentenheter i förhållande till den prognos som Länsförsäkringar gjorde vid samma tid år 2000.

För att denna prognos ska infrias krävs dock att FED följer upp de räntesänkningar som gjorts under första kvartalet 2001, med ytterligare räntesänkningar på omkring 1 procentenhet under årets andra kvartal. Om så sker bör situationen på kreditmarknaden stabiliseras igen vilket kommer att påverka såväl hushåll som företag i positiv riktning. Fallande energipriser är en annan faktor som skulle kunna påskynda vändningen uppåt igen för den amerikanska konjunkturen.

Med detta sagt bör det samtidigt framhållas att riskerna är förhållandevis stora för att det sker en djupare och mer utdragen konjunkturnedgång i USA än den Länsförsäkringar idag har som huvudscenario. Det kan ta lång tid innan de konjunkturella obalanserna i den amerikanska ekonomin i form av låg sparkvot, hög investeringskvot, ett stramt läge på arbetsmarknaden och ett växande bytesbalansunderskott rättats till. Nyckeln till att undvika en utdragen lågkonjunktur är – som Länsförsäkringar ser det – att kreditmarknaden likvidiseras i tid och medlet är fortsatta räntesänkningar från FED.

UTSIKTERNA I USA STYR RESTEN AV VÄRLDEN

Konjunkturutsikterna för övriga delar av världen är naturligtvis väldigt avhängiga av konjunkturförloppet i USA. Den japanska ekonomin går mot ytterligare ett år med låg tillväxt, särkilt som exportutsikterna för de japanska företagen försämras i takt med att tillväxten i övriga Asien och USA nu dämpas. Även tillväxten i Europa kommer att dämpas i år om än ej lika mycket som i USA. Fördröjda effekter av den svaga euron samt aviserade skattelättnader bör leda till att tillväxten i EMU kan komma att uppgå till knappt 3 procent i år. Den europeiska centralbanken, ECB, bedöms i ljuset av detta komma att lätta penningpolitiken något under innevarande år.

Även den svenska konjunkturen kommer att gå in i en lugnare fas efter de senaste årens snabba uppgång. Industribarometern och statistik över orderingången varslar om att industrikonjunkturen kommer att mattas av, medan en god realinkomstutveckling för hushållens del borgar för en fortsatt god konsumtionstillväxt. Sammantaget bedöms BNP öka med omkring 2,5 procent i Sverige 2001.

Marknadskommentarer

AKTIER

Efter fem år av global börsuppgång präglades 2000 av fallande börskurser. De senaste årens uppgångar har drivits på av stigande vinster och en i grunden gynnsam ekonomisk miljö. Fallande räntor, stark tillväxt, snabb teknologiutveckling, förbättrad produktivitet och ökad globalisering har bidragit.

Uppgångarna i slutet av 1990-talet förklaras främst av stigande kurser i tillväxtbranscher, såsom IT, telekom och Internet. Under hösten 1999 och i början av 2000 var intresset mycket stort för dessa tillväxtsektorer. Detta drev upp kurserna extremt högt på kort tid. Värderingen började alltmer ifrågasättas och i slutet av mars inleddes ett kraftigt fall för tillväxtaktier. Oro för hur en dämpad konjunkturutveckling skulle påverka vinsterna fick bägaren att rinna över. Den teknologitunga Nasdaqbörsen nådde sin topp i mars och har därefter korrigerats kraftigt. Globalt har många tillväxtaktier följt samma mönster.

Under året som gått har en omviktning skett från IT och telekom till energi, finans och läkemedel. Marknadens aktörer har flytt från högt värderade branscher till följd av ökad osäkerhet om den framtida vinsttillväxten. Energi, finans och läkemedel har betraktats som defensiva branscher och en ”säker hamn” när det stormar och är mörkt på börserna.

Ett antal faktorer kan förklara oron på aktiemarknaderna. Signalerna om dämpad ekonomisk tillväxt i USA är en nyckelfaktor. Den stora frågan är hur mycket tillväxten kommer att dämpas och vilket genomslag det får på vinsttillväxten och på teknologiinvesteringarna. Osäkerheten har gjort att den förväntade vinsttillväxten har reviderats ned under året, vilket satt press på aktiekurserna.

En annan osäkerhetsfaktor är att tillgången på riskkapital har minskat. Banker och andra kreditinstitut har blivit mindre villiga att finansiera nya projekt och marknaden är inte lika intresserad av att satsa riskkapital i nya IT-företag som tidigare. Om det fortsätter kan tillväxten hämmas. Det höga oljepriset är ytterligare en osäkerhetsfaktor. Sammantaget påverkar dessa osäkerhetsfaktorer investerarnas psykologi, vilket till stor del kan förklara börsens kraftiga svängningar och kursfall under 2000.

RÄNTOR

I USA präglades utvecklingen under första halvåret av stigande korta räntor. Den amerikanska centralbanken, som hade börjat strama åt penningpolitiken redan under 1999, fortsatte under första halvåret på den linjen. Styrräntan justerades i flera steg upp från 5,5 procent i början på året till 6,5 procent vid halvårsskiftet. Marknaden såg detta som positivt för de långsiktiga inflationsperspektiven. De långa obligationsräntorna, som hade stigit kraftigt under 1999, nådde därför en topp i början på året. Räntenedgången förstärktes av det allt sämre börsklimatet, vilket ledde till att kapital fördelades om från aktiemarknaden till obligationsmarknaden. När signalerna om en konjunkturavmattning blev allt starkare mot slutet av året tilltog räntefallet. Sett över helåret sjönk

den 10-åriga obligationsräntan med över en procentenhet. Mot slutet av året signalerade den amerikanska centralbanken att någon ytterligare höjning av styrräntan inte var att vänta utan att tvärtom sänkningar kunde bli aktuella framöver.

I euroland var bilden delvis en annan. Den europeiska centralbanken, ECB, genomförde höjningar av sin styrränta under praktiskt taget hela året. Totalt justerades styrräntan upp från 3,0 till 4,75 procent. Orsaken till höjningarna var främst den svaga eurons negativa effekter på inflationen. Även i Europa sjönk de långa räntorna.

Riksbanken genomförde en höjning av reporäntan i februari, och höll sedan räntan oförändrad under större delen av året, för att sedan göra en ny uppjustering i december. Under året steg reporäntan från 3,25 till 4,0 procent. Under året sjönk de långa räntorna och ränteskillnaden mot euroland eliminerades.

VALUTOR

Den amerikanska dollarn steg under perioden januari till november med cirka 15 procent mot en vägd korg av valutor. I december kom dock en korrigering nedåt med cirka 8 procent. Orsaken till den starka uppgången under större delen av året var främst ett omfattande kapitalflöde till USA. Bakom detta flöde låg förväntningar om att USA hade skaffat sig ett teknologiskt försprång och att den amerikanska ekonomin kunde väntas fortsätta att växa i snabb takt under överskådlig tid. När det senare visade sig att den amerikanska ekonomin var på väg att bromsa in blev en korrigering av valutakursen en naturlig följd.

Den japanska yenen hölls länge uppe av förväntningar om en konjunkturuppgång. När marknaden under hösten började tvivla på om denna bild var korrekt sjönk yenen påtagligt.

Euron, som sjunkit under en stor del av året, uppvisade i slutet av året en förnyad styrka. Detta berodde delvis på svagheter i den amerikanska och japanska ekonomin, men det framstod mot slutet av året också som troligt att inbromsningen i den europeiska ekonomin skulle bli betydligt mindre än i många andra länder.

Den svenska kronan styrdes under år 2000 främst av kapitalflöden och av synen på svenska teknologiaktier. Under det första halvåret var synen på svensk ekonomi positiv och kronan steg med cirka 4 procent. Den mörkare globala synen på teknologiaktier och på konjunkturläget slog efterhand mot den svenska börsen och därmed mot kronan. Till detta kom ett omfattande valutautflöde till följd av förändringar i det svenska pensionssystemet och en fortsatt diversifiering av svenska värdepappersportföljer. Kronan försvagades till följd därav markant under andra halvåret och var vid årets slut cirka 4 procent svagare än vid årets början.

FASTIGHETSMARKNADEN

Såväl hyresgäster som fastighetsinvesterare fortsätter att bli allt mer fokuserade på de mest attraktiva fastigheterna i de expansiva orterna, vilket gör att värdeskillnaden mellan exempelvis högkvalitativa innerstadsfastigheter i Stockholm och mindre attraktiva fastigheter på landsbygden blivit allt större.

Kontorshyrorna i centrala Stockholm har under året höjts snabbare än någonsin. Noteringarna som förra året låg på knappt 4 000 kr/kvm för kontor i bra läge har under 2000 ökat till cirka 5 500 kr/kvm. Toppnoteringar finns även på ännu högre nivåer. De ökande hyrorna har lett till att även fastighetspriserna stigit kraftigt. Toppnoteringar under året ligger strax över 70 000 kr/kvm kontorsyta, medan mer normala prisnivåer för kontor i centrala Stockholm ligger i nivån 30 000–50 000 kr/kvm. I takt

AKTIER

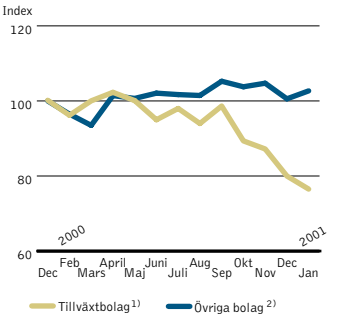

RÄNTOR, FEMÅRS STATSOBLIGATIONER

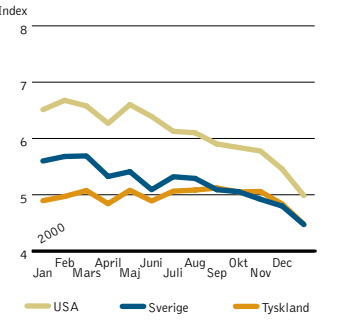

Källa: Morgan Stanley
1) Morgan Stanley's World Growth Index
2) Morgan Stanley's World Value Index

med att marknadshyrorna höjts har även risken och därigenom direktavkastningskraven ökat något och ligger nu för kontor i centrala Stockholm normalt i intervallet 6,0–6,5 procent.

På marknaden för bostadsfastigheter fortsätter bostadsrättsföreningar att vara prisledande i Stockholm och köper till prisnivåer som ingen annan kan konkurrera med. Under senare delen av året tycks emellertid prisökningen för bostadsfastigheter ha stannat upp och nivån stabiliserats.

Finansförvaltning

För att kunna fatta väl grundade och avvägda beslut avseende tillgångsfördelningen i försäkringsbolag krävs god kännedom om vilka risker som finns i balansräkningen på såväl tillgångs- som skuldsidan samt flödet och matchningen av in- och utbetalningar i försäkringsrörelsen. Hur dessa risker kan tänkas samvariera över tiden är av ytterligare vikt. Arbetet som bedrivs inom Asset Liability Management (ALM) söker identifiera dessa risker och därefter hitta den optimala tillgångsfördelningen som ger högst riskjusterad avkastning på sikt, givet de restriktioner – legala och andra – som finns rörande valet av placeringstillgångar.

Till en finansförvaltnings uppgifter hör också att agera köpare av förvaltningstjänster, vara kravställare på förvaltningsorganisationer samt genomföra kontroll och uppföljning av förvaltningsuppdrag. För detta arbete krävs en omfattande omvärldsanalys av den ekonomiska utvecklingen i allmänhet och på finansmarknaderna i synnerhet, liksom kännedom om utvecklingen bland förvaltare och konkurrerande försäkringsbolag. Försäkringsbolagens finansförvaltningar utreder och utvärderar också val av förvaltare, riskmandat, avkastningskrav samt val av benchmark.

En mängd osäkerhetsfaktorer finns vid val av placeringsmix. Det kan vara räntenivån och den allmänna ekonomiska utvecklingen, stora svängningar i avkastningen (volatilitet) och marknaden för försäkringsprodukter till exempel införande av flytträtt för traditionell livförsäkring etc. Exempel på restriktioner kan röra lagstiftning avseende placeringstillgångarna, skuldtäckningsregler, önskad konsolideringsnivå samt i övrigt bolagets riskpreferenser.

CENTRALA FRÅGOR

Generellt sett gäller att det löpande arbetet med ALM-frågor och närliggande frågor är en central del i ett försäkringsbolags verksamhet. En effektiv förvaltning av ett bolags tillgångar kräver god kännedom om och förståelse för vilka krav bland annat skuldsidan kräver. Valet av tillgångsmix är den huvudsakliga faktorn för långsiktig avkastning, konsolidering, återbäring samt volatilitet/risk avseende tillgångarna och därmed konsolideringsnivån och återbäringen. Valet av tillgångar och marknader och fördelningen på dessa – den strategiska portföljallokeringen – är ett centralt beslut för respektive bolags styrelse, då undersökningar visar att långsiktigt uppemot 95 procent av variationen i en portföljs resultat kan tillskrivas mixen mellan olika tillgångsslag. Förmågan att ta olika slag av risker varierar från bolag till bolag och därmed varierar förmågan att åstadkomma hög avkastning. Restriktionerna blir därför väldigt olika och målen som ställs upp för kapitalavkastningen i olika bolag blir följaktligen inte desamma. Förutsättningarna för finansförvaltningsarbetet är således olika beroende på vem som är uppdragsgivare, det vill säga vem som äger kapitalet.

FINANSFÖRVALTNING INOM LÄNSFÖRSÄKRINGSGRUPPEN

Ansvaret för finansförvaltningen inom Länsförsäkringsgruppen finns dels inom respektive länsförsäkringsbolag, dels inom Länsförsäkringar AB – i den senare i en gemensam funktion. Inom denna gemensamma funktion bedrivs även förvaltning av så kallade Alternativa Investeringar. Tillgångsslaget omfattar Private Equity och Hedgefonder. Fastighetsförvaltningen för livförsäkringsbolaget sker inom Länsförsäkringar Fastighet.

På övergripande nivå beräknar finansförvaltningen den långsiktigt önskade tillgångsfördelningen utifrån förutsättningar och restriktioner för respektive liv- och sakförsäkringsverksamheten inom Länsförsäkringar AB. Den långsiktiga tillgångsfördelningen ändras sällan om inte förutsättningarna, rörande såväl marknad som legala begränsningar, dramatiskt förändras. För livförsäkringsbolaget har ALM-arbetet resulterat i en konsolideringspolicy med en målsatt konsolidering på 116 procent. (Läs mer om konsolideringspolicyn under Liv- och pensionsförsäkring sidan 37.)

För Länsförsäkringars livförsäkringsbolag är för närvarande, i den traditionella förvaltningen, den långsiktiga tillgångsfördelningen 46 procent aktier, 43 procent räntebärande, 7 procent fastigheter och 4 procent Alternativa Investeringar. Utlandsandelen inom aktier utgör 60 procent och inom räntebärande 50 procent.

För den gemensamma sakförsäkringsverksamheten utgör aktieandelen i normalfallet 25 procent och resterande andel främst räntebärande värdepapper.

Sparandemarknaden – en marknad med fortsatt god tillväxt

Premiepensionsvalet var den enstaka händelse som kom att dominera på sparandemarknaden 2000. Marknaden har under året fortsatt att växa och närmare två tredjedelar av svenskarna sparar idag i fonder.

Svenska folkets val av förvaltare för sin premiepension var den helt dominerande händelsen på sparandemarknaden under 2000. Det blev ett högt valdeltagande och för Länsförsäkringars del blev valet en framgång. Under hösten valde även 830 000 kommun- och landstingsanställda förvaltare för sin avtalspension inom ramen för PFA 98 avtalet, totalt cirka åtta miljarder kronor. Av de berörda valde 6,2 procent Länsförsäkringar, vilket beräknas ge en premieinkomst på cirka 350 Mkr under 2001.

SPARANDET I SVERIGE

Nysparandet fortsätter att öka stadigt, samtidigt som en omfattande omflyttning av kapital har skett. Det är framför allt fond- och fondförsäkringssparandet som växer mycket snabbt. Närmare två tredjedelar av svenskarna sparar i fonder. Banksparande är fortfarande en populär sparform, men ses idag som ett trygghetssparande – förväntningarna på avkastning är låga. Banksparandet har en något nedåtgående trend tillsammans med andra traditionella sparformer som privatobligationer och statliga obligationer. Inflödet och tillväxten i fondsparandet har utvecklats positivt trots stora svängningar på marknaderna. Länsförsäkringars undersökning LänsSpar™ visar att svenska folket verkar ha en mogen inställning till fondsparande och väljer en långsiktig sparstrategi.

Nära hälften av svenskarna har en egen pensions- eller kapitalförsäkring. Inom livförsäkringssparandet är det framför allt kapitalförsäkringar med fondförvaltning som står för tillväxten. Individuellt pensionssparande (IPS) stärker sin ställning på sparandemarknaden och idag har cirka 1 miljon svenskar IPS med en volym över 26 miljarder kronor. Efter sju år har IPS nått en volym på 30 miljarder kronor.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR SOM AKTÖR PÅ SPARANDEMARKNADEN

SEB och FöreningsSparbanken är de största aktörerna på den svenska sparandemarknaden med en marknadsandel på 19,2 procent. Länsförsäkringar är sjätte största aktör på denna marknad med 6,6 procent i marknadsandel. De sex största aktörerna på denna totala sparandemarknad har tillsammans 81,7 procent av marknaden och förvaltar totalt 1 739 miljarder kronor av svenskarnas förmögenhet, exklusive direktägda aktier. Länsförsäkringar har under året haft den näst största ökningen av samtliga aktörer vad gäller kapitalförsäkringar. På fondmarknaden har Länsförsäkringar 7,0 procent av nyförsäljningen.

NYA FÖRSÄKRINGSRÖRELSELAGEN

Vid millennieskiftet trädde den nya Försäkringsrörelselagen (FRL) i kraft. Lagstiftarens vilja med den nya lagen är att skapa mer rationella rörelseregler för försäkringsbolagen samt att skapa ett regelsystem som är förenligt med EG-rätten. Viktiga förändringar i den nya lagen är att bolagen får ett mer omfattande informationskrav gentemot sina kunder. Livförsäkringsbolagen ges möjligheten att ombilda sig till vinstutdelande bolag och kan då införa flytträtt för sina kunder. Flytträtten kan innebära att kunderna ges möjlighet att flytta sitt sparande såväl inom ett bolag, mellan traditionell försäkring och fondförsäkring, som mellan olika bolag.

Arbetet med att anpassa verksamheten till den nya lagen kräver stora resurser av försäkringsbolagen. Arbetet ska vara klart sista december 2001. För kunderna är flytträtten en stor fråga och för bolagen är den ett viktigt konkurrensmedel. Flera av de mindre aktörerna, som Danica och Livia, har redan deklarerat att de kommer ombilda sig till vinstutdelande bolag och införa flytträtt.

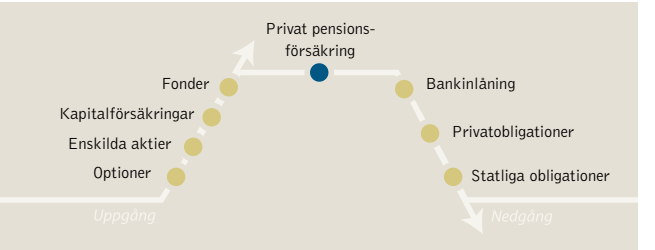

Fonder och kapitalförsäkringar får en allt större andel av nysparandet. Statliga sparformer (läs obligationer) har det största fallet.

Detsamma gäller Handelsbanken Liv. Övriga större aktörer, som Länsförsäkringar, SEB och Skandia har ännu inte deklarerat hur de kommer att förhålla sig till flytträtten. Länsförsäkringars livförsäkringsbolag har beslutat att verksamheten ska fortsätta att bedrivas enligt ömsesidiga principer, det vill säga att all vinst tillfaller kunderna. Ambitionen är att införa flytträtt, men ett formellt beslut är ännu inte fattat. En utredning pågår om hur flytträtten ska utformas i praktiken.

VIKTIGA LAGFÖRSLAG MED INVERKAN PÅ SPARANDEMARKNADEN

I början av 2000 debatterades utredaren Bengt Dennis förslag om slopad avdragsrätt för pensionsförsäkring. Den särskilda avdragsrätten för pensionsförsäkring har funnits sedan i mitten av 1970-talet – dessförinnan var det helt fritt att göra avdrag för premierna som inbetalats för en pensionsförsäkring. Tas avdragsrätten bort är ett troligt scenario en minskning av det privata pensionssparandet. Ett sådant scenario ska ställas mot befolkningsutvecklingen med ett ökat antal äldre personer och att den allmänna pensionen troligen ger en sänkt pensionsnivå och alltså ett ökat behov av eget sparande till pensionen. Försäkringsförbundet, som företräder samtliga försäkringsbolag, har i sitt remissvar kritiserat förslaget om slopad avdragsrätt för privata pensionsförsäkringar.

Under hösten kom också ett lagförslag om att ta bort reavinstskatten vid fondbyten. Förslaget främjar konkurrensen på fondmarknaden och borde vara till fördel för de något mindre aktörerna. Fria byten skulle kunna leda till den utveckling som visade sig i premiepensionsvalet där spararna i mycket stor utsträckning valde mindre och nya aktörer på marknaden istället för de stora bankerna som idag dominerar den svenska fondmarknaden.

I slutet av året kom ett betänkande angående Individuellt kompetenssparande (IKS). Tanken är att införa möjligheten för samtliga svenskar att spara till sin egen kompetensutveckling. Detta sparande skulle vara subventionerat genom en särskild avdragsrätt på ett prisbasbelopp. Även företag som kompetenssparar för sina anställda skulle få en subvention i form av lägre arbetsgivareavgift. IKS är tänkt att kunna göras både genom försäkring och fondsparande. Om förslaget blir verklighet öppnas en helt ny marknad för aktörerna på sparandemarknaden.

STRUKTURAFFÄRER

På sparandemarknaden är det kanske främst bland livförsäkringsbolagen det skett förändringar i ägarförhållandena. Under sommaren blev det klart att Folksam köpte det kommun- och landstingsägda, KPA. Efter köpet är KPA ett självständigt dotterbolag inom Folksam. Under hösten blev det klart att Handelsbanken

köper de konkurrensutsatta delarna av SPP. Handelsbanken Liv blir, i och med köpet, ledande inom vissa marknadssegment på livförsäkringsmarknaden.

På fondmarknaden syns en tillströmning av en rad nya aktörer, framför allt börjar stora utländska fondförvaltare att etablera sig i Sverige. En trolig orsak till detta är förstås premiepensionsvalet och det stora intresset för fondsparande som finns i Sverige. Under året har också ett antal mindre fondbolag etablerat sig och snabbt blivit framgångsrika. Skandia köpte under året Carlsson Fonder och blev därmed femte största aktör på fondmarknaden. På banksidan syns tydligt den generella trenden på sparandemarknaden; ökat fokus på den nordiska marknaden. Nordea köpte under året norska Kreditkassen och är nu den största aktören på den nordiska bankmarknaden. Det finska finansvaruhuset Sampo-Leonia söker fotfäste på den svenska marknaden.

DISTRIBUTION

För majoriteten av aktörerna på den svenska sparandemarknaden är Internet idag en viktig informationskanal och en central distributionskanal. Detta gäller framför allt aktiehandel, bank och fonder. Vissa av livförsäkringsbolagen erbjuder visserligen kunderna att teckna försäkringar via Internet men det är ändå fond- och banktjänsterna som är mest utvecklade idag bland samtliga aktörer. Länsförsäkringar lanserade sina bank- och fondtjänster under hösten och livförsäkringstjänsterna lanserades under första kvartalet 2001.

På livförsäkringsmarknaden sker bearbetning av företagskunder och sparstarka privatpersoner fortfarande genom den egna säljkåren. För dessa segment blir också försäkringsmäklarna en allt viktigare distributionskanal. Försäkringsmäklare finns idag inte bara i traditionell form utan också på Internet.

Under året har en rad externa fondmarknadsplatser etablerats, som förmedlar de traditionella fondbolagens fonder via Internet. Andelen av den totala försäljningen är än så länge blygsam och de stora bankerna dominerar fortfarande och står för ungefär 80 procent av fondmarknaden. Länsförsäkringar samarbetar idag med marknadsplatserna Fondex.se, Fondmarknaden.se och E-trade. Ambitionen är att ingå avtal med ytterligare några aktörer under 2001. Bland fondförsäkringsbolagen finns en tydlig trend att allt fler aktörer inte bara erbjuder kunderna sitt eget utbud av fonder utan även externa fonder. Kunderna kan således välja bland ett mycket stort utbud av fonder för sina fondförsäkringar.

Sakförsäkringsverksamheten inom Länsförsäkringar AB tecknas i dotterbolaget Länsförsäkringar Wasa (under namnändring till Länsförsäkringar Sak AB). Verksamheten hade en affärsvolym på 2 624 Mkr, vilket motsvarar 29 procent av Länsförsäkringsgruppens totala volym inom sakförsäkring. Som försäkringsgivare inom sakförsäkring är rollen att teckna affär som av olika skäl valts att inte hanteras i lokal koncession. En annan uppgift är att hantera Länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringslösning. I nära samarbete med de 24 länsförsäkringsbolagen utvecklas produkter och koncept inom sakförsäkringsområdet.

Sakförsäkring

Förutom den sakförsäkringsrörelse som bedrivs i Länsförsäkringar Sak AB tecknas djur- och grödaförsäkring i dotterbolaget Agria. De affärer under avveckling som finns inom Länsförsäkringar AB har till största delen samlats i dotterbolaget Wasa Försäkring Run-Off.

Motorfordon

I Länsförsäkringar AB är trafikförsäkring den dominerande försäkringsverksamheten och den står för 57 procent av premieintäkten för egen räkning. Länsförsäkringar AB har affärsansvaret för trafikaffären inom hela Länsförsäkringsgruppen. Motorkasko hanteras av respektive länsförsäkringsbolag, med undantag för de stora fordonsflottor som är direkta kunder i Länsförsäkringar AB.

Trafikförsäkringsprodukten är unik genom att den till sitt innehåll helt styrs av Trafikskadelagen, TSL. 1 juli 1995 avreglerades prissättningen för trafikförsäkring, vilket inneburit en allt mer långtgående prisdifferentiering mellan och inom de fordonsslag som omfattas av Trafikskadelagen.

MARKNAD OCH BESTÅNDSUTVECKLING

Prismedvetenheten inom motorförsäkring och därmed kundrörligheten har alltid varit hög. Genom den allt större prisdifferentieringen ökar rörligheten.

Personbilsförsäkringen är störst och drivkraften i utvecklingen. Under året har Länsförsäkringar stärkt sin ledande position. Marknadsandelen har ökat med 1,3 procentenheter till 29,0 procent mätt i antal försäkringar. Beståndet har ökat med 70 000 personbilsförsäkringar till 1 115 300. Ökningen i bestånd och marknadsandel visar att Länsförsäkringars premienivå och tariff är konkurrenskraftig och att Länsförsäkringsgruppen har en hög marknadsnärvaro.

För Företagsmotor är marknaden mer stabil. Prisnivån i företagsmotormarknaden är dock i starkt uppgående.

Trafikförsäkring	**2000**	**1999**
Premieinkomst brutto, Mkr	1 779	1 526
Personbil, antal försäkringar	1 115 300	1 045 300
Samtliga fordonsklasser, antal försäkringar	1 562 400	1 486 600
Marknadsandel trafikförsäkring totalt (antal försäkringar)	33,7 %	31,9 %

RESULTAT

Efter prishöjningar och omfattande förändringar av personbilstariffen, som infördes 1 april, har lönsamheten förbättrats inom trafikförsäkring. Premierna har i ännu större grad anpassats till de faktiska riskerna. Premiehöjningar har accepterats på marknaden och de eftersträvade effekterna på resultatet har infriats. Full effekt av premiehöjningen uppnås först på resultatet år 2002, när alla försäkringar förnyats med ny premie. Försäkringsrörelseresultatet i trafikaffären blev 110 (–151) Mkr. I årets resultat ingår en engångspost i form av SPP-medel med 62 Mkr. Skadeprocenten är

108 (123) procent och driftskostnadsprocenten är 22,0 (20,4) procent. Bland årets driftskostnader finns flera poster av engångskaraktär, vilket tillfälligt påverkat driftskostnadsprocenten. De stora försäkringstekniska avsättningar som är kännetecknande för affären genererar en betydande kapitalavkastning. I årets resultat uppgår kapitalavkastningen till 33 procent av premieintäkten för egen räkning. Försäkringsrörelseresultat i procent av premieintäkten uppgick till 7 procent, rensat från SPP-medel 3 (–10) procent.

Trafikförsäkringen skiljer sig från övriga verksamhetsgrenar bland annat genom att andelen personskador är hög. Det tar lång tid att slutreglera personskador, eftersom det exempelvis tar lång tid innan det går att bedöma den medicinska invaliditeten. Detta leder till en större osäkerhet i avsättningarna för ej slutreglerade skador. För att minimera dessa risker utvecklas beräkningsmetoderna ständigt. Finansinspektionens statistik om trafikskadekostnaden är ett viktigt hjälpmedel för att avgöra styrkan i reserven jämfört med konkurrenterna. Styrkan i bolagets avsättningar ligger högt i förhållande till branschen i övrigt.

Inom Företagsmotor sker en kontinuerlig riskgranskning av portföljen. Premierna har höjts och vissa fordonsgrupper har prioriterats med positiva resultateffekter. Resultatet blev –4 (50) Mkr. I föregående års resultat ingick vinster på affär under avveckling med 67 Mkr. SPP-medel ingår i årets resultat med 3 Mkr.

Företag

Affären redovisas i resultatanalysen under följande grenar: Företag och fastighet, Sjöfart, luftfart och transport samt mindre poster under Kredit och Direkt försäkring utland.

Affären består till största delen av egendoms- och ansvarsförsäkring, samt av transport och rederiförsäkring.

MARKNAD OCH BESTÅNDSUTVECKLING

Nettovolymen i affären har minskats kraftigt under år 2000 till följd av en pågående risksanering. 1999 ingicks ett flerårskontrakt på 230 Mkr som återförsäkrades i sin helhet och som tillfälligt höjde bruttopremieinkomsten och marknadsandelen. Länsförsäkringsgruppens totala marknadsandel inom företags- och fastighetsförsäkring är 32,6 (35,4) procent, varav 4,0 (7,8) procent avser affär inom Länsförsäkringar AB. Försäkring för stora och rikstäckande företag tecknas hos Länsförsäkringar AB, medan små och medelstora företagsrisker tecknas i respektive länsförsäkringsbolag.

Premiehöjningar som genomförts under året visar att marknaden för företagsförsäkringar nu är mottaglig för premiejusteringar. Inom egendomsförsäkringar har premienivån varit låg under ett antal år och det genomförs nu åtgärdsprogram även på andra bolag.

RESULTAT

Verksamheten visar ett kraftigt underskott, –128 (91) Mkr i Företag och fastighet samt 6 (2) Mkr i Sjö, luftfart och transport.
I resultatet ingår SPP-medel med 27 Mkr. Det är framför allt egendomsförsäkringar som haft en bristfällig lönsamhet under året. De åtgärder som vidtagits för att få affären i balans är risksanering kombinerad med kraftiga premiehöjningar. Driftskostnadsprocenten inom Företag och fastighet belastas i årets resultat dels med engångskostnader för personal i samband med omstrukturering av verksamheten, dels med en upplösning av tidigare aktiverade anskaffningskostnader som har gjorts med anledning av den bristande lönsamheten.

Företag	**2000**	**1999**
Premieinkomst, brutto, Mkr	451	759
Marknadsandel Företag och fastighet, inbetald premie %	4,0	7,8

Sjuk- och olycksfallsförsäkring

Sjuk- och olycksfallsförsäkring gav ett överskott på 42 (15) Mkr varav 5 Mkr är SPP-medel. Premieinkomsten brutto ökade från 73 Mkr 1999 till 90 Mkr främst på grund av framgångar på marknaden med Länsförsäkringars sjukvårdsförsäkring.

Återförsäkring

LÄNSFÖRSÄKRINGSGRUPPENS GEMENSAMMA ÅTERFÖRSÄKRING

En viktig del av samarbetet inom Länsförsäkringsgruppen är den gemensamma återförsäkringen. Genom att sprida riskerna för storskador, mellan länsförsäkringsbolagen och det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB, minskar beroendet av extern återförsäkring.

Under 1999 inträffade flera stora naturkatastrofer i Europa och övriga världen. Detta medför att priserna på återförsäkring stiger kraftigt. Genom det interna återförsäkringssamarbetet går det dock att undvika höjda kostnader genom att behålla ett större åtagande inom Länsförsäkringsgruppen.

AKTIV ÅTERFÖRSÄKRING

Sedan 1993 erbjuder Länsförsäkringar återförsäkring till den internationella marknaden. De stora katastroferna förra året har haft liten påverkan på resultatet eftersom exponeringen i berörda områden varit låg och att affären i sin tur är skyddad av återförsäkring. De höjda internationella priserna bidrar till ökad framtida lönsamhet för den utländska affären.

Premieintäkt för egen räkning uppgick år 2000 till 82 (80) Mkr.

RUN OFF

Fram till 1993 tecknade både Länsförsäkringar och Wasa återförsäkring och internationell direktförsäkring. Avveckling av dessa affärer sker nu inom Division Run-Off i Länsförsäkringar AB. 1,4 miljarder kronor finns reserverade för framtida skadeutbetalningar och uppdraget är att köpa sig ur det tecknade ansvaret på kostnadseffektivast möjliga sätt. Resultatet av avvecklingsarbetet har under 2000 resulterat i minskad reserv från 1 944 Mkr till 1 399 Mkr.

Koncentration på att avveckla de riktigt stora affärerna, exempelvis ansvarsförsäkring, sker kontinuerligt. Under året har risknivåerna sänkts ytterligare.

Agria

Agria, Länsförsäkringsgruppens specialistbolag för djur- och grödaförsäkringar, firade under år 2000 sitt 110:e år på marknaden. När företaget grundades fanns 128 företag som försäkrade djur. Idag finns betydligt färre och 68 (68) procent av marknadens kunder har valt att teckna försäkring hos Agria.

Bolagets totala premievolym uppgick till 545 (528) Mkr, vilket är en ökning med 3,3 procent. Försäkringsrörelseresultatet uttryckt i procent av premieintäkt för egen räkning är –2,8 (3,3). Driftkostnadsprocenten uppgick till 32 (30) procent och totalkostnadsprocenten till 105 (99) procent. Resultatet blev 4 (87) Mkr. Den negativa börsutvecklingen, de IT-investeringar som gjorts för att effektivisera försäkringsadministrationen, samt de ökade skadeutbetalningarna har inneburit att Agrias resultat är lägre än rekordåret 1999. Den ökande skadefrekvensen har bidragit till att skadeprocenten uppgår till 73 (70). Under år 2001 etableras en ny struktur för samarbete inom djursjukvården och nya avtal med landets veterinärer kommer att upprättas. Dessutom revideras nuvarande produkter, premier och villkor för att mera passa den nya situationen.

Gränsen – 100 000 försäkrade djur – passerades för både häst och katt under 2000. För affärsområde Lantbruk ökade antalet försäkrade nötkreatur kraftigt, trots att antal djur i Sverige minskat. Några av anledningarna till ökningen är den tilltagande smittorisken, ökad sårbarhet i de allt större besättningarna samt försäkringsprodukter som fortsatt ligger väl i fas med marknadens behov. De allvarliga sjukdomarna mul- och klövsjuka och BSE (galna kosjukan) faller under epizootilagen. Agria bör därför gå skadeslös vid eventuella utbrott eftersom staten ersätter dessa skador.
År 2000 har varit ett starkt utvecklingsår, framför allt för Agrias försäljningskanal på Internet där bland annat flera extranät för kunder, veterinärer och säljare lanserats. Även Agrias försäkringssystem samt ett integrerat säljsystem för Länsförsäkringsgruppen har utvecklats. En ny arbetsmiljö, utformad för att stimulera kunskapsöverföring och underlätta ständiga förbättringar, invigdes i lokalerna på Gärdet i Stockholm under september. Flexibla arbetsplatser och IT-lösningar blev en del av det nya arbetssättet, som kommer kunderna till del genom snabbare och bättre service.

Agrias samhällsengagemang har också utvecklas under år 2000. På hästsidan genomfördes Agrias Riksmästerskap för lektionsryttare – den första tävlingen i sitt slag och en frukt av samarbetet med Svenska Ridsportförbundet. Agriastipendiet delades också ut för första gången. Stipendiaterna var åtta talangfulla ryttare. Agrias Forskningsfond finansierade 22 projekt med sammanlagt 1,8 Mkr samt ytterligare 300 000 kronor till projekt Hundhälsa som genomförs tillsammans med Svenska Kennelklubben.

Under året grundade Agria ett utvecklingsbolag – Agera Djurägandeutveckling AB – som ska utveckla djurägandet och djurintresset. Inriktningen för investeringarna är att förvalta bra idéer och ambitioner som bland annat finns i Agrias 55 samarbetsorganisationer. På så sätt utvecklas djurägandet samtidigt som investeringarna ger stöd åt Agrias affärsidé.

Nyckeltal	**2000**	**1999**
Premieintäkt, Mkr	527	508
Årets resultat, Mkr	4	87
Balansomslutning, Mkr	1 215	1 214
Antal försäkrade djur	1 600 000	1 600 000
Antal hektar försäkrad gröda	627 000	623 000

Resultatet konsolideras i Länsförsäkringar AB.

Lita

För Lita har år 2000 inneburit en kraftig förändring. Från att all nyförsäljning i princip helt har varit uppbyggd på landets postkontor, så har försäljningen via Internet under året successivt ökat för att vid årets slut nästan nå upp i samma nivå som försäljningen via postkontoren.

Postens omorganisation och inledda strukturförändring mot ett renodlat logistikföretag har som väntat inneburit att den aktiva nyförsäljningen av Lita försäkringar på postkontoren har minskat. Tack vare Internetuppbyggnaden och den lyckade nylanseringen av www.lita.se så ligger årets nyförsäljning, trots minskningen via postkontoren, i nivå med försäljningen under 1999.

I maj månad kunde Lita, som en av de allra första aktörerna på Internetmarknaden, lansera direktavslut on-line för alla sak- och livförsäkringsprodukter utan hälsodeklaration. Den lyckade introduktionskampanjen av de nya Internetsidorna som bedrevs både på postkontoren och via reklam på Internet innebar en kraftig uppgång av nyförsäljningen via Internet. Internetförsäljningen har aktivt bidragit till att Lita enligt statistik från Centrala Bilregistret under år 2000 har ökat marknadsandelen för personbilar med 0,1 procent till 1,0 procent av den totala marknaden för privatpersoner.

Tack vare ett konsekvent genomfört resultatförbättringsprogram inom personbilsförsäkring, så har lönsamhetsförbättringen inom sakförsäkringsrörelsen fortsatt. Årets tekniska resultat för sakförsäkringsrörelsen visar på ett mindre överskott. Resultatförbättringsprogrammet har genom en ökad annullation av främst dyrare bilar även påverkat årets premieinkomst.

Premieinkomst	**2000**	**1999**
Sakförsäkringar, Mkr	124	126
Liv- och pensionsförsäkringar, Mkr	137	129
Lita totalt, Mkr	261	255

Premieintäkter från sakförsäkringar konsolideras i Länsförsäkringar AB. Premieinkomsten från liv- och pensionsförsäkringar konsolideras i Länsförsäkringars livförsäkringsbolag. Dessutom förmedlas premier för reseförsäkring till Europeiska Försäkrings AB.

Länsförsäkringars liv- och pensionsförsäkringsverksamhet finns i två livförsäkringsaktiebolag, Länsförsäkringar Wasa Liv med dotterbolaget Länsförsäkringar Wasa Fondliv. Bolagen ingår i Länsförsäkringar AB och har koncernens största verksamhet mätt i såväl antal anställda som i premievolym.

Livförsäkringsrörelsen

Liv- och pensionsförsäkringsverksamheten kan delas upp med hänsyn till hur kundernas pengar förvaltas. Fram till 1990 fanns endast en förvaltningsform, vilken innebär att försäkringstagaren får en garanterad ränta på sitt försäkringssparande. Vid nyförsäljning är för närvarande den räntesatsen 3,0 procent och alla vinster därutöver går till kunderna i form av återbäring. Detta alternativ kallas för traditionell liv- eller pensionsförsäkring. 1991 infördes fondförsäkring i Sverige och i en sådan liv- eller pensionsförsäkring bestämmer försäkringstagaren själv i vilken fond pengarna ska placeras. Här lämnas ingen garanti på kapitalavkastningen men samtidigt ökar möjligheten till ännu högre avkastning än i den traditionella förvaltningen.

Fondförsäkringen reglerades i en särskild lag som innebar att fondförsäkring skulle drivas i ett särskilt bolag.

NY FÖRSÄKRINGSRÖRELSELAGSTIFTNING ÄNDRAR FÖRUTSÄTTNINGARNA

Från 2000 gäller en delvis ny försäkringsrörelselag. Viktiga nyheter är bland annat att traditionell livförsäkring och fondförsäkring får drivas i samma bolag, att det tidigare vinstutdelningsförbudet i traditionell livförsäkring tas bort, reglerna för överskottshantering ändras samt att möjlighet till att flytta pensionsförsäkring från ett bolag till ett annat införs.

Den nya försäkringsrörelselagen innebär ett betydande utvecklingsarbete för Länsförsäkringar. Huvuddelen av detta genomförs under 2001, vilket möjliggörs av övergångsregler till och med 2001.

ALLA VINSTER I LÄNSFÖRSÄKRINGARS LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE TILL KUNDERNA ÄVEN I FRAMTIDEN

Länsförsäkringar har beslutat att även i framtiden driva livförsäkringsverksamheten enligt ömsesidiga principer, det vill säga alla vinster ska gå till kunderna. Bolaget är dock ett helägt dotterbolag i Länsförsäkringar AB-koncernen. Motivet för beslutet var att de lokala länsförsäkringsbolagen drivs ömsesidigt, vilket är en av grundstenarna i Länsförsäkringars verksamhet och således bör livförsäkringsverksamheten drivas på samma sätt. Då får livförsäkringskunderna genom ömsesidigheten maximal avkastning på sitt försäkringssparande. På framtidens liv-och pensionsförsäkringsmarknad kommer kunderna att kunna välja mellan ömsesidiga kundägda försäkringsbolag och försäkringsbolag som ger vinstutdelning till aktieägarna. Länsförsäkringars bedömning är att ömsesidigheten blir ett allt starkare argument i framtiden.

MARKNADSSAMORDNING OCH GEMENSAM UTVECKLINGSKRAFT I LÄNSFÖRSÄKRINGAR AB

Genom att livförsäkringsbolagen ingår i Länsförsäkringar AB-koncernen och livförsäkringverksamheten drivs i en division, uppnås den nödvändiga marknadssamordningen och stordriftsfördelarna i utvecklingsverksamheten.

Branschglidningen försäkring/bank som påbörjades i slutet av 1980-talet är nu avslutad så tillvida att alla stora aktörer, utom Folksam, på den konkurrensutsatta finansiella marknaden har både försäkring och bank. Begreppen skydda, spara och låna innebär att Länsförsäkringar erbjuder kunderna heltäckande tjänster, varför de olika produkterna måste samordnas på ett bra sätt för att nå den nödvändiga konkurrenskraften. Detta sker primärt hos de lokala länsförsäkringsbolagen som har kundansvaret, men en samordning måste också ske inom Länsförsäkringar AB.

En allt större del av utvecklingen blir gemensam på grund av de möjligheter som Internet innebär. Genom Länsförsäkringar AB når Länsförsäkringsgruppens verksamhet viktiga kostnadsfördelar. För liv- och pensionsförsäkring är det nödvändigt att ha låga avgifter i försäkringar och fonder. Detta uppnås främst genom stora volymer.

En annan grundläggande framgångsfaktor på liv- och pensionsmarknaden är ett starkt varumärke. De nya avtalspensionerna samt premiepensionen innebär att kunden ”hemma vid köksbordet väljer sitt pensionsbolag genom att sätta ett kryss i en ruta”. Länsförsäkringar har hittills lyckats bra på den marknaden, men det gäller för framtiden att göra Länsförsäkringars varumärke ännu starkare. Här är argumentet *kundägt* och *lokalt* själva själen i budskapet och genom Länsförsäkringar AB erhålls den nödvändiga kraften för stora marknadsinvesteringar.

Fondverksamheten inom Länsförsäkringar AB startades 1990 när den nya fondförsäkringsmarknaden föddes. Snart började Länsförsäkringar erbjuda även direktsparande i fonder som ett komplement till bank- och livförsäkringsprodukterna. Konkurrensfördelarna med ett eget fondutbud framstod som överlägset i förhållande till att förmedla konkurrenters produkter.

Framgångsrik fondverksamhet

Utvecklingen av direktsparande i fonder har till följd av skattebaserade inlåsningseffekter samt kundernas lojalitet mot bankerna gått långsammare än fondförsäkringsdelen. Som en av de största aktörerna på fondmarknaden efter de fyra stora bankerna har dock tillströmningen av såväl kunder som andel av sparmedlen varit betydande i jämförelse med konkurrenterna. Detta avser såväl direktsparande i fonder som sparande i fondanknuten försäkring.

Den svenska fondmarknaden uppgick vid årsskiftet 2000/01 till 898 miljarder kronor. Marknaden domineras av de fyra stora bankerna vars marknadsandelar uppgick till 80 procent. Länsförsäkringars andel av totalmarknaden har ökat successivt till 3,5 procent.

Nysparande i svenska värdepappersfonder blev under 2000 rekordhögt, bland annat beroende på premiepensionsvalet. Av de 99,1 miljarder kronor som nettosparades under året gick drygt en tredjedel eller 36,4 miljarder kronor till premiepensionsfonderna. Resten, 62,7 miljarder kronor, var traditionellt fondsparande vilket kan jämföras med 58,1 miljarder kronor för 1999.

Under 2000 har Länsförsäkringars fondbolag fortlöpande tagit marknadsandelar. Mätt i nyförsäljning blev andelen 7,0 procent (6,5). I premiepensionsvalet fick Länsförsäkringar 6,9 procent av kapitalet och nära 420 000 personer valde att placera i någon eller några av bolagets fonder. Därmed är Länsförsäkringars fondbolag det enda av de större fondbolagen som har ökat sina marknadsandelar genom kundernas insättningar under år 2000.

Det förvaltade kapitalet i Länsförsäkringars fonder ökade under året från 27 till 32 miljarder kronor. Under året har fondutbudet utökats med fem nya fonder. I maj startade två globala branschfonder; Branschfokusfonden och Internetfonden. I slutet av maj startades ytterligare en storkundsfond; Mega Nordamerika. Under sommaren kompletterades Pension 2000-fonderna med Pension 2035 och Pension 2040.

Internettjänster Fond öppnades i december och ger kunden möjlighet att köpa, byta och sälja fondandelar via Internet samt följa utvecklingen på de egna innehaven. Heltäckande aktuell finansiell information erbjuds i det nya finansrummet som nu finns på hemsidan.

Till skillnad mot året dessförinnan har utvecklingen på Stockholmsbörsen och andra börser varit negativ under 2000. Detta påverkar fondbolagets ekonomi då intäkterna är direkt hänförliga till fondvolymens storlek. Trots detta har fondvolymen, tack vare nysparandet, ökat under året. Intäkterna blev 319 (222) Mkr, vilket är en ökning med 43 procent. Kostnaderna inklusive förmedlingsersättningar ökade med 42 procent till 338 Mkr (238) beroende på i första hand ersättningarna för förmedling av fondsparande. Detta innebär ett resultat på samma nivå som 1999.

Länsförsäkringsgruppens strategi är att växa på en lokal marknad med ett allt bredare koncept. Ett sätt att bredda försäkringskonceptet är att expandera inom området finansiella tjänster. Kundundersökningar visar att många kunder efterfrågar en leverantör som kan erbjuda bank- och försäkringsprodukter samlat. Därför har Länsförsäkringar valt att komplettera sakförsäkringarna med bank-, fond- och livförsäkringsprodukter.

Banken knyter kunderna närmare Länsförsäkringar

Den framtida inriktningen för banken är att den utvecklas till ett slagkraftigt alternativ till storbankerna för privatpersoner och lantbrukare. Bankverksamheten är ett sätt att knyta kunderna närmare Länsförsäkringar genom att etablera en mer frekvent kundrelation. Särskilt skapar de vardagsekonomitjänster som banken erbjuder en mer intensiv kundrelation. Det kan Länsförsäkringar dra nytta av för att förmedla lönsamma tjänster som utlåning och olika former av långsiktigt sparande i fonder samt pensions- och kapitalförsäkringar. Det är ett faktum att den typiske bankkunden sparar och lånar i samma bank som han eller hon har sitt lönekonto i. Därför ska Länsförsäkringar Bank verka som Länsförsäkringsgruppens nav på marknaden för finansiella tjänster. Länsförsäkringar Bank ska bereda väg för utlåning, fondsparande och pensionssparande genom att etablera en nära vardagsekonomirelation med de kunder som, sedan tidigare, valt Länsförsäkringar som sitt försäkringsbolag.

Länsförsäkringar Bank består av, förutom moderbolaget, dotterbolagen Wasa Kredit AB, Länsförsäkringar Hypotek AB och WASA Garanti AB. Banken är fortfarande ung och stadd i utveckling, såväl avseende kunder och volymer som produkter och system. Alltsedan starten 1996, då produkterna bestod av ett enkelt sparkonto och ett enkelt blancolån, har utveckling skett och banken kan nu erbjuda de flesta tjänster som efterfrågas av Länsförsäkringsgruppens huvudsakliga kundgrupper – privatpersoner och lantbrukare. Kunderna har tillgång till flera kanaler till banken; kontoren på länsförsäkringsbolagen, automater, bank via telefon och, sedan i december, bank via Internet.

Länsförsäkringar Banks uppgift är att bistå den bankverksamhet som sker på länsförsäkringsbolagen. Detta sker i huvudsak i form av utveckling och handläggarstöd. Under året har utvecklingen fortsatt, såväl avseende interna processer som av större system. Under hösten togs ett nytt kredithanteringssystem i drift och Internetbanken driftssattes.

Banken har fortfarande ett stort inlåningsöverskott. Merparten av överskottet finansierar utlåningen i dotterbolagen Wasa Kredit och Länsförsäkringar Hypotek AB. Återstoden placeras i räntebärande värdepapper med låg risk. Förhållandet innebär dock att koncernens resultat till stor del är avhängigt dotterbolagens resultat. Konkurrenssituationen på finansbolagsmarknaden har påverkat årets räntenetto och resultat i Wasa Kredit, och därmed koncernen, negativt.

MODERBOLAGET (BANKAKTIEBOLAGET)

Länsförsäkringar Banks uppgift är att bistå den bankverksamhet som sker på länsförsäkringsbolagen.

Detta sker i huvudsak i form av utveckling och handläggarstöd. Under året har utvecklingen fortsatt, såväl avseende interna processer som av större system. Under hösten togs ett nytt kredithanteringssystem i drift och Internetbanken driftsattes.

Länsförsäkringar Bank – moderbolaget	2000	1999
Resultat före kreditförluster, Mkr	–45	–94
Kreditförluster, Mkr	8	–22
Rörelseresultat, Mkr	–37	–116
Balansomslutning, Mkr	11 583	9 722
Eget kapital, Mkr	903	849
Räntabilitet på eget kapital, %	neg	neg
I/K-tal före kreditförluster	0,84	0,57
I/K-tal efter kreditförluster	0,86	0,51
Andel osäkra fordringar, %	0,10	0,05
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	91,11	96,77
Kapitaltäckningsgrad, %	27,76	36,77[1)]
Primärkapitalsrelation, %	25,50	33,60

WASA KREDIT

Wasa Kredit bedriver leasing- och avbetalningsverksamhet samt viss blancoutlåning på den svenska marknaden. Till största delen består verksamheten av bilfinansiering, men finansiering sker också av andra objekt. Verksamheten bedrivs dels i samarbete med återförsäljare och leverantörer, dels direkt till kund.

Verksamheten har under året präglats av stark nykontraktering, vilket inneburit forsatt kraftig expansion. Volymökningen avser främst bilfinansiering, men även övriga verksamhetsgrenar har visat en start tillväxt.

Inkassoverksamhet för egna krediter har startat i Örebro. Under året har också, för att säkra bolagets framtida personalbehov och kompetens, ett traineeprogram startats.

Den hårda konkurrenssituationen på marknaden har inneburit vikande räntemarginaler, vilket påverkat räntenettot samt resultatet negativt.

	2000	1999
Resultat före kreditförluster, Mkr	52	66
Kreditförluster, Mkr	–14	–11
Rörelseresultat, Mkr	38	55
Balansomslutning, Mkr	5 291	4 335
Justerat eget kapital, Mkr	388	311
Räntabilitet på eget kapital, %	7,9	15,8
Andel osäkra fordringar, %	1,07	1,13
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	77,10	81,27
Kapitaltäckningsgrad, %	10,63	10,36
Primärkapitalsrelation, %	7,39	7,22

LÄNSFÖRSÄKRINGAR HYPOTEK

Bolaget bedriver bolåneverksamhet. I verksamheten lämnas kredit mot säkerhet i villor, bostadsrättslägenheter och flerbostadshus. Efter fusionen mellan Länsförsäkringar Bank och WASA Banken 1998 har nyutlåningen varit begränsad och främst förekommit som en service till befintliga kunder med ökade lånebehov.

Under året har utlåningen till allmänheten reducerats från 1 631 Mkr till 1 399 Mkr. Nyutlåningen har under 2000 uppgått till 72 Mkr.

Bolaget har under året inlett ett omfattande arbete med att ersätta befintligt systemstöd med ett modernare system.

	2000	1999
Resultat före kreditförluster, Mkr	13	39
Kreditförluster, Mkr	6	22
Rörelseresultat, Mkr	19	61
Balansomslutning, Mkr	1 498	1 665
Eget kapital, Mkr	143	143
Räntabilitet på eget kapital, %	13,0	42,4
I/K-tal före kreditförluster	1,49	3,61
I/K-tal efter kreditförluster	1,89	e t
Andel osäkra fordringar, %	2,49	2,29
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	56,43	81,92
Kapitaltäckningsgrad, %	20,72	16,76
Primärkapitalsrelation, %	15,96	13,05

WASA GARANTI

Bolagets verksamhet är inriktad på att avveckla utestående garantiansvar samt skadehantering. Avvecklingen inleddes 1991 till följd av de stora skador som uppkommit på grund av finans- och fastighetskrisen.

Under året har ansvaret på grund av utestående garantier ökat från 36 Mkr till 90 Mkr. Ökningen beror på en övertagen försäkringsstock, avsedd att avvecklas, från Länsförsäkringar Wasa Försäkrings AB.

Under året har förlikning nåtts i ett sedan flera år anhängigt tvistemål. Förlikningen innebar ett positivt resultat om 28,5 Mkr.

Vidare har under året dotterbolaget Fågelbro Mark sålts. Försäljningen medförde ett positivt resultat om 14,2 Mkr. Dotterbolaget Fågelbro Nätverk AB har avvecklats under året, utan resultatpåverkan.

	2000	1999
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, Mkr	51	20
Balansomslutning, Mkr	171	181
Eget kapital, Mkr	97	97
Soliditet, %	424	459

Länsförsäkringar Bank-koncernen	2000	1999
Resultat före kreditförluster, Mkr	17	0
Kreditförluster, Mkr	–1	–11
Försäkringsrörelsens resultat, Mkr	51	24
Rörelseresultat, Mkr	67	13
Balansomslutning, Mkr	12 386	10 577
Eget kapital, Mkr	904	842
Räntabilitet på eget kapital, %	6,3	1,6
I/K-tal före kreditförluster	1,04	1,00
I/K-tal efter kreditförluster	1,04	0,97
Andel osäkra fordringar, %	0,44	0,62
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	75,62	86,12
Kapitaltäckningsgrad, %	10,21	11,65[1]
Primärkapitalsrelation, %	9,37	10,63

[1] Förlagslån om 100 Mkr återbetalades, på banken inititativ, under 1999.

Kapitalförvaltningsbolaget inom Länsförsäkringar AB har flera uppgifter inom Länsförsäkringsgruppen. Genom framgångsrik förvaltning ska verksamheten bidra till resultatet i Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringars livförsäkringsbolag är den största kunden, men externa uppdrag från till exempel kommuner, försäkringsföreningar och pensionskassor blir en allt större del av förvaltningsvolymen. Bolaget förvaltar också delar av de 24 länsförsäkringsbolagens tillgångar och fungerar som kompetenscentrum för frågor om till exempel kapitalförvaltning och marknadsbedömningar.

Kapitalförvaltningen – strategisk resurs

Som förvaltare av Länsförsäkringar ABs värdepapperstillgångar har Länsförsäkringar Kapitalförvaltning stor betydelse för resultatet. Största delen av resultatet genereras från kapitalförvaltningen och även om utvecklingen på de finansiella marknaderna har absolut störst betydelse för avkastningen spelar även själva förvaltningen en stor roll. I förvaltningen är det viktigt att generera en långsiktigt god avkastning för att stärka konkurrenskraften på marknaden, ge utrymme för nyinvesteringar och skapa värdetillväxt för Länsförsäkringar ABs ägare.

Viktigt är också att inte kortsiktigt utsätta bolaget för alltför stora risker. Detta kontrolleras framför allt genom att bolagets finansfunktion bestämmer både den långsiktigt bästa tillgångsfördelningen och de riskramar som Länsförsäkringar Kapitalförvaltning har att operera inom. Länsförsäkringar Kapitalförvaltnings bidrag i detta avseende är att kontrollera de placeringsrisker som tas inom ramen för de övergripande riskramarna och att optimera riskutnyttjandet mot det långsiktiga avkastningsmålet.

Satsningen på sparandemarknaden är av stor strategisk betydelse för Länsförsäkringsgruppen. Drivet av den omdaning av pensionssystemen som skett de senaste åren har marknaden för sparande i livförsäkringar och fonder haft en mycket stark utveckling. Denna förväntas fortsätta ett antal år framöver.

Länsförsäkringar Kapitalförvaltning har här en central roll att

spela. Ytterst är det god långsiktig tillväxt av sitt sparkapital som kunderna efterfrågar när de väljer leverantör av sparprodukter. Det är därför viktigt för Länsförsäkringsgruppens trovärdighet på sparandemarknaden att ha en egen kapitalförvaltningsorganisation och att denna besitter den kompetens och de resurser som krävs för att ge en konkurrenskraftig avkastning åt kunderna.

Länsförsäkringar Kapitalförvaltning besitter kärnkompetensen inom Länsförsäkringsgruppen inom detta område. Genom att framgångsrikt förvalta värdepapperstillgångarna i Länsförsäkringars livförsäkrings- och fondbolag kan Länsförsäkringar Kapitalförvaltning bidra till bättre konkurrenskraft på marknaden.

Även i det långsiktiga arbetet med att bredda Länsförsäkringars starka varumärke inom sakförsäkringar till livförsäkrings- och fondmarknaden är Länsförsäkringar Kapitalförvaltning en viktig pusselbit. Förutom genom framgångsrik förvaltning sker detta genom att delta i media. Länsförsäkringar Kapitalförvaltning kan genom att medverka i de stora ekonomitidningarna stärka bilden av Länsförsäkringar som en viktig aktör på kapitalmarknaderna och därmed även på sparandemarknaden. Länsförsäkringar Kapitalförvaltnings närvaro på de stora värdepappersmarknaderna med en egen filial i New York, som öppnades under förra året, gör det möjligt för oss att analysera och kommentera de globala marknaderna med trovärdighet.

Genom satsningen på att erbjuda kapitalförvaltningstjänster till större institutionella placerare utanför Länsförsäkringsgruppen kan Länsförsäkringar Kapitalförvaltning även bidra till Länsförsäkringar ABs resultat genom egen lönsamhet. En kraftigt växande volym av diskretionära kunder skapar merintäkter. Under år 2000 togs nya uppdrag för kommuner, pensionskassor och andra större kunder för sammanlagt 2,2 miljarder kronor. Totalt förvaltas cirka 2,6 miljarder kronor för kunder utanför Länsförsäkringsgruppen. Den diskretionära förvaltningen kommer att växa de närmaste åren till följd av pågående satsningar på marknaden.

Länsförsäkringar Miljö

Länsförsäkringar Miljö AB, som är ett bolag inom Länsförsäkringar AB-koncernen, bildades i december 1997 och har fram tills nu ägnat sin energi åt att kartlägga affärsmöjligheterna, konstruera datasystem, försäkringslösningar och återförsäkring. Det grundläggande utvecklingsarbetet och affärskonceptet är klart och nu möter bolaget kunderna med konkreta erbjudanden.

Återvinningsförsäkring innebär att Länsförsäkringars miljöbolag tar ansvaret för att det finns såväl finansiella resurser som återvinningskapacitet för produkterna när de tas ur produktion. Miljöbolaget ska garantera att de krav samhället kan ställa på återanvändningens effektivitet blir uppfyllda. Länsförsäkringar tar som försäkringsbolag den risk för att återvinningen kan komma att bli dyrare beroende på idag okända faktorer. Marknaden för återvinningsförsäkring drivs av några samverkande faktorer.

- Lagstiftning om producentens ansvar för återvinning – som idag finns bland annat för personbilar producerade och sålda från och med 1998. Lag om elektroniska produkters återvinning träder ikraft den 1 juli 2001
- Allt fler företag miljöcertifierar sig och ställer därmed allt större krav på sina leverantörer
- Företag och konsumenter efterfrågar en försäkringsgaranti så att de kan vara trygga med att produkterna återvinns på effektivaste sätt när produkten skrotas.

Många krafter i samhället driver nu fram kravet på att med produkter ska följa en återvinningsgaranti som säkerställer resurssnålhet och minsta möjliga miljöskador. Regeringen har tillsatt en utredning, som bland annat ska visa hur konsumenter, producenter och samhälle ska kunna få garantier för att producentansvaret fullföljs. Försäkring är ett säkert sätt att skapa långsiktigt hållbara garantier.

De stora och seriösa producenterna vill ha ett individuellt ansvar för sina produkters återvinning och Länsförsäkringar Miljö samverkar bland annat med Electrolux. De EU-direktiv som oftast är utgångspunkten till lokal lagstiftning bör utformas med ett individuellt ansvar för producenten och då är försäkring en bra teknisk lösning för att ge fullständiga garantier. Länsförsäkringar Miljö AB är ännu så länge det enda bolaget i branschen om att ha koncession och färdiga system för att leverera återvinningsförsäkring.

Under år 2000 startade ett antal länsförsäkringsbolag processen med att bli miljöcertifierade och under 2001 kommer med största sannolikhet hela gruppen att ta det beslutet. Viktigt är att vara färdiga med miljöcertifiering under hösten 2002 för att svara upp emot en växande kundefterfrågan.

Länsförsäkringar Mäklarservice

Länsförsäkringar Mäklarservice startades 1 oktober 2000 med de 24 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringars AB som ägare. Genom denna gemensamma satsning möjliggör ägarna koordination och optimering av försäljningen inom mäklarmarknaden, som också innebär renodling av processer, rutiner och IT-struktur.

Verksamheten kommer att bedrivas utifrån fyra mäklardiskar – Sundsvall, Stockholm, Göteborg och Malmö. Samtliga diskar kommer att erbjuda försäkringslösningar inom både livförsäkring och sparande samt inom sakförsäkring. Visionen är att skapa Sveriges bästa mäklarservice. Under kommande verksamhetsår intensifieras arbetet med att

– harmoniera riktlinjer avseende riskurvalsregler för sakförsäkringsverksamheten
– bygga IT-plattform
– kartlägga alla huvudprocesser
– samordna livprovisioner till mäklare.

Internationellt samarbete

Kunderna, både företag och privatpersoner, rör sig alltmer över gränserna. Den europeiska marknaden blir allt viktigare också för svenska småföretag och många har dotterbolag utomlands. För privatpersoner är det inte längre ovanligt att jobba utanför Sverige några år eller att äga ett hus utomlands. Allt detta skapar frågor om hur försäkringsbehoven ska lösas. Som en försäkringsgrupp ägd av kunderna är det naturligt för oss att ge kunderna stöd i alla nya frågor de ställs inför.

Länsförsäkringar är sedan förvärvet av Wasa 1998 medlem i den europeiska försäkringsalliansen Eureko. Under 2000 förstärktes samarbetet ytterligare genom bildandet av Eureko N.V, där Länsförsäkringar gick in med en ägarandel på två procent. Bildandet av Eureko N.V. är resultatet av att holländska Achmea och portugisiska BCP integrerade sina försäkringsrörelser med den rörelse som drevs inom Eureko B.V.. Det nya bolaget blev med ett förvaltat kapital på 600 miljarder svenska kronor en av de 15 största försäkringsaktörerna i Europa. Syftet med Eureko har sedan tidigare varit att samarbeta och utbyta erfarenheter för att ge partners bättre möjligheter till produktutveckling och service. Detta samarbete fortsätter i European Alliance Partners Company (EurAPCo). Länsförsäkringar, Friends Provident, MAAF, Parion, Swiss Mobiliar och Topdanmark äger tillsammans med det nya Eureko N.V. lika stor andel i EurAPCo. För att markera styrkan i samarbetet har EurAPCo ett aktiekapital på drygt 1,7 miljarder svenska kronor. Alla de ingående bolagen är representerade i styrelsen, där Wolfgang Peiner från Parion är ordförande. Samarbetet bidrar till att stärka medlemmarnas lokala närvaro, men ger också en bättre internationell överblick.

Sedan Sveriges inträde i EU påverkas även försäkringsverksamheten av målet att skapa en gemensam inre marknad. Det nya regelsystemet utvecklas inte inom varje land utan inom EU, för att tillämpas i alla EU-länder. Det innebär på sikt en harmonisering av försäkringsverksamheten inom EU. I praktiken innebär det att det nu blir lättare att ta vara på andra försäkringsföretags erfarenheter. Länsförsäkringar har också ett nordiskt samarbete med norska Gjensidige, finska Tapiola och danska Alm. Brand.

I takt med att länsförsäkringsbolagen utvecklar sin verksamhet och breddar varumärket med fokus på att möta kundernas behov av såväl sakförsäkringar som olika typer av finansiella lösningar, ställs större och delvis nya krav på kompetensen hos medarbetarna i Länsförsäkringar AB. För att möta denna utveckling har året präglats av en fortsatt satsning på att stärka medarbetarnas kompetens.

Nöjda medarbetare och ett välfungerande ledarskap

Inom personalarbetet finns ett antal nyckelfaktorer för att nå framgång på sikt. Dessa är kompetens och utvecklingsmöjligheter, ledarskap och arbetsmiljö. Faktorerna är vägledande för det fortsatta personalarbetet i syfte att utveckla medarbetare och ledare.

För att möta dessa personalmål genomförs årliga uppföljningar av personalens trivsel och inställning till sin arbetssituation- Nöjd Medarbetar Index (NMI). Resultatet från 2000 års mätning visar att NMI har ökat från 71 till 73 (jfr Sverige* 68,5).

KOMPETENS OCH UTVECKLINGSMÖJLIGHETER

För att stärka kompetensen utgår företagets divisioner från de i affärsplanen fastställda målen och kopplar dessa till kompetenskrav som formuleras i samband med det årliga utvecklingssamtalet. Varje medarbetare ska också ha en egen utvecklingsplan och kompetensinventeringar genomförs idag med hjälp av IT-stöd inom flera av divisionerna.

I årets NMI-uppföljning visar Länsförsäkringar AB fortsatt ökning i faktorn ”kompetens” där 75 (71) procent av medarbetarna anser att de själva såväl som deras kollegor besitter tillräcklig kompetens för att möta kraven i arbetet (jmfr Sverige* 70 procent). Vidare ansåg 70 (67,5) procent att företaget erbjuder goda utvecklingsmöjligheter (jfr Sverige* 66 procent).

MEDARBETARSKAP

Den federativa strukturen i Länsförsäkringsgruppen med starkt kundorienterade och självständiga organisationer leder till att beslut och ansvar ligger långt ute i linjen. Denna ideologi avspeglas även i det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB där 78 (77) procent av medarbetarna anser att de har goda möjligheter till inflytande i arbetet, något som forskningen visat är en förutsättning för ett hälsosamt arbetsliv.

LEDARSKAP

För att Länsförsäkringar ska uppnå målen krävs ett ledarskap som både stödjer medarbetarnas självständighet och utveckling samtidigt som det har förmågan att driva förändringar med bibehållen trygghet och arbetsglädje. Detta ställer nya/stora krav på cheferna som de också visat att de har haft förmåga att möta. Under år 2000 stärktes medarbetarnas uppfattning om ledarskapet i koncernen och 73 (72) procent av medarbetarna har förtroende för sin ledning (jfr Sverige* 66 procent).

* Sverigesiffran baseras på 6 000 observationer i tjänsteproducerande företag av varierande storlek i Sverige

För att stödja utvecklingen av ledarskapet driver Länsförsäkringar AB för Länsförsäkringsgruppens räkning ett ambitiöst ledarutvecklingsprogram inom ramen för LF-akademin, som etablerades under 1999. Under 2000 expanderade verksamheten. Förutom traditionell kursverksamhet i samarbete med väletablerade utbildningsinstitut, innehåller programmet nu även ett mentor- och adeptprogram, nätverksprogram, distansutbildningar och ett e-learningprogram är under utveckling. Genom samarbetet inom EurAPCo erbjuds också möjligheter till ledarutveckling i ett internationellt perspektiv.

LÖNESAMTAL

Som ett led i att föra ut ytterligare ansvar på chef och medarbetare infördes under året en lönesamtalsmodell. I stället för att löneförhandlingarna genomförs av personalavdelning och personalrepresentanter sker nu lönesättningen i dialog mellan medarbetare och närmaste chef, ett viktigt led i att ytterligare stärka medarbetarnas och chefernas gemensamma ansvar för resultaten. Uppföljning visar att såväl medarbetarna som cheferna är mycket nöjda med denna modell, 76 procent.

PERSONALRÖRLIGHET

Medvetenheten om att bolagens nuvarande åldersstruktur kommer att medföra stora pensionsavgångar inom några år har lett till ett intensifierat arbete med att hitta ny kompetens inför framtiden. Under året inleddes ett arbete för att öka samarbete med högskolan och för att starta ett traineeprogram under 2001.

ARBETSMILJÖ

Ny teknik och ökad takt i arbetslivet leder till stress och ohälsa på arbetsplatserna. Länsförsäkringar AB strävar efter att erbjuda sina medarbetare en god arbetsmiljö med möjligheter till balans mellan hem- och arbetsliv samt en väl utbyggd frisk- och hälsovård på arbetsplatsen. Sjuktalet, det vill säga antalet för året ersatta sjukdagar med hel eller partiell sjukpenning per sjukpenningförsäkrad, ligger i Länsförsäkringar AB på 5,5 (kvinnor 7,2 och män 3,3) att jämföra med ett riksgenomsnitt 1999 på 17 dagar (kvinnor 21,7 och män 12,8). NMI visar också att 75 (72) procent av medarbetarna upplever att de har en mycket god arbetsmiljö.

ÅLDERSFÖRDELNING

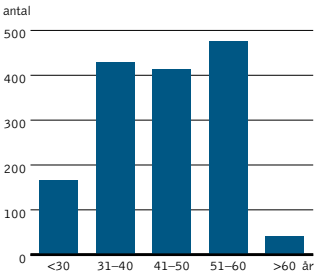

SJUKDAGAR

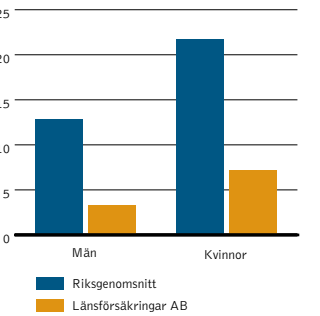

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Aktiebolag (publ) får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2000 (bolagets tredje verksamhetsår). Bolaget har under året ändrat namn från Wasa Försäkring Kapital AB. Bolaget har sitt säte i Stockholm.

Då Länsförsäkringar AB (LFAB) i det närmaste varit vilande under 1999 och 2000 avser koncernuppgifter Länsförsäkringar Wasa Försäkringsaktiebolag (LWAB). Balansräkningen 2000 avser emellertid den nya LFAB-koncernen.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Länsförsäkringar Aktiebolag är nytt moderbolag i koncernen. Genom en apportemission före årsskiftet, där aktierna i Länsförsäkringar Wasa Försäkringsaktiebolag har bytts ut mot aktier i Länsförsäkringar AB, ägs det nya moderbolaget vid årsskiftet till 100 procent av de 24 länsförsäkringsbolagen. Från och med 31 januari 2001 ägs 96,5 procent av de 24 länsförsäkringsbolagen tillsammans med 10 socken- och häradsbolag. Efter ombildning av Eureko B.V., som tidigare var ägare i Länsförsäkringar Wasa Försäkringsaktiebolag, ägs 3,5 procent i Länsförsäkringar Aktiebolag av European Alliance Partners Company B.V., EurAPCo. En aktie innehas av Wasa Stiftelse. Länsförsäkringsgruppen består av de 24 länsförsäkringsbolagen samt LFAB med dotterbolag.

ORGANISATION

Förutom moderbolaget Länsförsäkringar AB (publ) omfattar koncernen Länsförsäkringar Wasa Försäkringsaktiebolag (publ), (LWAB), som ägs till 96,5 procent av Länsförsäkringar AB och 8 socken- och häradsbolag samt 3,5 procent av EurAPCo. En aktie innehas av Wasa Stiftelse. Från och med 31 januari 2001 äger Länsförsäkringar AB 100 procent. LWAB är moderbolag till de helägda, rörelsedrivande bolagen Försäkringsaktiebolaget Agria (publ) med dotterbolag, Länsförsäkringar Bank AB (publ) med dotterbolag, Länsförsäkringar Wasa Kapitalförvaltning AB, Länsförsäkringar Wasa Liv Försäkrings AB (publ) med dotterbolag, Länsförsäkring Wasa Fondförvaltning AB (publ), Wasa Försäkring Run-Off AB med dotterbolag, Länsförsäkringar Utveckling AB, Wasa Sak Försäkrings AB (publ), Wasa International Försäkrings AB samt Länsförsäkringar Miljö-försäkringsaktiebolag, ägt till 70 procent. Utöver dessa bolag finns två vilande bolag och två bolag i likvidation i koncernen. Under 2001 kommer Länsförsäkringar AB att bli direkt moderbolag till de bolag som idag ägs av LWAB. Jämförelsesiffrorna för koncernredovisningen avser LWAB-koncernen 1999, eftersom verksamheten bedrevs med LWAB som moderbolag fram till 28 december 2000.

Underkoncernen med Länsförsäkringar Wasa Liv Försäkrings AB (publ) som moderbolag där bl a Länsförsäkringar Wasa Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ) ingår konsolideras inte i koncernredovisningen eftersom bolagets resultat i sin helhet tillfaller försäkringstagarna. Livkoncernens resultat- och balansräkningar redovisas i sammandrag på sid 69.

VERKSAMHETSINRIKTNING

Länsförsäkringar AB-koncernen (nedan LFAB) är verksam inom försäkrings-, finansiella och serviceföretag, som kompletterar, stödjer och förstärker de lokala länsförsäkringsbolagens verksamhet. LFAB bedriver verksamhet inom liv-, olycksfalls-, trafik-, industri-, djur- och återförsäkring, bank, fond- och kapitalförvaltning. Länsförsäkringsbolagen har med vissa smärre undantag kundansvaret i dessa verksamheter. Under varumärket Lita säljer LFAB också hem-, villa- och fritidshusförsäkringar. LFAB har också ansvaret för att leda och samordna det gemensamma strategiska arbetet och utvecklingsarbetet inom Länsförsäkringsgruppen.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER 2000

Nytt moderbolag

Nytt moderbolag i koncernen är Länsförsäkringar AB som under 2001 kommer att bli ägare direkt av de dotterbolag i koncernen som idag ägs av Länsförsäkringar Wasa Försäkringsaktiebolag. Dessutom kommer det att finnas ett antal staber och koncerngemensamma enheter i moderbolaget.

Omstrukturering av koncernen

Under 2000 har arbetet fortsatt med att strukturera om inom koncernen. Wasa Livförsäkring Förvaltnings AB (publ) har fusionerats med Länsförsäkringar Wasa Försäkrings AB (publ), (LWAB), och dess dotterbolag har i och med detta blivit dotterbolag till LWAB. Under året har Länsförsäkringar Utveckling AB bildats för att ta ett bredare och starkare grepp om Länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsverksamhet. Försäkringsaktiebolaget Agria (publ) har bildat ett dotterbolag, Agera Djurägandeutveckling AB. Wasa International Försäkrings AB har sålts från Wasa Försäkring Run-Off AB till LWAB. Fastighetsbolaget Erlandsson International AB har sålts. Nordic Mutual Sweden CMO AB, ägt till 73 procent, har trätt i likvidation och bolagets dotterbolag Nordic Mutual AG har delats ut till ägarna. LWABs ägande av Nordic Mututal AG, Schweiz är nu 43 procent.

Värdeutvecklingen för LFAB-aktien

Som framgår av femårsöversikten på sid 43, ökade substansvärdet på LFAB-aktien från 820 (LWAB-aktien som via en apportemission har bytts ut till aktier i LFAB) till 871 kronor, en ökning på 6 procent. Sedan 1996 har värdet på aktien ökat med 105 procent. Substansvärdet omfattar inte det traditionella livförsäkringsbolaget och från 1999-12-31 inte heller fondlivbolaget.

Millennieskifte

Årsskiftet till 2000 passerade utan några störningar.

Länsförsäkringar lägger bud på Svenska Brand

Länsförsäkringar har efter verksamhetsårets utgång lämnat ett bud på det noterade försäkringsbolaget Svenska Brand. Svenska Brands totala premievolym uppgår till cirka 300 Mkr. Företags- och fastighetsförsäkringar är bolagets kärnverksamhet med en marknadsandel om cirka 1,3 procent. Verksamheten bedrivs i hela landet men har sin tyngdpunkt i Stockholm. Det samlade budet uppgår till 203 Mkr.

MARKNADSUTVECKLING

Sakförsäkring

Länsförsäkringsgruppen är fortsatt marknadsledande inom svensk sakförsäkring. Den totala marknadsandelen, mätt som inbetald premie, är i princip oförändrad och uppgick 2000 till 26,3 (26,4) procent. Totalmarknaden (mätt som inbetald premie) har ökat med 5 procent under året, vilket till stor del är en följd av att sakförsäkringsmarknaden efter flera år av bristande lönsamhet nu är mogen för nödvändiga priskorrigeringar.

Antalet försäkringar har ökat inom Länsförsäkringars samtliga sakförsäkringsområden. Störst är ökningen inom trafikförsäkring där marknadsandelen mätt som antal försäkringar ökat till 33,7 (31,9) procent. Den kraftiga ökningen har bland annat möjliggjorts genom en förändring av personbilstariffen, som genomfördes den 1 april 2000. Premierna har i ännu högre grad än tidigare anpassats till de faktiska kostnaderna i olika segment, vilket mottagits väl av kunderna och förbättrat lönsamheten.

Inom företagsförsäkring har framför allt egendomsaffären visat dålig lönsamhet. Genomgång av riskerna i portföljen i kombination med kraftfulla premiehöjningar samt uppstart av ett coassuransprogram med länsförsäkringsbolagen har vidtagits under året.

Länsförsäkringar är Sveriges största försäkrare av djur och gröda. Verksamheten bedrivs inom det helägda försäkringsbolaget Agria. Marknadsandelen var oförändrad under året och uppgick till 68 (68) procent. Premieintäkterna ökade till 527 (508) Mkr.

Liv- och fondförsäkring

Den sammanlagda premieinkomsten för egen räkning för liv- och fondförsäkring ökade med drygt 23 procent och uppgick till 9 361 (7 633) Mkr. Därmed är liv- och fondförsäkring för första gången den största affären inom Länsförsäkringsgruppen mätt i premier. Trots den stora försäljningsökningen är dock marknadsandelen i princip oförändrad 9,1 (9,2) procent. Länsförsäkringar ökar inom det s k sparsegmentet där kapitalförsäkringar är den dominerande produkten. Länsförsäkringars position inom den kraftigt växande tjänstepensionsmarknaden är däremot något svagare.

Under året förbereddes därför kraftfulla åtgärder för att på allvar etablera Länsförsäkringar på denna marknad. Bland annat etablerades ett särskilt säljbolag för den viktiga mäklarmarknaden och nya produkter lanserades. Tjänstepensionsmarknaden kommer att bli en viktig kontaktyta med de anställda även när det gäller deras privata kompletterande sparande till offentlig och avtalsreglerad pension. Det är därför ett ytterst prioriterat område i framtiden.

Bankverksamhet

Rörelseresultatet i bankverksamheten (bank inkl. leasing och bolån) uppgick till 67 (13) Mkr. Resultatförbättringen förklaras i allt väsentligt av intäkter av engångsnatur. Rensat för engångsintäkter är det underliggande resultatet omkring noll. Under året gjordes stora investeringar, framför allt i de internettjänster som lanserades, men även i produktutveckling och systemstöd.

Under året fastställdes en strategi för att etablera Länsförsäkringar som en fullsortimentbank för privatpersoner och lantbrukare. Ett första steg i denna riktning var de avgiftsfria internettjänster som lanserades under hösten. Andra viktiga steg var beslut om produkt- och konceptutveckling.

Fondförvaltning

Länsförsäkringar tar marknadsandelar i fondsparandet. Mätt i nyförsäljning är vår andel 7,0 (6,5) procent. Av den totala fondmarknaden har vi en total marknadsandel på 3,5 (3,2) procent. Därmed är Länsförsäkringar Wasa Fonder det enda av de större fondbolagen som har ökat sina marknadsandelar genom kunder-

nas insättningar. Totalt antal fonder uppgår till 32 stycken med en förvaltad volym om 31 670 Mkr. Under hösten 2000 placerades en del av svenskarnas pensionsmedel, den så kallade Premiepensionen, i värdepappersfonder. Länsförsäkringar fick 6,9 procent av det aktivt placerade kapitalet och mer än 400 000 personer valde någon av våra fonder.

Fondbolagets internettjänster öppnades i december och ger kunden möjlighet att köpa, byta och sälja fondandelar via Internet samt följa utvecklingen på de egna innehaven.

Run-Off

Fram till 1993 tecknade både Länsförsäkringar och Wasa återförsäkring och internationell direktförsäkring. Avveckling av dessa affärer sker nu inom Run-Off. Det finns reserverat 1 471 Mkr för framtida skadeutbetalningar och uppdraget är att avlösa det tecknade ansvaret på kostnadseffektivast möjliga sätt. Resultatet av avvecklingsarbetet har under 2000 resulterat i minskad reserv från 1 944 Mkr till 1 471 Mkr.

Koncentration på att avveckla de riktigt stora affärerna, exempelvis ansvarsförsäkring, sker kontinuerligt. Under året har risknivåerna sänkts ytterligare. Målet för avvecklingen av reserven 2001 är 20 procent.

Kapitalförvaltning

Kapitalförvaltningsbolaget arbetar på den institutionella marknaden. Totalt förvaltas 129 986 (129 442) Mkr. Största uppdragsgivare är Länsförsäkringars livförsäkringsbolag. Andra uppdragsgivare är flera länsförsäkringsbolag, men även institutionella kunder utanför Länsförsäkringsgruppen. Flera externa uppdrag har under året erhållits inom både aktie- och ränteförvaltning och totalt förvaltas 2,4 miljarder kronor för bland annat pensionskassor och kommuner.

Under året har en filial etablerats i New York, USA. Bolaget har också under året blivit certifierat i enlighet med den internationella standarden för performancemätning/-presentation, GIPS (Global Investment Performance Standards).

Finansmarknaden

Aktier

Efter fem år av global börsuppgång bjöd 2000 på fallande börskurser. De senaste årens uppgångar har drivits på av stigande vinster och en i grunden gynnsam ekonomisk miljö.

Börsuppgångarna förklaras främst av stigande kurser i tillväxtbranscher, såsom IT, telekom och internet. Under hösten 1999 och i början av 2000 var intresset mycket stort för dessa tillväxtsektorer. Detta drev upp kurserna extremt högt på kort tid. Värderingen började alltmer ifrågasättas och i slutet av mars inleddes ett kraftigt fall för tillväxtaktier.

Ett antal faktorer kan förklara oron på aktiemarknaderna. Signalerna om dämpad ekonomisk tillväxt i USA är en nyckelfaktor. Den stora frågan är hur mycket tillväxten kommer att dämpas och vilket genomslag det får på vinsttillväxten och på teknologiinvesteringarna.

En annan osäkerhetsfaktor är att tillgången på riskkapital har minskat. Banker och andra kreditinstitut har blivit mindre villiga att finansiera nya projekt och marknaden är inte lika intresserad av att satsa riskkapital i nya IT-företag som tidigare.

Räntor

I USA präglades utvecklingen under första halvåret av stigande korta räntor. De långa obligationsräntorna, som hade stigit kraftigt under 1999, nådde en topp i början på året. Räntenedgången förstärktes av det allt sämre börsklimatet, vilket ledde till att kapital fördelades om från aktiemarknaden till obligationsmarknaden. När signalerna om en konjunkturavmattning blev allt starkare mot slutet av året tilltog räntefallet.

I Euroland var bilden delvis en annan. Den europeiska centralbanken, ECB, genomförde höjningar av styrräntan under praktiskt taget hela året. Totalt justerades styrräntan upp från 3,0 till 4,75 procent. Orsaken till höjningarna var främst den svaga eurons negativa effekter på inflationen. Även i Europa sjönk de långa räntorna.

Riksbanken genomförde en höjning av reporäntan i februari, men förvånade sedan marknaden med att hålla räntan oförändrad under större delen av året, för att sedan göra en uppjustering i december. Under året steg reporäntan från 3,25 till 4,0 procent. Under året sjönk de långa räntorna och ränteskillnaden mot Euroland eliminerades.

Valutor

Den amerikanska dollarn steg under perioden januari till november med cirka 15 procent mot en vägd korg av valutor. I december kom dock en korrigering nedåt med cirka 8 procent.

Euron, som sjunkit under en stor del av året, uppvisade i slutet på året en förnyad styrka. Detta berodde delvis på svagheter i de amerikanska och japanska ekonomierna.

Den svenska kronan styrdes under 2000 främst av kapitalflöden och av synen på svenska teknologiaktier. Under det första halvåret var synen på svensk ekonomi positiv och kronan steg med cirka 4 procent. Den mörkare globala synen på teknologiaktier och på konjunkturläget slog efterhand mot den svenska börsen och därmed mot kronan. Kronan försvagades till följd därav markant under andra halvåret och slutade året cirka 4 procent svagare än vid årets början.

Fastighetsmarknaden

Kontorshyrorna i centrala Stockholm har under året ökat snabbare än någonsin. Noteringarna som förra året låg på dryga 4 000 kr/kvm har under 2000 ökat till cirka 6 000 kr/kvm för kontor i bästa läge. Toppnoteringar finns även på ännu högre nivåer. De ökande hyrorna har lett till att även fastighetspriserna stigit kraftigt. Toppnoteringar under året ligger strax över 70 000 kr/kvm kontorsyta.

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Premieinkomst

Koncernens premieinkomst för egen räkning uppgick till

Mkr	2000	1999
skadeförsäkring	2 705	2 502
fondlivförsäkring	–	2 806

Fondlivbolaget såldes 1999-12-31. Fondlivbolagets resultat ingick i koncernens resultat 1999 men har inte haft någon påverkan på resultatet 2000.

Resultat

Koncernen

Koncernens resultat före skatt uppgick till 402 (1 658) Mkr. Förra året uppgick reavinsten vid försäljningen av Länsförsäkringar Wasa Fondliv till drygt 1 322 Mkr.

Försäkringsrörelsernas tekniska resultat uppgick sammanlagt till 148 (7) Mkr och återstående kapitalavkastning till 300 (1 665) Mkr.

Den totala kapitalavkastningen under 2000 uppgick till 1 016 (2 363) Mkr. I kapitalavkastningen ingick orealiserat resultat netto med 257 (–362) Mkr, valutakursresultat med –188 (–28) Mkr och resultat vid försäljning av tillgångar med 379 (2 093) Mkr. Till försäkringsrörelserna överfördes 715 (698) Mkr.

Resultatet från bankrörelsen blev 67 (24) Mkr och från fondförvaltningsrörelsen –10 (–5) Mkr.

Övriga intäkter och kostnader uppgick till –102 (–33) Mkr. Här ingår goodwillavskrivningar med –81 (–84) Mkr, omstruktureringskostnader med 0 (–121) Mkr, överavskrivningar med –4 (4) Mkr samt övriga kostnader med –17 (–) Mkr samt för 1999 beståndsersättning från länsförsäkringsbolagen med 168 Mkr.

Moderbolaget

Under året har ingen verksamhet av betydelse bedrivits i moderbolaget.

Moderbolagets resultat före skatt uppgick under 2000 till –36 Tkr.

Konsolidering

Koncernen

Konsolideringskapitalet ökade under 2000 med 289 Mkr till 6 272 Mkr. Koncernens konsolideringsgrad uppgick vid utgången av 2000 till 232 (239) procent.

Personal, löner och ersättningar

Upplysningar om medelantal anställda och löner och ersättningar för koncernen samt uppgifter om lön och andra ersättningar till företagsledningen och arvoden till revisorerna lämnas i not 36 på sid 60.

RISKER OCH EXPONERINGAR I VERKSAMHETEN

Beskrivningen av riskerna avser Länsförsäkringar Wasa Försäkringsaktiebolag (LWAB). I LWABs dotterbolag kan viss variation förekomma på grund av olikheter i bolagens affärsstruktur.

Försäkringsrisker

LWABs försäkringsrörelse består i första hand av försäkringsgrenarna trafik-, företagsförsäkring och mottagen återförsäkring. Företagets ansvar för enskilda skador för egen räkning är begränsat till 2 procent av konsolideringskapitalet per risk och händelse i dessa försäkringsgrenar.

LWAB hanterar också en avvecklingsaffär, som främst består av internationella återförsäkringskontrakt. De försäkringstekniska reserverna i denna avvecklingsaffär, som bedöms ta lång tid att avveckla, uppgick 2000-12-31 till 853 (1 032) Mkr för egen räkning.

Risker i kapitalförvaltningen

Handel med derivat

Derivat används inom kapitalförvaltningen. Syftet är dels att effektivisera förvaltningen och höja avkastningen, dels att justera riskerna genom att öka eller minska exponeringen mot vissa skulder eller tillgångar. Genom köp av t ex valutaterminer så valutakurssäkras tillgångar i utländsk valuta.

Valutarisker

LWAB har både tillgångar och skulder i utländsk valuta. Utländska tillgångar valutakurssäkras medan utländska skulder inte valutakurssäkras. Bolagets nettoexponering i utländsk valuta framgår i följande tabell:

Valuta, motvärde i Mkr	**2000**
EUR	41,2
USD	–205,8
GBP	–45,1
DEM	–21,2
NOK	–17,9
Övriga valutor	–64,5
Totalt	–313,4

Ränterisker

LWABs ränterisk, vid en procentenhets förändring av den allmänna räntenivån, var den 31 december 2000 447 (174) Mkr varav 288 (85,5) Mkr i utländsk valuta. I procent var ränterisken 5,0 (2,5) procent (ränterisken i kronor i förhållande till de räntebärande placeringarnas marknadsvärde). Den genomsnittliga löptiden på de räntebärande placeringarna var vid årsskiftet 5,3 (2,5) år (beräknat på nominella belopp).

En procentenhets förändring av aktieportföljens marknadsvärde motsvarar 42 (11) Mkr.

Kreditrisker

Tillåtna kreditrisker regleras i en kreditpolicy. De räntebärande placeringarna är till största del placerade i statspapper 81,0 (72,9) procent varav 49,3 (40,9) procent är placeringar i utländska statspapper. Bostadsandelen i ränteportföljen är 14,2 (24,46) procent.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

Satsningen på att bredda Länsförsäkringars varumärke fortsätter för att fler ska uppfatta Länsförsäkringar som ett alternativ inom både bank- och försäkringstjänster. Länsförsäkringar gör en kraftfull satsning på den allt viktigare mäklarmarknaden. Viktiga utvecklingsområden är Internet, produkter inom privatmarknaden i banken och för stora företag inom livförsäkring.

FÖRSLAG TILL DISPOSITION AV RESULTATET

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att

– årets resultat i moderbolaget	–35 768 kronor
– avräknas mot balanserade vinstmedel med	32 189 kronor
– samt att återstående förlust föres i ny räkning	–3 579 kronor

För avsättning till bundna fonder åtgår 508 Tkr. Koncernens fria vinstmedel uppgår till –73 104 Tkr.

Resultatet av årets verksamhet och bolagets ställning den 31 december 2000 framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar för koncernen och moderbolaget med därtill fogade noter.

Femårsöversikt

Koncernen (exkl Länsförsäkringar Wasa Liv), **Mkr**	**2000**	**1999**	**1998**	**1997**	**1996**
RESULTAT					
Premieintäkt	2 624	3 017	2 806	1 541	1 507
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	715	698	813	405	417
Försäkringsersättningar	–2 566	–2 793	–3 087	–1 581	–2 139
Driftskostnader	–729	–779	–870	–442	–355
Övriga intäkter och kostnader	104	–40	90	0	1
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**148**	**103**	**–248**	**–77**	**–569**
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**–**	**–96**	**–55**	**20**	**12**
Återstående kapitalavkastning	300	1 665	867	618	589
Förändring av övervärde i fondlivförsäkring1)	–	–606	176	–	–
Bankrörelsens resultat	67	24	33	–	–
Fondrörelsens resultat	–10	–5	58	–	–
Övriga intäkter och kostnader	–102	–33	–205	4	–
Rörelseresultat	**402**	**1 052**	**625**	**565**	**32**
Därav förändring av övervärde i fondlivförsäkring1)	–	606	–176	–	–
Resultat före skatt	**402**	**1 658**	**450**	**565**	**32**
ÅRETS RESULTAT	**275**	**1 554**	**69**	**372**	**10**
Premieinkomst för egen räkning					
Skadeförsäkring[2)]	2 705	2 502	3 245	1 549	1 503
Fondlivförsäkring	–	2 806	2 210	322	230
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringstillgångar (verkligt värde)	16 961	12 953	14 509	8 722	7 311
Försäkringstekniska avsättningar för egen räkning	11 944	11 785	12 517	5 987	5 580
Konsolideringskapital					
Eget kapital	5 292	5 136	3 551	1 574	1 206
Latent skatt	780	647	629	587	406
Förlagslån	200	200	200	200	200
Övervärde i fondlivförsäkring1)	–	–	606	–	–
Konsolideringskapital	**6 272**	**5 983**	**4 986**	**2 362**	**1 812**
Konsolideringsgrad, %	**232**	**239**	**154**	**152**	**121**
Substansvärde (Mkr)	5 292	5 136	3 987	1 574	1 206
Antal aktier (i tusental) à 100:-	6 075	6 265	6 222	2 845	2 845
Substansvärde per aktie (kronor)	871	820	641	553	424
NYCKELTAL %					
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent	98	93	110	103	142
Driftskostnadsprocent	28	26	31	29	24
Totalkostnadsprocent	126	118	141	131	165
Kapitalförvaltningen					
Direktavkastning	2,8	4,1	4,8	4,8	5,8
Totalavkastning	6,9	6,3	14,2	12,2	15,2

För åren 1996–1999 gäller ovanstående femårsöversikt LWAB-koncernen.

1) Under åren 1998 och 1999 ingår årets förändring av övervärde i fondlivförsäkringsrörelsen i koncernens rörelseresultat.
Övervärdet i fondlivförsäkring uppgick 1998 till det diskonterade värdet av försäkringsavtalens beräknade, framtida betalningsströmmar under avtalens förväntade löptid med avdrag för i koncernredovisningen bokfört värde. För 1998 har räntesatsen 9,5 procent använts.
Fondlivbolaget har sålts under 1999 varför koncernen saknar utgående övervärde. Däremot ingår fondlivbolagets helårsresultat under 1999.

2) Fr o m 1998 ingår premiefordran, aviserade ej betalda premier, i redovisningen av premieinkomsten. För 1998 ingår en ökning i premieinkomsten av engångskaraktär på 383 Mkr.

Resultaträkning för koncernen

Mkr		2000	1999
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter f e r			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	Not 1	4 085,4	4 197,6
Premier för avgiven återförsäkring		–1 380,2	–1 695,4
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		–49,6	319,1
Återförsäkrares andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		–32,0	195,3
Premieintäkter f e r		**2 623,6**	**3 016,6**
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	Not 2	**715,4**	**698,2**
Övriga tekniska intäkter f e r	Not 3	**105,9**	**17,3**
Försäkringsersättningar f e r			
Utbetalda försäkringsersättningar			
– Före avgiven återförsäkring		–3 199,3	–3 648,0
– Återförsäkrares andel		1 927,2	1 490,0
Utbetalda försäkringsersättningar	Not 4	**–1 272,1**	**–2 157,9**
Förändring i avsättning för oreglerade skador f e r			
– Före avgiven återförsäkring		–817,2	–1 223,4
– Återförsäkrares andel		–476,6	588,7
Förändring i avsättning för oreglerade skador f e r		**–1 293,8**	**–634,7**
Försäkringsersättningar f e r		**–2 565,9**	**–2 792,6**
Förändring av övriga försäkringstekniska avsättningar f e r			
– Före avgiven återförsäkring		–	4,8
Driftskostnader	Not 5	**–728,7**	**–778,7**
Övriga tekniska kostnader f e r	Not 6	**–2,1**	**–62,4**
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		**148,1**	**103,3**
TEKNISK REDOVISNING AV FONDLIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieinkomst f e r			
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	Not 7	–	2 812,0
Premier för avgiven återförsäkring		–	–5,6
Premieinkomst f e r		**–**	**2 806,4**
Kapitalavkastning, intäkter	Not 8	–	188,4
Värdeökning av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken		–	4 140,7
Övriga tekniska intäkter f e r		–	69,7
Försäkringsersättningar f e r			
Utbetalda försäkringsersättningar	*Not 9*		
– Före avgiven återförsäkring		–	–240,0
– Återförsäkrares andel		–	0,8
Utbetalda försäkringsersättningar		**–**	**–239,2**
Förändring i avsättning för oreglerade skador f e r			
– Före avgiven återförsäkring		–	–16,1
– Återförsäkrares andel		–	1,3
Förändring i avsättning för oreglerade skador f e r		**–**	**–14,8**
Försäkringsersättningar f e r		**–**	**–254,1**
Ökning av avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisken		–	–6 655,8
Driftskostnader	Not 10	–	–308,7
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen		–	–82,6
FONDLIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		**–**	**–95,9**

Mkr		2000	1999
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		148,1	103,3
Fondlivförsäkringsrörelsens tekniska resultat		–	–95,9
Kapitalavkastning, intäkter	Not 11	1 187,7	2 910,0
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 12	285,5	23,9
Kapitalavkastning överförd från fondlivförsäkringsrörelsen		–	82,6
Kapitalavkastning, kostnader	Not 13	–428,6	–267,0
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 12	–29,0	–386,1
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		–715,4	–698,2
Goodwillavskrivning		–80,6	–84,2
Övriga icke-tekniska intäkter och kostnader	Not 14	–21,7	50,8
Försäkringsrörelsens resultat		**346,0**	**1 639,2**
Fondrörelsens resultat		**–10,2**	**–5,1**
Räntenetto		344,9	312,2
Rörelseintäkter		119,9	77,9
Rörelsens kostnader		–448,8	–391,0
Resultat Wasa Garanti Försäkrings AB		50,6	24,4
Bankrörelsens resultat	Not 15	**66,6**	**23,6**
Resultat före skatt		**402,4**	**1 657,7**
Skatt på årets resultat	Not 16	–120,9	–109,5
Minoritetsandel av årets resultat		–6,7	6,2
ÅRETS RESULTAT		**274,8**	**1 554,4**

Fondlivbolagets helårsresultat ingick i koncernens resultat 1999. Bolaget såldes 1999-12-31.

Resultatanalys för koncernen 2000

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat, Mkr	Totalt	Sjuk och olycksfall	TFA	Hem och villa
Premieintäkter f e r	2 623,6	81,0	–	39,6
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	715,4	25,8	0,1	4,0
Övriga tekniska intäkter	105,9	4,8	–	1,7
Försäkringsersättningar f e r	–2 565,9	–44,3	0,2	–40,0
Driftskostnader	–728,7	–25,6	–	–9,3
Övriga tekniska kostnader	–2,1	–	–	–
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**148,1**	**41,6**	**0,3**	**–3,8**
Avvecklingsresultat f e r	120,0	–0,6	0,3	–4,8
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR, FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING				
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	1 340,9	39,9	–	24,9
Avsättning för oreglerade skador	14 191,9	546,8	2,3	51,0
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	**15 532,8**	**586,7**	**2,3**	**75,9**
ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR				
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	205,4	0,4	–	–
Avsättning för oreglerade skador	3 383,3	26,5	–	2,0
Summa återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	**3 588,7**	**26,9**	**–**	**2,0**

NOTER TILL RESULTATANALYS KONCERNEN

NOT 1 PREMIEINTÄKTER F E R				
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	4 085,4	90,4	–	40,7
Premier för avgiven återförsäkring	–1 380,2	–7,2	–	–
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	–49,6	–2,5	–	–1,1
Återförsäkrares andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	–32,0	0,3	–	–
Premieintäkter f e r	**2 623,6**	**81,0**	**–**	**39,6**

Not 2 FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR F E R				
Utbetalda försäkringsersättningar				
– Före avgiven återförsäkring	–3 199,3	–104,8	–0,2	–85,6
– Återförsäkrares andel	1 927,2	1,2	–	–
Förändring i avsättning oreglerade skador				
– Före avgiven återförsäkring	–817,2	50,5	0,4	43,7
– Återförsäkrares andel	–476,6	8,7	–	2,0
Försäkringsersättningar f e r	**–2 565,9**	**–44,3**	**0,2**	**–39,9**

Företag och fastighet	Motor-fordon	Trafik	Sjöfart, luftfart och transport	Kredit och borgen	Hus-djur	Direkt försäkring svenska risker	Direkt försäkring utländska risker	Mottagen åter-försäkring
176,3	122,1	1 498,9	94,2	15,2	511,9	2 539,3	2,3	82,0
67,4	3,7	494,7	5,5	0,1	12,6	613,9	0,3	101,2
20,0	2,9	61,7	6,7	0	0,2	97,9	0,1	8,0
–272,2	–116,9	–1 615,3	–64,8	–12,4	–373,1	–2 538,8	0	–27,2
–120,0	–15,4	–329,6	–36,1	–1,1	–171,6	–708,6	–0,4	–19,8
–	–	–	–	–	–	–	–	–2,1
–128,5	**–3,6**	**110,4**	**5,5**	**1,8**	**–20,0**	**3,8**	**2,3**	**142,0**
58,2	0,5	24,0	8,4	0	7,6	93,7	–4,1	30,3
266,2	58,0	677,8	23,3	0	245,7	1 335,9	0,1	5,0
1 729,1	39,1	8 306,5	133,9	3,1	65,5	10 877,4	119,1	3 195,4
1 995,3	**97,1**	**8 984,3**	**157,2**	**3,1**	**311,3**	**12 213,2**	**119,1**	**3 200,4**
197,6	–	–	2,9	–	0,5	201,4	0	4,0
362,0	–	588,6	51,7	2,7	–	1 033,5	62,4	2 287,4
559,6	**–**	**588,6**	**54,6**	**2,7**	**0,5**	**1 234,9**	**62,4**	**2 291,4**
316,9	122,1	1 778,8	134,3	15,8	528,0	3 027,1	3,7	1 054,6
–169,0	0	–184,5	–40,3	–1,7	–4,1	–406,9	–1,5	–971,7
63,0	0	–95,4	–1,6	1,1	–12,1	–48,5	0,1	–1,3
–34,6	–	–	1,8	–	0,1	–32,4	0	0,5
176,3	**122,1**	**1 498,9**	**94,2**	**15,2**	**511,9**	**2 539,3**	**2,3**	**82,0**
–651,2	–132,1	43,7	–132,2	–18,7	–370,7	–1 451,8	–19,8	–1 727,7
264,8	0,5	89,7	73,7	–	–	429,9	7,6	1 489,7
313,9	14,8	–1 957,3	–3,6	6,3	0,9	–1 530,5	25,8	687,5
–199,8	–	208,7	–2,7	–	–3,3	13,6	–13,5	–476,8
–272,2	**–116,9**	**–1 615,3**	**–64,8**	**–12,4**	**–373,1**	**–2 538,8**	**0**	**–27,2**

Balansräkning för koncernen

31 december, Mkr		2000	1999
TILLGÅNGAR			
Tecknat ej inbetalt kapital		**0,1**	**–**
Immateriella tillgångar			
Goodwill	Not 17	12,3	536,9
Andra immateriella tillgångar		51,6	–
Summa		**63,9**	**536,9**
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	Not 18	174,4	300,8
Placeringar i koncern- och intresseföretag			
– Aktier i ömsesidiga livförsäkringsföretag (se sid 62–67)		452,0	8,0
– Aktier och andelar i intresseföretag	Not 19	675,5	853,0
Andra finansiella placeringstillgångar			
– Aktier och andelar		4 789,2	1 743,4
– Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 20	10 219,7	9 629,2
– Lån med säkerhet i fast egendom		–	7,5
– Övriga lån		48,8	41,0
– Utlåning till kreditinstitut		41,9	80,1
– Derivat	Not 21	242,7	25,2
– Övriga finansiella placeringstillgångar	Not 22	1,4	0,7
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		315,5	264,5
Summa		**16 961,1**	**12 953,4**
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		205,4	237,2
Avsättning för oreglerade skador		3 383,3	3 910,9
Summa		**3 588,7**	**4 148,1**
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	Not 23	682,2	660,0
Fordringar avseende återförsäkring		1 251,2	855,9
Fordringar på livkoncernen		264,8	2 742,2
Övriga fordringar		296,9	492,8
Summa		**2 495,2**	**4 751,0**
Tillgångar i bankkoncern	Not 24		
Obligationer och andra räntebärande papper		1 399,8	1 436,9
Utlåning		10 082,2	8 327,8
Övriga fordringar och tillgångar		879,7	804,0
Summa		**12 361,7**	**10 568,7**
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar och varulager	Not 25	149,4	151,8
Kassa och bank		1 350,0	1 550,7
Övriga tillgångar		0,4	4,5
Summa		**1 499,8**	**1 707,0**
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		261,1	350,4
Förutbetalda anskaffningskostnader	Not 26	41,1	48,2
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		80,8	80,8
Summa		**383,0**	**479,4**
SUMMA TILLGÅNGAR		**37 353,6**	**35 144,5**

31 december, Mkr		2000	1999
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	Not 27		
Aktiekapital		607,5	626,5
Överkursfond		4 757,6	1 583,3
Fond för orealiserade vinster	Not 28	–	516,7
Kapitalandelsfond		–	40,6
Övriga bundna fonder		–	1 143,1
Balanserat resultat		–347,9	–329,1
Årets resultat		274,8	1 554,4
Summa		**5 292,1**	**5 135,5**
Minoritetsintressen i eget kapital		**204,8**	**12,2**
Efterställda skulder	Not 29	**200,0**	**200,0**
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven åf)			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	Not 30	1 340,9	1 292,7
Avsättning för oreglerade skador	Not 31	14 191,9	14 640,7
Summa		**15 532,8**	**15 933,4**
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	Not 32	39,2	23,1
Avsättning för inkomstskatt		9,5	2,5
Avsättning för latent skatt		780,0	647,4
Övriga avsättningar		14,8	11,4
Summa		**843,5**	**684,4**
Depåer från återförsäkrare		**482,9**	**284,8**
Skulder i bankkoncernen	Not 33		
Skulder i kreditinstitut		1 165,2	627,5
In- och upplåning från allmänhet		9 206,6	8 148,9
Emitterade värdepapper		470,8	469,1
Övriga avsättningar och skulder		610,3	461,9
Summa		**11 452,9**	**9 707,4**
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	Not 34	144,4	301,0
Skulder avseende återförsäkring		1 057,2	689,3
Skulder till kreditinstitut		1,9	140,2
Derivat	Not 21	335,2	9,1
Skulder till livkoncernen		1 259,7	1 262,9
Övriga skulder		216,7	465,7
Summa		**3 015,2**	**2 868,2**
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		329,6	318,4
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**37 353,6**	**35 144,5**
Poster inom linjen	Not 35		
Ställda panter		13 892,5	11 333,1
Ansvarsförbindelser		3 589,7	1 486,1

Tilläggsupplysningar angående försäkringsrörelsen 2000 för koncernen

Mkr	Totalt	Olycksfall, sjukdom	Motor-fordon ansvar mot tredje man	Motor-fordon övriga klasser	Sjöfart, luftfart, transport	Brand och annan skada på egendom	Allmän ansvarighet
Premieintäkt, brutto	4 035,7	90,6	1 683,4	122,1	132,8	306,7	109,7
Försäkringsersättningar, brutto	–4 016,4	–56,8	–1 913,6	–117,3	–136,4	–305,7	–66,7
Driftskostnader, brutto	–943,0	–26,3	–345,8	–15,4	–41,2	–97,3	–33,7
Resultat av avgiven återförsäkring	252,6	3,3	130,1	0,4	37,5	–61,6	–76,3
Resultat	**–671,1**	**10,8**	**–445,9**	**–10,2**	**–7,3**	**–157,9**	**–67,0**
Premieinkomst, brutto	4 085,4	93,1	1 778,8	122,1	134,3	297,7	56,8

Mkr	Kredit, borgen	Rätts-skydd	Övriga försäkrings-klasser	Summa direkt försäkring	Mottagen återför-säkring
Premieintäkt, brutto	–	4,1	533,0	2 982,4	1 053,3
Försäkringsersättningar, brutto	–0,2	–2,4	–371,4	–2 970,6	–1 045,9
Driftskostnader, brutto	–0,1	–1,3	–172,7	–733,8	–209,2
Resultat av avgiven återförsäkring	–	–0,6	–11,3	21,5	231,1
Resultat	**–0,3**	**–0,2**	**–22,4**	**–700,4**	**29,3**
Premieinkomst, brutto	–1,1	4,0	545,1	3 030,8	1 054,6

Resultaträkning för moderbolaget

Mkr	2000	1999
Externa kostnader	–0,1	0,0
Rörelseresultat	**–0,1**	**0,0**
Resultat från finansiella investeringar	**0**	**0**
Ränteintäkter	0,1	0,0
Resultat efter finansiella poster	**0,0**	**0,0**
Skatt på årets resultat	–	0,0
Årets resultat	**0,0**	**0,0**

Balansräkning för moderbolaget

31 december, Mkr		2000	1999
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	Not 37	5 362,2	–
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank		3,0	3,0
SUMMA TILLGÅNGAR		**5 365,2**	**3,0**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital (6 075 271 aktier à nom 100 kr)	Not 38	607,5	3,0
Överkursfond		4 757,6	–
Reservfond		0,0	0,0
Balanserat resultat		0,0	0,0
Årets resultat		0,0	0,0
Summa eget kapital		**5 365,2**	**3,0**
Kortfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag		0,0	0,0
Skatteskulder		0,0	0,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		0,0	–
Summa kortfristiga skulder		**0,0**	**0,0**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**5 365,2**	**3,0**
Ställda panter		**Inga**	**Inga**
Ansvarsförbindelser		**Inga**	**Inga**

Värderings- och redovisningsprinciper

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Även Redovisningsrådets, Bokföringsnämndens och FARs rekommendationer och uttalanden tillämpas.

KONCERNREDOVISNING

Koncernredovisningen omfattar Länsförsäkringar AB och de bolag där LFAB direkt eller indirekt äger mer än 50 %. Den livförsäkringsverksamhet, som bedrivs genom Länsförsäkringar Wasa Liv försäkringsaktiebolag (publ) och vars resultat i sin helhet tillfaller försäkringstagarna, ingår inte i koncernredovisningen. I 1999 års resultat ingår dock resultatet i Länsförsäkringar Wasa Fondliv fram till försäljningen den 31 december.

Koncernredovisning har upprättats enligt förvärvsmetoden och i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation (RR 1:00). Obeskattade reserver har i koncernbalansräkningen delats upp på latent skatteskuld och bundet eget kapital.

Utländska dotterbolags resultaträkningar har omräknats till genomsnittskurs och balansräkningar till balansdagens valutakurs. Den omräkningsdifferens som uppstår vid jämförelse med ingående eget kapital har förts direkt till eget kapital.

Goodwill skrivs av efter beräknad ekonomisk livslängd för förvärvade verksamheter. För livförsäkringsverksamhet med mycket långa försäkringsavtal är avskrivningstiden 15 år. För övriga verksamheter är avskrivningstiden 5 år.

Intressebolag redovisas i koncernredovisningen enligt Kapitalandelsmetoden. Intressebolagets redovisningsprinciper ändras om de inte överensstämmer med koncernens.

KONCERNBIDRAG OCH AKTIEÄGARTILLSKOTT

Koncernbidrag och aktieägartillskott redovisas i enlighet med Redovisningsrådets Akutgrupps uttalande, innebärande att koncernbidrag och aktieägartillskott redovisas direkt mot fritt eget kapital.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Under året har utvecklingskostnader för dataprogram som bedömts ha ett väsentligt ekonomiskt värde aktiverats. Avskrivningar görs från färdigställandet.

TILLGÅNGAR OCH SKULDER I UTLÄNDSK VALUTA

Tillgångar och skulder i utländsk valuta är omräknade efter balansdagens valutakurser. De kursvinster och förluster som härvid uppstår ingår i finansrörelsens resultat.

PLACERINGSTILLGÅNGAR

Placeringstillgångar redovisas per affärsdatum och är värderade till verkligt värde med undantag för aktier och andelar i koncern- och intresseföretag som värderas till anskaffningsvärde. Utländska placeringstillgångar värderas i originalvaluta för att sedan omräknas till balansdagskurs. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas i resultaträkningen netto som valutaresultat.

Byggnader och mark

Värdering av fastighetsbeståndet i Sverige görs av personal inom Länsförsäkringar Wasa Fastighet och Humlegården HB med erforderlig kompetens.

Vid värdering används i första hand en ortprisbaserad bedömning utifrån under året genomförda försäljningar av likvärdiga objekt. Ortprisbedömningen har kompletterats med en kassaflödesanalys över 10 år samt ett nuvärdesberäknat restvärde vid kalkylperiodens slut.

Aktier och andelar

Värderade till verkligt värde. Utländska aktier och andelar värderas i originalvaluta för att sedan omräknas till balansdagskurs. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas i resultaträkningen netto som valutaresultat.

Inom aktier och andelar finns det som vi valt att kalla Alternativa Investeringar. Redovisningen av tillgångsslaget är att investeringen betraktas som en Fond och värdering sker med utgångspunkt från värdering av underliggande investeringar.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Värderade till verkligt värde. Vid realisationsresultatberäkning så anges den till skillnaden mellan försäljningsvärde och upplupet anskaffningsvärde och redovisas i resultaträkningen under kapitalavkastning intäkter respektive kostnader. Förändringen av upplupet anskaffningsvärde redovisas netto under ränteintäkter.

Utländska obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas i originalvaluta för att sedan omräknas till balansdagskurs. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas i resultaträkningen netto som valutaresultat.

Derivat

Aktie-, valuta- och ränteterminer värderas till verkligt värde och ingen säkringsredovisning förekommer.

Övriga fordringar

Värderas till verkligt värde. Utländska fordringar värderas i originalvaluta för att sedan omräknas till balansdagskurs. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas i resultaträkningen netto som valutaresultat.

Fond för orealiserade vinster

Vinst som uppkommer vid tillämpning av verkligt värde till följd av att det bokförda värdet överstiger anskaffningsvärdet sätts av till fond för orealiserade vinster efter avdrag för latent skatt. För utländska tillgångar gäller att den orealiserade vinsten definieras som förändringen i originalvaluta gånger den genomsnittliga valutaanskaffningskursen.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA POSTER

Avsättning för ej intjänade premier

Avsättningen för ej intjänade premier görs i de flesta fall pro rata temporis, vilket innebär att premieinkomster periodiseras månadsvis. För vissa produkter med liten volym beräknas ej intjänade premier som en andel av premieinkomsten.

Avsättning för kvardröjande risker

Om avsättningen för ej intjänade premier inte bedöms täcka skade- och driftskostnaderna med avdrag för kapitalavkastningen för, per balansdagen löpande, försäkringsavtal under deras återstående löptid görs en avsättning för kvardröjande risker på mellanliggande belopp.

Kostnader för nyanskaffning

Kostnader för nyanskaffning av försäkringsavtal har tagits upp som en tillgång, Förutbetalda anskaffningskostnader, och skrivs av över sin ekonomiska livslängd som beräknas vara tolv månader för skadeförsäkring.

Avsättning för inträffade skadefall

Avsättningen för inträffade skadefall ska täcka de förväntade kostnaderna för ej slutreglerade skador inklusive de skador som inträffat men ännu ej anmälts till bolaget. Avsättningen inkluderar förväntad, framtida kostnadsökning och görs för de flesta skador med statistiska metoder. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

För sjuk- och olycksfallsförsäkring för barn, en verksamhet vars aktiva del är överförd till länsförsäkringsbolagen, tillämpas diskontering av avsättningen för inträffade skadefall. Diskontering sker med en realränta om 4 procent.

Avsättning för skadelivräntor

Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder.

Avsättning för skaderegleringskostnader

Avsättningen för skaderegleringskostnader görs proportionellt mot avsättningen för inträffade skadefall.

RESULTATRÄKNING

I premieinkomsten för skadeförsäkring ingår fr o m 1998 förutom under året influtna premier även aviserade, ej betalda premier.

Försäkringsrörelsen har tillförts en ränta på summan av halva premieintäkten och genomsnittet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning. Räntesatsen är riskfri ränta ökad med en procentenhet. Den riskfria räntan är satt till värdet 1 januari för 60-dagars statsskuldväxlar. För försäkringstekniska avsättningar i utländsk valuta har som riskfri ränta resp lands 30-dagarsränta den 1 januari använts. För försäkringsgrenen trafik med lång avveckling används som riskfri ränta genomsnittet för en 4-års statsobligation 1 januari under de senaste fyra åren.

Noter till resultat- och balansräkning för koncernen

Belopp i Mkr om inget annat anges

NOT 1 PREMIEINKOMST (FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING), SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

	2000	1999
Direkt försäkring, Sverige	3 030,7	3 093,2
Direkt försäkring, EES	0,1	6,5
Mottagen återförsäkring	1 054,6	1 097,9
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	**4 085,4**	**4 197,6**

NOT 2 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN TILL SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

	2000	1999
Överförd kapitalavkastning	715,4	698,2
Räntesatser		
Trafikförsäkring	6,04%	6,74%
Övriga svenska skulder	4,43%	4,56%
Skulder i USD	6,82%	6,06%
Skulder i GBP	6,41%	7,34%
Skulder i EUR	4,17%	–
Skulder i DEM	–	4,25%
Övriga utländska skulder	5,80%	5,88%

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f e r samt på genomsnittet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f e r under året till ovan angivna procentsatser.

På bolag i run-off förs hela kapitalavkastningen över till försäkringsrörelsen.

NOT 3 ÖVRIGA TEKNISKA INTÄKTER, SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

	2000	1999
Överskottsmedel SPP	101,6	–
Upplösning negativ goodwill	3,3	3,3
Beståndsersättning	–	14,0
Övrigt	1,0	0,0
Övriga tekniska intäkter	**105,9**	**17,3**

NOT 4 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR, SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

	2000	1999
Utbetalda skadeersättningar	–998,4	–1 915,5
Driftskostnader för skadereglering	–273,7	–242,4
Utbetalda försäkringsersättningar	**–1 272,1**	**–2 157,9**

NOT 5 DRIFTSKOSTNADER, SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

	2000	1999
Totala driftskostnader på kostnadsslag		
Personalkostnader	–660,3	–682,3
Lokalkostnader	–182,4	–177,4
Avskrivningar	–149,4	–118,3
Övriga kostnader	–40,0	–74,0
Totala driftskostnader	**–1 032,1**	**–1 052,0**
Totala driftskostnader funktionsindelade		
Driftskostnader i kapitalförvaltning	–28,5	–29,6
Driftskostnader i fastighetsförvaltning	–1,1	–1,3
Driftskostnader för skadereglering	–273,7	–242,4
Driftskostnader för anskaffning och administration	–728,7	–778,7
Totala driftskostnader	**–1 032,1**	**–1 052,0**
Driftskostnader		
Anskaffningskostnader	–664,2	–777,5
Förändring av Förutbetalda anskaffningskostnader	–7,2	5,4
Administrationskostnader	–271,7	–272,5
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	214,3	265,9
Driftskostnader	**–728,7**	**–778,7**

NOT 6 ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER, SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

	2000	1999
Nedskrivna fordringar	–1,7	–59,8
Övrigt	–0,4	–2,6
Övriga tekniska kostnader	**–2,1**	**–62,4**

NOT 7 PREMIEINKOMSTER BRUTTO, FONDLIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

	2000	1999
Premier för individuell livförsäkring	–	2 633,4
Gruppförsäkringspremier	–	178,6
Premieinkomst, tecknad i Sverige	**–**	**2 812,0**
Periodiska premier	–	1 799,3
Engångspremier	–	1 012,6
Premieinkomst	**–**	**2 812,0**

NOT 8 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER, FONDLIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

	2000	1999
Erhållna utdelningar	–	188,4

NOT 9 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR, FONDLIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

	2000	1999
Utbetalda skadeersättningar	–	–184,3
Annullationer	–	–51,4
Driftskostnader för skadereglering	–	–3,6
Utbetalda skadeersättningar	**–**	**–239,2**

NOT 10 DRIFTSKOSTNADER, FONDLIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

	2000	1999
Totala driftskostnader på kostnadsslag		
Övriga kostnader	–	–312,3
Totala driftskostnader	**–**	**–312,3**
Totala driftskostnader funktionsindelade		
Driftskostnader i kapitalförvaltning	–	0,0
Driftskostnader för skadereglering	–	–3,6
Driftskostnader för anskaffning och administration	–	–308,7
Totala driftskostnader	**–**	**–312,3**
Driftskostnader		
Anskaffningskostnader	–	–261,2
Förändring av Förutbetalda anskaffningskostnader	–	139,2
Administrationskostnader	–	–188,8
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	–	2,2
Driftskostnader	**–**	**–308,7**

NOT 11 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

	2000	1999
Driftsöverskott byggnader och mark		
Hyresintäkter	14,3	36,5
Driftskostnader	–7,6	–17,9
Driftsresultat	**6,7**	**18,6**
Utdelning på aktier och andelar	61,0	62,8
Ränteintäkter m m		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	564,1	503,3
Övriga ränteintäkter	96,3	91,7
Återförda nedskrivningar		
Byggnader och mark	–	1,5
Övriga placeringstillgångar	–	4,8
Realisationsvinster, netto		
Byggnader och mark	–	46,4
Försäljning av Fondliv	112,0	1 444,3
Övriga aktier och andelar	237,9	602,1
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	29,6	–
Resultat Länsförsäkringar Wasa Kapitalförvaltning AB	80,0	134,5
Kapitalavkastning, intäkter	**1 187,7**	**2 910,0**

NOT 12 OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster	
	2000	1999	2000	1999
Orealiserat resultat				
Byggnader och mark	37,7	–	–	–21,3
Aktier och andelar	–	23,9	–29,0	–
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	247,8	–	–	–364,2
Lån mot säkerhet i fast egendom	–	0,0	–	–
Derivat	–	–	–	0,0
Övriga finansiella placeringstillgångar	–	–	–	–0,5
Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar	**285,5**	**23,9**	**–29,0**	**–386,1**

NOT 13 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

	2000	1999
Kapitalförvaltningskostnader	–29,0	–32,2
Räntekostnader m m		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–96,6	–111,7
Fastighetslån (reducerat för räntebidrag)	–	–0,1
Övriga räntekostnader	–105,3	–66,9
Valutakursförluster, netto	–187,6	–28,5
Av- och nedskrivningar		
Aktier och andelar	–9,5	–
Övriga placeringstillgångar	–	–0,6
Realisationsförluster, netto		
Byggnader och mark	–0,7	–
Obligationer och räntebärande värdepapper	–	–27,0
Kapitalavkastning, kostnader	**–428,6**	**–267,0**

NOT 14 ÖVRIGA ICKE-TEKNISKA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	2000	1999
Beståndsersättning från länsförsäkringsbolag	–	168,2
Övriga intäkter Run-Off koncernen	0,8	–
Omstruktureringskostnader	–	–121,0
Netto mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	–4,3	4,2
Lita	–10,5	–
Wasa Sak	–7,4	–
Övriga kostnader	–0,2	–0,5
Övriga icke-tekniska intäkter och kostnader	**–21,7**	**50,8**

NOT 15 BANKRÖRELSENS RESULTAT

	2000	1999
Ränteintäkter	708,9	602,3
Räntekostnader	–364,0	–290,0
Räntenetto	**344,9**	**312,2**
Provisionsintäkter	67,9	59,5
Provisionskostnader	–14,3	–9,7
Nettoresultat av finansiella transaktioner	28,5	–48,9
Övriga rörelseintäkter	23,6	18,4
Summa rörelseintäkter	**450,5**	**331,6**
Allmänna administrationskostnader	–396,6	–306,4
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	–10,2	–7,3
Övriga rörelsekostnader	–27,0	–8,1
Summa kostnader före kreditförluster	**–433,8**	**–321,9**
Resultat före kreditförluster	16,7	9,8
Kreditförluster netto	–0,6	–10,6
Resultat Wasa Garanti	50,5	24,4
Bankrörelsens resultat	**66,6**	**23,6**

NOT 16 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	2000	1999
Inkomstskatt	–4,9	–2,1
Avkastningsskatt i fondförsäkringsrörelse	–	–86,5
Latent skatt	–116,0	–20,9
Skatt på årets resultat	**–120,9**	**–109,5**

NOT 17 GOODWILL

	2000	1999
Anskaffningsvärde		
Ingående balans	641,4	1 093,5
Årets förändring	–502,0	–452,2
Utgående anskaffningsvärde	**139,4**	**641,4**
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	–104,4	–114,3
Årets förändring	58,0	94,0
Årets avskrivningar	–80,6	–84,2
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–127,1**	**–104,4**
Goodwill ˙/. ackumulerade avskrivningar	**12,3**	**536,9**

Återstående goodwill för Länsförsäkringar Wasa Liv Försäkrings AB på 444 Mkr har i samband med fusionen mellan Wasa Livförsäkring Förvaltnings AB och LWAB omklassificerats till aktier i Länsförsäkringar Wasa Liv, vars aktier inte elimineras i LFAB-koncernen. Anskaffningsvärdet för denna goodwill uppgick till 500 Mkr. Omklassificeringen baseras på att övervärdet var hänförligt till förvärvet av livbolaget.

NOT 18 BYGGNADER OCH MARK

	Antal	Anskaffnings-värde	Verkligt värde	Bokfört värde per kvm, kr	Yt-vakans-grad	Direktav-kastning	Taxerings-värde
Flerbostads-fastigheter	7	36,7	150,0	10 304	1,0%	3,7%	72,8
Kontors- och affärsfastigheter	1	18,6	19,0	5 625	0,0%	8,9%	13,9
Fritidshus	6	4,7	5,4	–	–	–	2,4
Totalt	**14**	**60,0**	**174,4**	**9 421**	**0,8%**	**4,8%**	**89,2**

Geografisk fördelning

Samtliga bostadsfastigheter är belägna i Stockholms kommun. Kontorsfastigheten är belägen i Karlstad.

Värderingsmetoder

Värdering av fastighetsbeståndet har gjorts av personal inom Länsförsäkringar Fastighet med erforderlig kompetens, kompletterad med sex externa värderingar.

Vid värderingen har i första hand en ortsprisbaserad bedömning gjorts utifrån under året genomförda försäljningar på likvärdiga objekt. Ortsprisbedömningen har kompletterats med en kassaflödesanalys över 10 år samt ett nuvärdeberäknat restvärde vid kalkylperiodens slut.

Använda avkastningskrav i Sverige uppgår för bostadsdelarna till cirka 3,5 procent och för kontorsdelarna cirka 7 procent.

Riskexponering

Vid ett ökat/minskat avkastningskrav med 1 procent förändras fastigheternas värden med –33 Mkr respektive +56 Mkr.

Vid en permanent förändring av vakansgraden med 2 procent förändras fastigheternas marknadsvärden med +/–6,3 Mkr.

Andel av fastigheterna som används i den egna verksamheten

Samtliga fastigheter hyrs ut till externa hyresgäster. Ingen del av fastighetsytan används i LFABs verksamhet.

NOT 19 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Samtliga aktier är onoterade

Företagets namn	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier och andelar	Kapital-andel %	Bokfört värde
Länsförsäkringsbolagens Fastighets HB Humlegården	916604-6459	Stockholm	204 888	28,5	547,6
Utile Dulci 2 HB	916601-0067	Stockholm	1 960	25,0	3,6
Eureko Property Captive S.a.		Luxemburg	5 000		1,9
European Alliance Partners Company B V		Amsterdam	250	5,7	119,7
Lita Försäkringsvarumärken AB	556508-9108	Stockholm	25	25,0	0,0
Nordic Mutual AG		Zürich	4 320	43,0	2,6
Aktier och andelar i intresseföretag					**675,5**

NOT 20 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

	Upplupet anskaffningsvärde 2000	Marknadsvärde 2000	Upplupet anskaffningsvärde 1999	Marknadsvärde 1999
Noterade obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Utgivna av				
Svenska staten	3 215,7	3 267,5	3 599,6	3 581,4
Svenska bostadsinstitut	1 276,2	1 301,5	2 567,1	2 524,5
Övriga svenska emittenter	465,3	477,9	412,0	397,7
	4 957,3	**5 046,8**	**6 578,8**	**6 503,6**
Utländska stater	4 356,2	4 748,1	2 932,3	2 896,3
Övriga utländska emittenter	414,4	424,8	187,3	188,6
	4 770,6	**5 172,9**	**3 119,6**	**3 084,9**
Noterade räntebärande värdepapper	**9 727,8**	**10 219,7**	**9 698,4**	**9 588,5**
Onoterade obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Utgivna av				
Övriga svenska emittenter	–	–	35,7	40,7
Onoterade räntebärande värdepapper	**–**	**–**	**35,7**	**40,7**
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	**9 727,9**	**10 219,7**	**9 734,0**	**9 629,2**

NOT 21 DERIVAT

Derivatinstrument med positiva värden eller värde noll.

	Ränta verkligt värde	Ränta nominellt belopp	Valuta verkligt värde	Valuta nominellt belopp	Aktie verkligt värde	Aktie nominellt belopp	Totalt verkligt värde	Totalt nominellt belopp
Terminer med positivt värde	0,0	947,6	242,7	11 843,8	–	–	242,7	12 791,3
Summa	**0,0**	**947,6**	**242,7**	**11 843,8**	**–**	**–**	**242,7**	**12 791,3**
varav clearat		947,6						947,6

Derivatinstrument med negativa värden.

	Ränta verkligt värde	Ränta nominellt belopp	Valuta verkligt värde	Valuta nominellt belopp	Aktie verkligt värde	Aktie nominellt belopp	Totalt verkligt värde	Totalt nominellt belopp
Terminer med negativt värde	–	–	320,7	11 923,0	14,5	400,5	335,2	12 323,5
Summa	–	–	320,7	11 923,0	14,5	400,5	335,2	12 323,5
varav clearat						400,5		400,5

NOT 22 ÖVRIGA FINANSIELLA PLACERINGSTILLGÅNGAR

	2000	1999
VetAdm AB	1,4	–
Stockholm Energi	–	0,7
Övriga finansiella placeringstillgångar	**1,4**	**0,7**

NOT 23 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

	2000	1999
Fordringar på försäkringstagare	195,9	210,5
Fordringar på försäkringsmäklare	1,8	13,4
Fordringar på försäkringsföretag	484,5	436,1
Fordringar avseende direkt försäkring	**682,2**	**660,0**

NOT 24 TILLGÅNGAR I BANKKONCERNEN

	2000	1999
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	40,4	18,0
Belåningsbara statsskuldförbindelser	415,3	445,0
Utlåning till kreditinstitut	462,2	364,4
Utlåning till allmänheten	9 620,0	7 963,4
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 399,8	1 436,9
Aktier och andelar	0,5	0,5
Immateriella tillgångar	85,3	19,0
Materiella tillgångar	14,0	11,1
Övriga tillgångar	173,8	123,3
Tillgångar Wasa Garanti	35,1	79,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	115,3	107,4
	12 361,7	**10 568,7**

NOT 25 MATERIELLA TILLGÅNGAR OCH VARULAGER

	2000	1999
Ingående anskaffningsvärde	447,6	304,2
Valutaförändring	0,4	–
Koncerninternt förvärv	–	144,0
Årets anskaffningar	77,0	87,5
Anskaffningsvärde av försålda eller utrangerade inventarier	–55,1	–88,0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**469,9**	**447,6**
Ingående ackumulerade avskrivningar	–304,0	–180,8
Valutaförändring	–0,3	–
Ackumulerade avskrivningar på koncerninternt förvärv	–	–138,9
Avskrivningar för sålda inventarier	48,3	80,9
Årets avskrivningar	–72,6	–65,2
Utgående avskrivningar	**–328,7**	**–304,0**
Utgående planenligt restvärde	**141,2**	**143,6**
Lager av reklamartiklar och trycksaker	8,2	8,2
Materiella tillgångar och varulager	**149,4**	**151,8**

NOT 26 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER, INKL ÅF-ANDEL DÄRAV

	2000	1999
Ingående förutbetalda anskaffningskostnader	48,2	704,2
Årets avyttring	–	–661,4
Årets avskrivning	–48,2	–42,8
Årets avsättning	41,1	48,2
	41,1	**48,2**

Samtliga anskaffningskostnader har en avskrivningstid inom ett år.

NOT 27 EGET KAPITAL 2000

	Aktie-kapital	Bundna reserver	Balanserat resultat	Årets resultat
Ingående balans enligt fastställd balansräkning i LWAB-koncernen	626,5	3 283,7	–329,1	1 554,4
Effekt av ändrad princip Humlegården		54,2		
Disposition av föregående års resultat			1 554,4	–1 554,4
Förändring av kapitalandel av obeskattade reserver		–3,3	3,3	
Förändring av fond för orealiserade vinster		229,7	–229,7	
Ingående omräkningsdifferens		–10,2	2,9	
Utgående omräkningsdifferens		17,5	–3,2	
Omföring mellan fria och bundna reserver		–157,4	157,4	
Årets resultat LWAB-koncernen				284,8
Utgående balans LWAB-koncernen	**626,5**	**3 414,2**	**1 155,9**	**284,8**
Avgår minoritet, 3,5%	–22,0	–119,8	–40,6	–10,0
Ingående balans moderbolag	3,0	0,0	0,0	0,0
Disposition av föregående års resultat		0,0	0,0	0,0
Årets resultat moderbolag				0,0
Omföring mellan fria och bundna reserver		1 463,3	–1 463,3	
Utgående balans	**607,5**	**4 757,6**	**–347,9**	**274,8**

NOT 28 FOND FÖR OREALISERADE VINSTER

	2000	1999
Byggnader och mark	–	61,1
Aktier och andelar	–	443,3
Obligationer och andra räntebärande placeringar	–	0,6
Derivat	–	11,6
Fond för orealiserade vinster	**–**	**516,7**

NOT 29 EFTERSTÄLLDA SKULDER

	2000	1999
Förlagslån, bundet till år 2001	200,0	200,0

Finansinspektionen har medgivit rätt att förlagslånet får inräknas i kapitalbasen.

NOT 30 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER

	2000	1999
Ingående balans	1 292,7	1 789,9
Valutakursförändring	1,1	0,1
Beståndsöverlåtelse	–	–178,1
Årets förändring	47,1	–319,1
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	**1 340,9**	**1 292,7**

NOT 31 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

	Inträffade rapporterade skador	Inträffade ej rapporterade skador	Avsättning skade-regleringskostnader	Totalt 2000	Totalt 1999
Ingående balans	11 967,2	2 372,3	301,2	14 640,6	14 082,8
Valutakursförändring	106,0	24,4	0,3	130,7	35,1
Årets förändring	61,4	–610,1	–30,7	–579,5	522,7
Avsättning för oreglerade skador	**12 134,6**	**1 786,5**	**270,8**	**14 191,9**	**14 640,7**

NOT 32 PENSIONSFÖRPLIKTELSER

Eget kapital överstiger pensionsreserv i pensionsstiftelse med 4,8 (4,8) Mkr.

Övriga pensionsåtaganden täcks av försäkring med undantag av de 20,7 (20,7) Mkr som täcks i pensionsstiftelser.

NOT 33 SKULDER I BANKRÖRELSEN

	2000	1999
Skulder till kreditinstitut	1 165,2	627,5
In- och upplåning från allmänheten	9 206,6	8 148,9
Emitterade värdepapper	470,8	469,1
Skulder Wasa Garanti	47,3	41,2
Övriga skulder	246,8	137,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	218,2	189,6
Avsättningar	18,0	13,5
Efterställda skulder	80,0	80,0
Skulder i bankrörelsen	**11 452,9**	**9 707,5**

NOT 34 SKULDER AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

	2000	1999
Skulder till försäkringstagare	16,5	10,6
Skulder till försäkringsmäklare	11,0	15,7
Skulder till försäkringsföretag	116,9	274,7
Skulder avseende direkt försäkring	**144,4**	**301,0**

NOT 35 POSTER INOM LINJEN

	2000	1999
Ställda panter		
Panträtt i egna fastigheter, nominellt värde	3,0	1,6
Registerförda placeringstillgångar för försäkringstagares räkning, totalt	13 814,9	8 076,6
– varav avseende förmånsberättigade åtaganden	(2 089,2)	(1 851,7)
Obligationer	52,0	–
Övriga ställda panter	22,6	3 254,9
Ställda panter	**13 892,5**	**11 333,1**
Ansvarsförbindelser		
Kreditgaranti för personallån	3,3	4,8
Övriga ansvarsförbindelser	13,1	75,5
Delägare i Länsförsäkringsbolagens Fastighets HB	2 677,3	753,2
Delägare i Utile Dulci 2 HB	896,0	652,6
Beloppsbestämda ansvarsförbindelser	**3 589,7**	**1 486,1**

Härutöver finns följande garantiförbindelse: Garanti till ILU om ansvarighet för affär tecknad av koncernföretaget Stockholm Reinsurance Company (UK) Ltd.

NOT 36 PERSONAL SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR I KONCERNEN

Medelantalet anställda med fördelning på arbetsställen och länder har varit följande:

	Män		Kvinnor		Totalt	
Tjänstemän	**2000**	**1999**	**2000**	**1999**	**2000**	**1999**
Sverige	618	659	597	631	1 215	1 290
Schweiz	–	4	–	5,5	–	9,5
Storbritannien	11	9	6	5,5	17	14,5
Totalt	**629**	**672**	**603**	**642**	**1 232**	**1 314**

Löner, ersättningar och sociala kostnader har utgått enligt följande:

	Styrelse, VD och vVDar		Tjänstemän		Totalt	
	2000	**1999**	**2000**	**1999**	**2000**	**1999**
Sverige						
Löner och ersättningar	22,9	20,8	440,2	451,9	463,1	472,7
Sociala avgifter	13,3	10,2	224,4	225,3	237,7	235,4
– varav pensionsavgifter	5,5	3,3	54,6	58,6	60,1	61,9
Schweiz						
Löner och ersättningar	–	1,8	-	3,5	–	5,3
Sociala avgifter	–	0,7	–	1,0	–	1,7
– varav pensionsavgifter	–	0,4	–	0,4	–	0,8
Storbritannien						
Löner och ersättningar	3,1	3,0	5,6	4,6	8,6	7,5
Sociala avgifter	–	–	1,5	1,4	1,5	1,4
– varav pensionsavgifter	–	–	0,9	0,9	0,9	0,9
Totalt	**39,3**	**36,4**	**671,6**	**687,7**	**710,9**	**724,0**

Moderbolagets styrelseordförande och VD har ej erhållit någon ersättning.

Styrelsens ordförande i LWAB har uppburit en total ersättning på 0,4 (0,4) Mkr. Lön och övriga förmåner uppgick för VD i LWAB till 3,5 (2,7) Mkr.

Uppsägningstid och avgångsvederlag för ledande befattningshavare

I händelse av uppsägning från bolagets sida utgår avgångsvederlag till VD, vice VDar och befattningshavare som ingår i företagsledningen med två årslöner. Vid egen uppsägning gäller tre månader. För övriga ledande befattningshavare tillämpas de villkor som regleras i centrala avtal mellan arbetsmarknadens parter.

Pensionsförpliktelser

VD har avtal om att gå i pension vid 60 år, varvid 75 procent av slutlönen vid pensionstidpunkten bibehålles för tiden fram till 65 års ålder. Denna del är täckt genom försäkring. Alternativt kan VD gå i pension vid 55 års ålder, varvid slutlönen som bibehålls fram till 65 års ålder beräknas bli cirka 50 procent.

Övriga pensionsförpliktelser har täckts genom försäkring i enlighet med avtal mellan FAO (Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation) och FTF.

Arvode till revisorer

För år 2000 har följande arvoden utgått till revisorer. Belopp i Mkr.

KPMG	
– revisionuppdrag	4,0
– andra uppdrag	4,7
Deloitte & Touche	
– revisionuppdrag	1,0
– andra uppdrag	0,6
Ernst & Young	
– revisionuppdrag	0,3
– andra uppdrag	4,3

Noter till resultat- och balansräkning för moderbolaget

Belopp i Mkr om inget annat anges

NOT 37 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Företagets namn	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier och andelar	Ägar-andel %	Bokfört värde
Länsförsäkringar Wasa Försäkrings AB (publ)	502010-9681	Stockholm	6 045 271	96,5	5 362,2

NOT 38 EGET KAPITAL

	Aktie-kapital	Överkurs-fond	Reserv-fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa
Ingående balans	3,0	–	0,0	0,0	0,0	3,0
Vinstdisposition			0,0	0,0	0,0	0,0
Apportemission	604,5	4 757,6				5 362,2
Årets resultat					0,0	0,0
Utgående balans	607,5	4 757,6	0,0	0,0	0,0	5 365,2

NOT 39 MEDELANTAL ANSTÄLLDA

Bolaget har inte haft några anställda under året. Några löner och ersättningar har därför inte utbetalats.

NOT 40 REVISIONSARVODEN

Revisionskostnader	2000
KPMG	0,0

Placeringsaktier och andelar, Koncernen

Svenska noterade aktier och andelar	Antal	Marknadsvärde, Tkr
KONVERTIBLER		
Hälsovård		
ELEKTA Konv 011231	569 998	482
Total Hälsovård		**482**
TOTAL KONVERTIBLER		**482**
AKTIER		
Råvaror		
Holmen AB (f d Modo B)	17 751	4 970
Höganäs, B	13 000	1 801
SCA, B	82 193	16 480
SSAB, A	33 315	2 998
SSAB, B	49 963	4 297
Stora Enso (SDB), R	88 527	9 871
Total Råvaror		**40 416**
Industri		
ABB (SDB)	11 595	11 259
Assa Abloy, B	48 945	9 030
Atlas Copco, A	1 542	312
Atlas Copco, B	39 068	7 716
Sandvik	51 683	11 732
Skanska, B	13 976	5 493
Volvo A	32 372	5 018
Volvo B	51 174	8 009
Total Industri		**58 568**
Konsumentvaror		
Autoliv (SDB)	55 400	8 144
Electrolux, B	129 629	15 880
Hennes & Mauritz, B	229 103	33 449
Total Konsumentvaror		**57 472**
Hälsovård		
Astrazeneca (SDB)	75 293	35 388
Gambro, A	26 732	1 831
Gambro, B	44 931	3 033
Pharmacia Corp (SDB)	16 116	9 251
Total Hälsovård		**49 502**
Finans		
Atle	73 383	9 210
Föreningssparbanken, A	106 547	15 449
Investor, A	86 116	12 228
Investor, B	119 864	16 901
Invik, B	3 250	2 503
Kinnevik, B	45 148	8 172
Kungsleden	260 000	24 050
Nordea fd Nordic Baltic Holding	658 306	47 398
OM Gruppen	27 877	6 495
Salus B	745 500	11 928
SEB, A	148 258	15 567
Skandia	323 832	49 708
Svenska Brand	19 404	1 106
Svenska Handelsbanken, A	141 259	22 813
Total Finans		**243 528**

Svenska noterade aktier och andelar	Antal	Marknadsvärde, Tkr
IT		
Adcore (fd.Information Highway)	112 500	3 240
C Technologies, B	47 000	4 771
IFS, B	50 966	1 962
Intentia, B	61 900	5 262
Pet Bee	333 333	9 500
TietoEnator (SDB)	16 161	4 202
Turnit, B	17 934	1 471
WM-Data, B	91 495	4 145
Total IT		**34 551**
Telekommunikation		
Ericsson L M, B	18 064 036	205 200
Europolitan	107 274	8 957
IAR Systems	1 533	36
Netcom Systems, B	78 667	30 837
Nokia (SDB), A	82 116	34 160
Tele1 Europe	31 660	1 428
Telia	505 295	24 658
Thalamus Networks, B	4 300	114
Total Telekommunikation		**305 392**
Media och underhållning		
Modern Times Group, B	14 978	3 715
Total Media och underhållning		**3 715**
Tjänster		
Securitas, B	75 900	13 283
Total Tjänster		**13 283**
TOTAL AKTIER		**806 428**
FONDER		
Aragon Time Fond	12 074	2 320
Asienfonden LFW	249 738	16 650
Branschfokusfonden LFW	500 000	41 470
Internetfonden LFW	500 000	44 900
Mega Europa LFW	29 213	108 236
Mega Nordamerika LFW	64 617	61 841
Mega Sverige LFW	30 721	145 859
Pension 2010 LFW	202 485	34 959
Pension 2015 LFW	202 513	34 958
Pension 2020 LFW	202 343	34 878
Pension 2025 LFW	202 281	35 015
Pension 2030 LFW	202 057	34 471
Pension 2035 LFW	200 000	18 016
Pension 2040 LFW	200 000	17 880
Robur Kommunikation Fond	83 043	3 300
Skandia Time Global	21 189	3 282
Tillväxtmarknadsfonden LFW	99 635	14 806
TOTAL FONDER		**652 840**
TOTAL SVENSKA NOTERADE AKTIER OCH ANDELAR		**1 459 750**

Svenska onoterade aktier och andelar	Antal	Marknads-värde, Tkr
AKTIER		
Consult Lennermark & Ande	1 000	3 200
Crisplant AB, A	16	50
Crisplant AB, B	10	31
Elajo, Af	200	24
Elajo, Bf	107 800	12 936
Jonic	100	0
Knarrarnäs	1	540
Larmtjänst	113	0
Länsteknik	500	0
Optimum, A	25 047 476	0
Optimum, B	340 378	0
Svensk Bilprovning	560	1 680
Trinova, B	500	0
Total		**18 461**
Råvaror		
Söderköping Närvärme, B	100	4 500
Trosa Närvärme, B	300	2 800
Total Råvaror		**7 300**
Industri		
Byggtjänst	25	9
Total Industri		**9**
Konsumentvaror		
Guldfynd AB, A	2 464	4 488
Guldfynd AB, B	300	617
Total Konsumentvaror		**5 105**
Finans		
Aragon Securities Fondkommission AB	57 110	13 250
Besqab, B	21 000	4 200
HealthCap Coinvest	14 401 982	14 402
HealthCap KB III	2 500 000	2 500
Industrial Development & Invest	11 862 352	11 862
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	200	40
SBC Bo Ekon.Förening	150	450
Sjöassuradörerna	84	0
Total Finans		**46 704**
IT		
Dynarc	3 000	81
Total IT		**81**
TOTAL AKTIER		**77 660**
FONDER		
Nektar Fund	64 837	95 291
SBC Bo AB Fund	1 265	622
Zenit Hedge Fund	5 525	183 305
TOTAL FONDER		**279 218**
BOSTADSRÄTTER		
Brf Kalvheden	1	362
TOTAL BOSTADSRÄTTER		**362**
TOTAL SVENSKA ONOTERADE AKTIER OCH ANDELAR		**357 240**
TOTAL SVERIGE		**1 816 989**

Utländska noterade aktier och andelar	Antal	Marknads-värde, Tkr
Canada		
Nortel Networks (USD)	28 600	8 621
Total noterade aktier Canada		**8 621**
Schweiz		
ABB (CHF)	13 509	13 614
Adecco	1 025	6 099
Novartis	1 900	31 756
Roche Holding, Genusscheine	220	21 190
UBS	11 294	17 427
Total noterade aktier Schweiz		**90 087**
Tyskland		
Allianz Hldg	4 557	16 084
Bayer	10 700	5 293
Commerzbank	22 500	6 154
Daimler-Chrysler, Namen	8 164	3 234
Deutsche Bank	9 000	7 133
SAP, Pref	4 300	5 704
Total noterade aktier Tyskland		**43 602**
Danmark		
Falck	5 650	7 111
ISS	8 755	5 634
NEG Micon (Nordtank)	2 450	1 367
Tele Danmark	13 440	5 170
Total noterade aktier Danmark		**19 283**
Spanien		
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria BBVA	86 165	12 093
Bankinter	19 500	6 285
Repsol	33 922	5 112
Telefonica de Espana	74 381	11 592
TPI Amarillas	45 000	2 271
Total noterade aktier Spanien		**37 353**
Finland		
Nokia	91 016	38 281
Nordea FDR fd Nordic Baltic Holding	64 000	4 760
Sonera Corp	8 429	1 440
Total noterade aktier Finland		**44 482**

Utländska noterade aktier och andelar	Antal	Marknads-värde, Tkr
Frankrike		
Accor	10 000	3 985
Alcatel	23 950	12 830
Altran Technologies	1 800	3 841
Atos Origin	7 500	4 981
Aventis (f d Rhone Poulenc)	27 663	22 902
AXA	5 511	7 515
Cap Gemini	5 300	8 062
Carrefour Supermarkets	8 408	4 981
Casino, Guichard-Perrachon	10 875	10 342
France Telecom	6 484	5 279
Genesys	7 700	3 375
L'Oreal	11 100	8 974
LVMH (Louis Vuitton Moet Henessy)	5 125	3 199
Pinault-Printemps-Redoute	7 204	14 601
Societe Generale	17 578	10 304
Suez Lyonnais des Eaux	1 922	3 310
TF 1	15 600	7 943
Total Fina	14 180	19 888
Vivendi Universal	14 148	8 782
Total noterade aktier Frankrike		**165 094**
Storbritannien		
AKTIER		
Barclays	66 971	19 474
BP Amoco (British Petroleum)	194 283	14 696
British Telecom	128 574	10 321
Cable & Wireless	51 400	6 514
Chubb Security Services (fr Williams)	235 500	5 222
Diageo	36 000	3 789
FKI	254 450	7 856
GlaxoSmithkline PLC	114 760	30 439
Granada Plc	64 755	6 429
HSBC Hldgs (GBP 0.75)	50 000	6 884
Invensys	119 356	2 621
Lloyds TSB Group	69 476	6 903
Marconi	72 704	7 211
Misys	74 900	6 938
Prudential	95 322	14 408
TGI plc	10	0
Vodafone Group	782 478	27 151
WPP Group	85 000	10 402
Total noterade aktier Storbritannien		**187 259**
FONDER		
Friends Provident UK Index Tracking Fund	4 108 689	62 744
Total noterade fonder Storbritannien		**62 744**
Total noterade aktier och andelar Storbritannien		**250 003**

Utländska noterade aktier och andelar	Antal	Marknads-värde, Tkr
Italien		
Alleanza Assic	24 130	3 586
Assicurazioni Generali	16 169	6 017
Autogrill	44 770	5 159
Banca Fideuram	44 195	5 778
ENI	97 670	5 896
Telecom Italia	58 700	6 141
TIM Ord	137 763	10 375
Unicredito Italiano (Credito Italiano)	120 000	5 895
Total noterade aktier Italien		**48 847**
Japan		
AKTIER		
Acom Co	4 400	3 048
Advantest Corp	2 000	1 759
Ajinomoto Co	4 000	488
Asahi Bank	83 000	2 653
Asahi Breweries	3 000	287
Asahi Glass Co	34 000	2 635
Asahi Kasei Co	37 000	2 001
Bank of Tokyo Mitsubishi	92 000	8 597
Benesse Corporation	1 900	662
Bridgestone Corp	34 000	2 906
Canon Inc	21 000	6 903
Central Japan Railway Co	50	2 889
Dai Nippon Printing	17 000	2 377
Daikin Industries	14 000	2 531
Daiwa Securities Co	33 000	3 235
Denso Corp	26 000	5 278
East Japan Railway	90	4 956
Eisai Co	8 000	2 630
Fanuc	6 000	3 831
Fuji Photo Film	15 000	5 893
Fujitsu	43 000	5 951
Furukawa Electric Co	18 000	2 951
Hitachi	79 000	6 609
Honda Motor Co	10 000	3 501
Hoya Corp	3 000	2 071
Itochu Corp	43 000	1 880
Ito-Yokado Co	12 000	5 621
Japan Airlines Co	50 000	2 149
Jusco Co	16 000	3 261
Kaneka Corp	12 000	1 066
Kao Corporation	3 000	819
Kawasaki Steel Corp	107 000	1 038
Kinki Nippon Railway Co	42 000	1 643
Kirin Brewery Co	5 000	420
Komatsu	57 000	2 366
Kuraray Co	15 000	1 317
Kyocera Corp	5 000	5 124
Matsushita Elect Ind	48 000	10 769
Mitsubishi Chemical Corp	60 000	1 484
Mitsubishi Corp	40 000	2 768
Mitsubishi Electric Corp	51 000	2 947
Mitsubishi Estate	39 000	3 910

Utländska noterade aktier och andelar	Antal	Marknads-värde, Tkr
Mitsubishi Heavy Ind	109 000	4 461
Mitsubishi Materials	39 000	875
Mitsubishi Trust & Banking Corp	29 000	1 873
Mitsui	43 000	2 541
Mizuho Hldgs	183	10 648
Murata Manufacturing	5 400	5 947
NEC Corp	37 000	6 355
Nintendo Co	4 000	5 914
Nippon Express Co	36 000	2 041
Nippon Paper Industries	25 000	1 399
Nippon Steel Corp	196 000	3 044
Nippon Tel & Tel Corp	240	16 233
Nippon Yusen K.K	34 000	1 319
Nissan Motor Co	38 000	2 055
Nomura Securities	42 000	7 093
NSK (Nippon Seiko K K)	41 000	2 355
NTT Docomo Inc	33	5 343
Oji Paper Co	28 000	1 358
Oriental Land Co	4 500	2 829
Rohm Co	2 700	4 815
Sakura Bank	81 000	4 593
Sankyo Co	11 000	2 477
Sanyo Electric Co	70 000	5 465
Secom Co	5 000	3 061
Sekisui House	47 000	4 036
Sharp Corp	48 000	5 436
Shimizu Corp	48 000	1 333
Shin Etsu Chemical	11 000	3 978
Shiseido Co	3 000	314
Shizuoka Bank	36 000	3 074
SMC Corp	2 300	2 779
Softbank Corp (JPY)	7 000	2 284
Sony Corp	21 000	13 634
Sumitomo Bank	61 000	5 880
Sumitomo Chemical Co	45 000	2 097
Sumitomo Corp	30 000	2 027
Sumitomo Electric Ind	20 000	3 080
Sumitomo Metal Industries	155 000	828
Taisho Pharmaceutical	9 000	2 286
Takeda Chemical Industries	18 000	10 000
Takefuji Corp	3 400	2 012
Teijin	30 000	1 455
Terumo Corp	6 000	1 233
Tobu Railway Co	63 000	1 740
Tokai Bank	48 000	1 953
Tokio Marine & Fire Insurance	45 000	4 841
Tokyo Electron	4 000	2 064
Toray Industries	38 000	1 343
Toshiba Corp	90 000	5 651
Tostem Corp	8 000	933
Toto	24 000	1 608
Toyo Seikan Kaisha	6 000	917
Toyota Motor Corp	64 000	19 198
Yamanouchi Pharm.	9 000	3 654
Yamato Transport Co	8 000	1 381
Total noterade aktier Japan		**352 369**

Utländska noterade aktier och andelar	Antal	Marknads-värde, Tkr
FONDER		
Japanfonden LFW	372 698	42 320
Total noterade fonder Japan		**42 320**
Total noterade aktier och andelar Japan		**394 689**

Nederländerna

Aegon	61 168	23 864
ING Groep	22 973	17 307
Numico	21 718	10 308
Philips Electronics	21 261	7 350
Royal Dutch	34 863	20 146
Total noterade aktier Nederländerna		**78 973**

Nordamerika Förvaltning

Nordamerikafonder LFW	89 700	26 334
Total noterade fonder Nordamerika Förvaltning		**26 334**

USA

Active Power Inc	2 200	454
Actuate Software Corp	1 600	288
Administaff Inc	2 800	716
Advanced Fibre	2 100	357
Alcoa (Aluminum Co America)	21 900	6 898
Amerada Hess Corp	7 100	4 877
American Intl Group	36 400	33 731
Amgen Inc	10 000	6 011
Amsurg Corp	1 700	390
Anadarko Petroleum Corp	10 800	7 217
AOL Time Warner	27 900	9 128
Apria Healthcare Group Inc	1 200	336
Arena Pharmaceuticals Inc	2 200	321
Aspen Technology Inc	1 500	469
Aspeon Inc	3 600	51
At&T Corp	54 900	8 936
AT&T Wireless Group	24 800	4 037
AT&T-Liberty Media Grp A	68 300	8 709
Baker Hughes	17 300	6 760
Bank of America Corp	20 800	8 971
Bank of New York Co	21 000	10 896
Barnes & Nobel Inc	2 059	513
BEA Systems	9 200	5 822
Bellsouth Corp	13 000	5 004
Blockbuster	23 999	1 890
Boston Communications GR	1 400	367
Bright Horizon Family Solution	2 600	639
Bristol Myers Squibb	17 000	11 817
Brocade Communications Systems	4 800	4 143
Bruker Daltonics Inc	4 400	975
C & P Technologies Inc	700	284
California Pizza Kitchen Inc	3 000	797
Caliper Technologies	1 300	574
Capstone Turbine Corp	2 000	527
C-Bridge Int	5 100	187
Ciena Corporation	6 500	4 962
Ciphergen Biosystems	2 500	311

Utländska noterade aktier och andelar	Antal	Marknads-värde, Tkr
Cisco Systems Inc	80 000	28 770
Citigroup Inc	59 366	28 500
Coca-Cola Co	16 100	9 224
Colgate Palmolive	14 900	9 043
Compaq Computer Corp	39 600	5 603
Computer Learning Centers	84	0
Computer Network Tech Group	2 000	542
Copart Inc	4 000	809
Corinthian Colleges Inc	1 000	357
Corio Inc	3 900	76
Corporate Executive Brd Co	760	284
Coventry Health Care Inc	3 500	878
CVS Corp	17 300	9 749
Cytyc Co	600	353
Descartes Systems Group	3 600	812
Diamond Technology Partners Inc	1 509	433
Discovery Partners Intl	2 600	296
Documentum Inc	1 100	514
Du Pont de Nemours E I & Co	10 000	4 542
Duke Energy Corp	9 300	7 454
Dynacare Inc	3 300	337
Dynergy Inc	9 200	4 849
Ebenx Inc	4 200	267
Eclipsys Corp	2 400	553
Embarcadero Technologies	1 200	508
EMC Corp	33 200	20 757
Entrust Technoloies Inc	3 500	428
EXE Technologies	6 850	837
Exfo Electro-Optical Engine	1 000	246
Exxon Mobil Corp	26 500	21 660
Fannie Mae (Fed Nat Mtg)	4 500	3 670
Forrester Resea	900	424
FYI Inc	900	312
Gala Gen Inc	27 083	64
General Electric Co (USD)	123 800	55 797
Greater Bay Bancorp	900	347
Harley-Davidson	10 500	3 924
Heidrick & Struggles Int'l	700	277
HI/FN Inc	1 100	284
Hibbett Sporting	900	305
Home Depot Inc	35 100	15 077
I2 Technologies	6 200	3 170
IBM Corp	16 800	13 426
IDX Systems Corp	2 900	682
Imagex Com	3 400	33
I-Many Inc	1 300	152
Imclone Systems	1 100	455
Intel Corp	79 600	22 498
Inverness Medical Technolog	1 200	439
Invitrogen Corp	1 500	1 218
Ixia	1 050	226
J P Morgan Chase & Co (f d Chase)	33 500	14 311
Johnson & Johnson	14 000	13 829
Juniper Networks	2 200	2 607

Utländska noterade aktier och andelar	Antal	Marknads-värde, Tkr
Learning Tree	1 850	861
Lexent Inc	3 800	612
Lilly Eli & Co	14 400	12 599
Luminex Corp	1 000	245
Management Network Group	3 522	393
Manhattan Associates Inc	1 200	481
Manugistics Group Inc	1 600	857
Marsh & McLennan Cos	9 800	10 780
McDonald's Corp	24 200	7 736
Mediaplex Inc	4 650	36
Medicines Company	1 100	212
Medtronic	21 000	11 920
Mellon Financial Corp	28 400	13 134
Merck & Co	23 900	21 038
Microsoft Corp	42 400	17 291
Mid Atlantic Med Svc Inc	4 400	820
M-Systems Flash Ltd	2 500	328
National Data Co	900	310
NCO Group Inc	1 250	357
Netegrity Inc	1 650	844
New Focus Inc	3 500	1 143
NPS Pharmaceuticals Inc	1 500	677
OAK Technologies	1 800	147
Omnicom Group	13 600	10 597
On Assignment Inc	2 200	589
Oracle Systems Corp	66 400	18 143
OTG Software Inc	3 000	455
Panera Bread Company Class	1 300	279
Peco 11 Inc	1 300	316
Pediatrix Medical Group	2 800	633
Pepsico Inc	14 000	6 524
Peregrine Systems	2 475	460
Performance Food Group Co	800	386
Pfizer Inc	71 600	30 966
Pharmacia Corp (USD)	21 600	12 388
PNC Bank Corp	9 500	6 526
Powerwave Technologies Inc	800	440
Predictive Systems Inc	3 700	249
Priority Helathcare Corp, B	1 200	460
Prosofttraining.com	3 000	342
Province Healthcare Co	4 350	1 610
Q West Com Intl	34 200	13 183
Radio One Inc	800	80
Radio One Inc : Class D	1 400	145
Radware Ltd	4 200	666
Recources Connection Inc	1 300	232
Rehabcare Group Inc	1 000	483
Remic Inc	1 700	154
Renal Care Group	2 200	567
Respironics Inc	1 300	348
RSA Security (Secur Dynamics)	1 300	646
SABA Software Inc	2 900	429
Salem Communications, Class A	1 900	267
SBC Communications Inc	34 000	15 264

Utländska noterade aktier och andelar	Antal	Marknads-värde, Tkr
Schlumberger Ltd	6 000	4 509
Scholastic Co	400	333
Siebel Systems	6 500	4 133
Skillsoft Co	5 900	1 040
SonicWall Inc	3 150	481
Southern Co	23 300	7 284
Southwest Bancorp of Texas	209	84
SPX Corp	3 700	3 763
Stericycle Incorporated	1 100	394
Stratos LightWave Inc	1 000	160
Symyx Technologies Inc	1 750	592
Sysco Corp	25 000	7 051
Teletech Holdings Inc	4 100	708
Texas Instruments Inc	25 000	11 135
The Cheesecace Factory	700	253
Time Warner Inc	25 600	12 573
Tyco Intl	25 000	13 045
United Technologies Corp	17 000	12 567
UTI Worldwide Inc	2 100	397
Wal Mart Stores Inc	54 800	27 371
Varian Medical Systems Inc	1 300	830
Waste Connections Inc	2 300	715
Vastera Inc	3 600	542
Watchguard Technologies Inc	900	268
Webtrends Corp	2 150	585
Wells Fargo	43 200	22 618
Veritas Software Corp	3 500	2 879
Vertex Interactive Inc	1 700	100
West Teleservice	2 900	767
Whole Foods Market	900	517
Viacom B	24 000	10 549
Williams Co's	26 500	9 950
Virage Inc	2 200	111
Virage Logic Corp	10 000	1 410
ViryaNet Ltd	9 400	226
WJ Communications	1 800	241
Worldcom Inc	49 600	6 558
Total noterade aktier USA		**863 960**

Utländska onoterade aktier och andelar	Antal	Marknads-värde, Tkr
Storbritannien		
Altius Associates	13 218	186
Scan Re	7 500 000	0
Total onoterade aktier Storbritannien		**186**
Nederländerna		
Eureko BV Holland	38 289	673 081
Total onoterade aktier Nederländerna		**673 081**
Singapore		
Equatorial Rein	5 000 000	0
Total onoterade aktier Singapore		**0**
USA		
AKTIER		
Hyperion Inc	35 496	2 086
Universal Pediatrics Services	80 000	0
Total onoterade aktier USA		**2 086**
FONDER		
Viking Global Equities III Ltd A/1E	2 539	50 827
Viking Global Equities III Ltd A/4E	11 000	174 699
Total onoterade fonder USA		**225 526**
Total onoterade aktier och andelar USA		**227 612**
TOTAL LFAB-KONCERNEN		**4 789 196**
Anskaffningsvärde		**4 094 031**

Stockholm den 20 mars 2001

Jan Sparr
Ordförande

Gunnar Kinch
Vice ordförande

Jan Fager

John Helgesson

Klaus Bonde Larsen

Åke Modig

Arne Normann

Frans-Henrik Schartau

Karin Starrin

Johan Svedberg

Caroline Trapp

Tommy Persson
Verkställande direktör

Carl Johan Gezelius
Personalrepresentant

Ingrid Gutemyr
Personalrepresentant

Sven-Erik Martinell
Personalrepresentant

Min revisionsberättelse har avgivits den 30 mars 2001

Stefan Holmström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

TILL BOLAGSSTÄMMAN I LÄNSFÖRSÄKRINGAR AKTIEBOLAG (PUBL)
ORGANISATIONSNUMMER 556549-7020

Jag har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Länsförsäkringar aktiebolag (publ) för år 2000. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra mig om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, årsredovisningslagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen för moderbolaget har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Jag tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, behandlar förlusten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 30 mars 2001

Stefan Holmström
Auktoriserad revisor

Livkoncernen

Livkoncernen konsolideras inte i Länsförsäkringar AB-koncernen eftersom resultatet i sin helhet tillfaller försäkringstagarna.

RESULTATRÄKNING

Mkr	2000	1999
Premieinkomst, brutto	9 459	4 914
Premieinkomst, netto	9 361	4 827
Kapitalavkastning, netto	448	15 170
Värdeförändring av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär risken	–1 656	–
Försäkringsersättningar	–3 055	–1 974
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	–7 575	–4 731
Driftskostnader	–1 247	–713
Övriga tekniska intäkter	126	10
FÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT	**–3 598**	**12 589**
Icke-tekniskt resultat	9	–99
Skatt	–974	–864
PERIODENS RESULTAT	**–4 563**	**11 626**

BALANSRÄKNING

31 december, Mkr	2000	1999
TILLGÅNGAR		
Övriga immateriella tillgångar	1865	1807
Placeringstillgångar		
Byggnader och mark	6 885	6 087
Placeringar i koncern och intresseföretag	3 226	3 294
Andra finansiella placeringstillgångar		
– aktier och andelar	46 931	46 972
– obligationer och andra räntebärande värdepapper	37 467	44 123
– övriga finansiella tillgångar	2 375	228
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	1	1
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär risken	16 888	15 749
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	360	296
Andra tillgångar	4 806	1 822
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 309	3 502
SUMMA TILLGÅNGAR	**124 113**	**123 881**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital	8	8
Återbäringsmedel	43 034	49 585
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	60 294	53 297
Avsättningar för vilka livförsäkringstagarna bär risken	16 890	15 749
Andra avsättningar och skulder	3 397	4 612
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	490	630
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**124 113**	**123 881**

Styrelse och revisorer i Länsförsäkringar AB

Jan Sparr

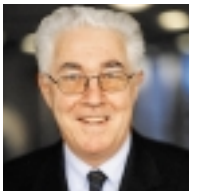
Gunnar Kinch

Jan Fager

John Helgesson

Klaus Bonde Larsen

Åke Modig

Arne Normann

Tommy Persson

Frans-Henrik Schartau

Karin Starrin

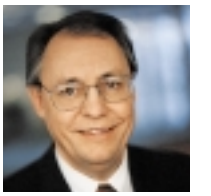
Johan Svedberg

Caroline Trapp

Lars Brolin

Carl Johan Gezelius

Ingrid Gutemyr

Sven-Erik Martinell

Anders Alheden

VALDA AV BOLAGSSTÄMMAN

Jan Sparr, född 1932

Direktör, styrelsens ordförande
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande Independent Media Group AB, NDC Netzler & Dahlgren Co AB, WASA Stiftelse, Aktiespararnas Serviceaktiebolag, ledamot Länsförsäkringar Stockholm, Spendrups Bryggeri AB, Aktiesparinvest.

Gunnar Kinch, född 1936

Ordförande Länsförsäkringsbolagens Förening
Lantmästare, Belteberga Lantbruks AB
Styrelsens vice ordförande
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande Länsförsäkringar Skåne, ledamot Länsförsäkringar Miljö AB.

Jan Fager, född 1940

VD Länsförsäkringar Älvsborg
Övriga styrelseuppdrag: NyföretagarCentrum Tvåstad, Stiftelsen Aktietorget Fyrbodal.

John Helgesson, född 1945

VD Stena Fastigheter AB
Övriga styrelseuppdrag: Stena Fastigheter AB, Örgryte Bostads AB, Länsförsäkringar Skåne, WASA Stiftelse, Sveriges Fastighetsägareförbund.

Klaus Bonde Larsen, född 1933

Adm.direktör i V.S. Larsen Holding A/S
Övriga styrelseuppdrag: Topdanmark A/S, V.S. Larsen Holding A/S Ejendomsselskabet V.S. Larsen A/S, Protektas A/S, Stryn Rasmussen Holding A/S, Exponent A/S, Kobenhavns Håndväerkerforening, Kunstindustrimuseet, Dansk Teknologisk Institut, Varelotteriet, Topdanmark Fonden og Teknisk Museum.

Åke Modig, född 1945

VVD Arla Foods Amba
Övriga styrelseuppdrag: Spendrups bryggeri AB, Industriförbundet, ledamot WASA Stiftelse.

Arne Normann, född 1936

Lagman, Länsrätten i Jämtlands län
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande i Jämtlands Länsförsäkringsbolag.

Tommy Persson, född 1948

VD och koncernchef Länsförsäkringar AB
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande Försäkringsförbundet och FAO, ledamot Graphium AB, Lindex AB, Gjensidige NOR Spareforsikring A/S, EurAPC bv, Nederländerna.

Frans-Henrik Schartau, född 1938

Vice ordförande Länsförsäkringsbolagens Förening
Direktör, Stockholms Handelskammare
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande Länsförsäkringar Bergslagen, ledamot Länsförsäkringar Bank, Skyllbergs Bruk, Stockholmsmässan.

Karin Starrin, född 1947

Landshövding i Hallands län
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande Skogsvårdsstyrelsen Södra Götaland, Hallands Akademi. Ledamot Kungliga Operan, Samhall, Gothia.

Johan Svedberg, född 1948

VD Länsförsäkringar Jönköping
Övriga styrelseuppdrag: Handelskammaren Jönköpings län, Förvaltningsbolaget A6, Jönköping, KABE, Tenhult, Styrelseakademin Jönköping, Taberg Media Group AB, Jönköping.

Caroline Trapp, född 1949

Lantbrukare
Övriga styrelseuppdrag: LRF vice ordförande, Nordiska Muséets Nämnd, SJFR.

STYRELSENS SEKRETERARE

Lars Brolin, född 1944

Chefjurist i Länsförsäkringar AB
Övriga styrelseuppdrag: Ledamot i styrelsen för Svenska Avdelningen av AIDA.

ARBETSTAGARREPRESENTANTER

Carl Johan Gezelius, född 1948

FTF-klubben vid Länsförsäkringar Wasa
Övriga styrelseuppdrag: Ledamot i FTF, FPK samt i dotterbolag inom Länsförsäkringar AB.

Ingrid Gutemyr, född 1942

FTF-klubben vid Länsförsäkringar Wasa
Övriga styrelseuppdrag: Länsförsäkringar Bank.

Sven-Erik Martinell, född 1943

LFP
Distriktschef
Övriga styrelseuppdrag: Länsförsäkringar Bank, Länsförsäkringar Norrbotten.

Anders Alheden, född 1949

Styrelsesuppleant
Senior Underwriter
SACO-Föreningen vid Länsförsäkringar Wasa.

REVISOR, ORDINARIE, VALD AV BOLAGSSTÄMMAN

Stefan Holmström,

auktoriserad revisor, KPMG Bohlins AB.

SUPPLEANT

Johan Baeckström,

auktoriserad revisor, KPMG Bohlins AB.

UTSEDD AV FINANSINSPEKTIONEN

Lars Bonnevier,

auktoriserad revisor, Ernst & Young AB.

Koncernledning

Tommy Persson
född 1948
VD och koncernchef
Anställd sedan 1996

Lars Rosén
född 1945
Vice VD,
VD Länsförsäkringar Wasa Liv
Anställd sedan 1984

Göran Fredriksson
född 1953
Vice VD, VD Länsförsäkringar Utveckling AB
Anställd sedan 1983

Bo Ennerberg
född 1948
Vice VD, Finansdirektör
Anställd sedan 1984

Ann Sommer
född 1959
Chef Division Sak
Anställd sedan 1988

Övriga ledande befattningshavare

Christer Baldhagen
född 1957
Informationsdirektör
Anställd sedan 1994

Lars Brolin
född 1944
Chefjurist
Anställd sedan 1987

Sten Dunér
född 1951
Koncerncontroller
Anställd sedan 1982

Sören Ericson
född 1944
VD Länsförsäkringar Bank
Anställd sedan 1990

Lena Gerby
född 1959
Chef Division Run-Off
Anställd sedan 1989

Catharina Henkow
född 1954
Ekonomidirektör
Anställd sedan 2000

Torbjörn Hultgren
född 1955
Chef Företagsutveckling
Anställd sedan 1991

Jack Junel
född 1946
VD Länsförsäkringar
Wasa Kapitalförvaltning
Anställd sedan 1991

Anders Mellberg
född 1948
VD Agria
Anställd sedan 1990

Eva Nelson
född 1960
Personaldirektör
Anställd sedan 2000

Kurth Nimmersjö
född 1942
Internrevisor
Anställd sedan 1989

Örian Söderberg
född 1952
VD Länsförsäkringar
Wasa Fonder
Anställd sedan 1985

Olle Törnell
född 1958
Biträdande chefjurist
Anställd sedan 1992

Ord och uttryck

ALLMÄNT

Bruttoaffär
Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring
Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är – till skillnad från vid mottagen återförsäkring – direkt ansvarig gentemot försäkringstagarna.

Återförsäkring
Om ett försäkringsbolag inte kan, eller vill, bära hela ansvaret mot försäkringstagarna, återförsäkrar bolaget delvis de tecknade försäkringarna hos andra bolag. Härvid talas om avgiven återförsäkring hos det förstnämnda och mottagen återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

Affär för egen räkning, f e r
Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag självt står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

Private Equity-fond
Fond som köper, utvecklar och säljer onoterade bolag. Huvuddelen av investeringarna görs i mogna, lönsamma bolag.

Hedgefond
Fond som via investeringar i traditionella marknader, söker positiv avkastning oberoende av marknadernas generella utveckling.

TERMER I RESULTATRÄKNINGEN OCH RESULTATANALYSEN

Premieinkomst
Premier som betalats in under året, eller som upptagits som fordran vid årets slut. För konto- och andra delårspremier innebär detta att hela årspremien inräknas i första årets premieinkomst även om del av premien förfaller till betalning påföljande år.

Premieintäkt
Avser den premieinkomst som hänför sig till räkenskapsåret.

Premieintäkten för året består av följande poster: avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker vid årets början plus premieinkomst under året minus avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker vid årets slut.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen
Eftersom premierna betalas i förskott och viss tid förflyter från det en skada inträffar till dess ersättning utbetalas, uppsamlas hos bolaget ett kapital som ger avkastning. Den beräknade räntan på detta kapital, som i bokslutet motsvaras av försäkringstekniska avsättningar överförs i resultatredovisningen från finansrörelsen till försäkringsrörelsen under benämningen kapitalavkastning överförd från finansrörelsen.

Försäkringsrörelsen har tillförts en ränta på summan av halva premieintäkten och genomsnittet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning. Valda räntesatser framgår av avsnittet Redovisningsprinciper och not 2.

Försäkringsersättningar
Utbetalda försäkringsersättningar plus avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat. I försäkringsersättningar ingår även administrativa kostnader för skadereglering.

Avvecklingsresultat
För skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång reserveras medel i posten avsättning för oreglerade skador.

Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden.

Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en vinst när ersättningsbeloppet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen
Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnaderna för anskaffning, försäljning och administration. Skaderegleringskostnader ingår i posten försäkringsersättningar, se ovan.

Orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar
Vid årets slut justeras värdet på samtliga bolagets placeringstillgångar, utom koncern- och intressebolagsaktier, till rådande marknadsvärde (verkligt värde). Värdejusteringen redovisas som orealiserade vinster respektive förluster, för tillgångar anskaffade under året mot inköpspriset och för tillgångar anskaffade tidigare år mot tidigare åsatt verkligt värde. Vid försäljning av tillgång återläggs ev tidigare bokförd orealiserad vinst eller förlust.

Det kan här nämnas att erforderlig nedskrivning av koncern- och intressebolag redovisas under posten Kapitalavkastning, kostnader.

Latent skatt
Latent skatt med 28 procent har i moderbolaget beräknats på orealiserade vinster netto. I koncernen tillkommer latent skatt på obeskattade reserver och koncernmässiga över- eller undervärden.

TERMER I BALANSRÄKNINGEN

Fond för orealiserade vinster
Positiv skillnad mellan placeringstillgångarnas verkliga värde och anskaffningsvärde redovisas efter avdrag för latent skatt i fond för orealiserade vinster, som är en bunden fond. Vid ökning av fonden minskar balanserat resultat med samma belopp och vice versa.

Försäkringstekniska avsättningar
Sammanfattande benämning på gjorda avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker och oreglerade skador.

Avsättning för ej intjänade premier
En skuldpost som i princip motsvarar den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänför sig till nästkommande år. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Vid räkenskapsårets slut har bolaget således premier som till större eller mindre del avser närmast följande år. Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en skuldpost. Motsvarande skuldpost vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året.

Se även avsättning för kvardröjande risker nedan.

Avsättning för kvardröjande risker
Om avsättning för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, ska denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador
De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl (tidskrävande utredningar m m) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte betalda skadeersättningar. Det är denna skuldpost som kallas avsättning för oreglerade skador, vilken även innehåller beräknade skaderegleringskostnader för dessa skador.

Säkerhetsreserv
Kollektiv säkerhetsbetingad förstärkning till de försäkringstekniska avsättningarna i skadeförsäkring. Reserven ska ses som en buffert för att täcka sådana förluster i försäkringsrörelsen som beror på slumpmässiga eller i övrigt svårbedömbara faktorer. Reglerna för avsättning till eller upplösning av säkerhetsreserv fastställs av Finansinspektionen.

Utjämningsfond
För att utjämna kastningar i skadeförsäkringsrörelsens resultat har t o m 1990 skattefri avsättning kunnat ske till en fond, som kallas utjämningsfond. Ytterligare avsättning får inte göras. Fonden får användas till att täcka förlust på försäkringsverksamheten eller totalt.